



Locatie Athena (20DP)
Fruinlaan 15
2313 EP Leiden



Locatie Socrates (30GD)
Nieuwe Marnixstraat 90
2316 ES Leiden



Jaarverslag 2022

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden

(bestuursnummer 42505)

Inhoudsopgave

1	Bestuursverslag	4
1.1	Bestuur en Raad van Toezicht	4
1.1.1	Stichtingsgegevens	4
1.1.2	Functies en nevenfuncties College van Bestuur en Raad van Toezicht.....	4
1.2	Algemene schoolinformatie	5
1.3	Visie & Missie	6
1.4	Financieel beeld op hoofdlijnen	8
1.5	Realisatie beleidsvoornemens en bestuurlijke zelfevaluatie	12
1.5.1	Meerjarige beleidsontwikkelingen schoolplan.....	12
1.5.2	Onderwijskundig beleid en onderwijsprestaties.....	13
1.5.3	Passend Onderwijs	17
1.5.4	Kwaliteit van het onderwijs	19
1.5.5	Strategisch beleid en huisvesting	20
1.5.6	Ontwikkeling van strategisch HRM beleid.....	20
1.5.7	Beleidsontwikkelingen 2022.....	28
1.5.8	Zelfevaluatie bestuur.....	28
1.5.9	Toezicht en verantwoording: horizontale dialoog	33
1.5.10	Governance, interne beheersing en toezicht	34
1.5.11	Horizontale verantwoording en afhandeling klachten.....	34
1.5.12	Opleidingsschool	35
1.5.13	Allocatie van middelen binnen het schoolbestuur.....	35
1.5.14	Beleggen en liquiditeitsbeheer.....	35
1.6	Toekomstbeeld meerjarenperspectief, risico's en begroting 2023	36
1.6.1	Meerjarenperspectief.....	36
1.6.2	Risico's en risicobeheersingssystemen.....	41
1.6.3	Begroting 2023	42
1.7	Financiële kengetallen.....	45
1.8	Continuïteitsparagraaf	46
1.9	Risicoanalyse	51
2	Verslag van de Raad van Toezicht van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden 2022.....	53
3	Jaarrekening	59
3.1	Algemene toelichting	59
3.1.1	Activiteiten	59
3.1.2	Continuïteit.....	59
3.1.3	Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister.....	59
3.1.4	Schattingen	59
3.1.5	Verbonden partijen	59
3.1.6	Toelichting op het kasstroomoverzicht	60
3.2	Algemene grondslagen.....	60
3.2.1	Algemeen.....	60
3.2.2	Vergelijking met voorgaand jaar	60
3.2.3	Leasing.....	60
3.3	Grondslagen voor waardering van activa en passiva	60
3.3.1	Materiële vaste activa	60
3.3.2	Vorderingen.....	61

3.3.3	Liquide middelen	62
3.3.4	Eigen vermogen	62
3.3.5	Voorzieningen.....	62
3.3.6	Kortlopende schulden	63
3.4	Grondslagen voor bepaling van het resultaat	64
3.4.1	Algemeen.....	64
3.4.2	Rijksbijdragen	64
3.4.3	Overige overheidsbijdragen	64
3.4.4	Overige baten	64
3.4.5	Personeelsbeloningen	64
3.4.6	Afschrijvingen op materiële vaste activa.....	65
3.4.7	Financiële baten en lasten.....	65
3.5	Financiële instrumenten en risicobeheersing	65
3.5.1	Marktrisico.....	65
3.6	Balans per 31 december 2022 (na resultaatverdeling)	66
3.7	Staat van baten en lasten 2022	68
3.8	Kasstroomoverzicht.....	69
3.9	Toelichting op de balans per 31 december 2022	70
3.10	Niet uit de balans blijvende activa en passiva.....	75
3.11	Toelichting op de staat van baten lasten 2022	76
3.13	Model E: Verbonden partijen.....	81
3.14	Model G1: Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule	81
3.16	WNT: Wet normering bezoldiging topfuncties publieke en semipublieke sector	82
3.17	Voorstel bestemming resultaat.....	84
3.18	Gebeurtenissen na balansdatum	84
4	Overige gegevens.....	85
4.1	Goedkeuring jaarrekening door Raad van Toezicht	85
4.2	Controleverklaring.....	86
Bijlage I.	Jaarverslag GMR 2021-2022	91

1 Bestuursverslag

1.1 Bestuur en Raad van Toezicht

Dit is het dertiende verslagjaar van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden. De school heeft twee hoofdvestigingen. Beide locaties Athena en Socrates bieden volwaardig gymasiaal onderwijs van klas 1 t/m 6.

1.1.1 Stichtingsgegevens

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden
Fruinlaan 15
2313 EP Leiden

De Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden (hierna: SSGL) is opgericht in 2010 en ingeschreven in het stichtingenregister onder nummer: 2736.28.16. Vanaf 1 januari 2010 is het bestuur van de SSGL het bevoegd gezag van het Stedelijk Gymnasium. Sinds 1 augustus 2011 hebben de twee locaties van het Stedelijk gymnasium een aparte instellingscode:

- Stedelijk Gymnasium Leiden, locatie Athena, Fruinlaan 15, 2313 EP Leiden (20DP)
- Stedelijk Gymnasium Leiden, locatie Socrates, Nieuwe Marnixstraat 90, 2316 ES Leiden (30GD)

1.1.2 Functies en nevenfuncties College van Bestuur en Raad van Toezicht

In het kalenderjaar 2022 bestaat het College van Bestuur uit mevrouw drs. I. Krul MEM, voorzitter van het College van Bestuur en de heer P.J.A. Pijnenburg, lid van het College van Bestuur.

De Raad van Toezicht bestaat uit de heer dr. W.P. de Ridder (voorzitter), mevrouw drs. S.L. Pikker, de heer mr. A.H. den Held, mevrouw N.J. van de Griend en de heer prof. dr. R.A. Lawson.

College van bestuur	Functie	Nevenfuncties
Drs. I. Krul MEM	Voorzitter CvB St. Stedelijk Gymnasium Leiden	<ul style="list-style-type: none"> - Bestuur Stichting Het Zelfstandige Gymnasium m.i.v. 1 oktober 2021 - Lid Raad van Toezicht Onderwijsgroep Amstelland (bezoldigd)
P.J.A. Pijnenburg	Lid CvB St. Stedelijk Gymnasium Leiden	<ul style="list-style-type: none"> - Penningmeester Stichting Vrienden van Zuydtwijck (onbezoldigd)

Nevenfuncties leden van de Raad van Toezicht in 2022

Naam	Hoofdactiviteit	Deelactiviteiten
Dr. W.P. (Willem Peter) de Ridder	- Directeur Futures Studies	- Vicevoorzitter Raad van Commissarissen Woningstichting Nieuwkoop - Vicevoorzitter Raad van Toezicht PEP Den Haag - Lid Raad van Commissarissen De Goede Woning, Zoetermeer - Lid Raad van Toezicht De Hartekamp Groep - Extern lid Audit Committee Ministerie van Justitie en Veiligheid
Drs. S.L. (Sigrid) Pikker	- Directeur Bureau Interim&Transitie	- Lid Raad van Commissarissen Woonzorg NL - Lid Raad van Commissarissen Waterweg Wonen
Drs. N.J. (Nellie) van de Griend	- Directeur Faculteit Technologie, Innovatie en Samenleving, Haagse Hogeschool	- Lid Maatschappelijke Raad van Advies Faculteit der Geesteswetenschappen, Universiteit Leiden - Lid Algemeen Bestuur Stichting Toekomstbeeld der Techniek
Mr. A.H. (Anton) den Held		- Bestuurslid Horst Gerson Lezingen
Prof. dr. R.A. (Rick) Lawson	- Hoogleraar Europees recht, Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Universiteit Leiden	- Vicevoorzitter Raad van Bestuur EU-Grondrechtenagentschap, Wenen - Bestuurslid Kirchheiner Stichting voor Ombudsman en Democratie - Bestuurslid Stichting Geuzenpenning Vlaardingen

1.2 Algemene schoolinformatie

Het Stedelijk Gymnasium Leiden is het grootste zelfstandige gymnasium van Nederland. Het Stedelijk Gymnasium Leiden is een openbare school met een lange geschiedenis. Als eerste gymnasium in ons land werd het in 1838 opgericht als voortzetting van de Latijnse school, waarvan de oudste vermelding dateert uit 1324. In schooljaar 2023-2024 zal het SGL het 700 jarig bestaan uitgebreid vieren. In oktober 2022 telt het Stedelijk Gymnasium in Leiden 1749 leerlingen, van wie meer dan de helft uit naburige gemeenten komt. De school heeft dan ook een duidelijk regionale functie. De school is gehuisvest op twee locaties: de locatie Athena aan de Fruinlaan in Leiden-Oost, met 880 leerlingen en de locatie Socrates aan de Nieuwe Marnixstraat in Leiden-Noord, met 869 leerlingen. Het leerlingenaantal is de afgelopen jaren gedaald. Ten opzichte van 1992 is het leerlingenaantal weliswaar ruim verdubbeld van 940 leerlingen tot 2036 in het schooljaar 2017-2018, maar vanaf het schooljaar 2018-2019 is sprake van een lichte daling door een lagere instroom, een tussentijdse uitstroom en een uitstroom van relatief grote cohorten in klas 6.

	2018	2019	2020	2021	2022
Aantal leerlingen	2021	1984	1910	1822	1749

1.3 Visie & Missie

Visie: Aansprekend onderwijs: de leerling op weg naar verantwoordelijkheid

In de voorafgaande schoolplanperiodes stond op ons gymnasium steeds het ontwikkelen van de *forma mentis* centraal: een kritische, zelfstandige analytische en sociale houding bij onze leerlingen. Essentieel daarbij zijn niet alleen het verwerven van kennis, maar ook het ontwikkelen van zelfinzicht en eigen verantwoordelijkheid met betrekking tot het leerproces. In het nieuwe schoolplan plaatsen we dit leerproces ook in een pedagogisch perspectief.

In *Het prachtige risico van onderwijs* signaleert pedagoog en onderwijskundige Gert Biesta hoe we het moderne onderwijs vaak te kwantitatief en productmatig benaderen. De onderwijskwaliteit wordt teveel afgemeten aan opbrengsten en uitkomsten en de bewijslast hiervoor wordt voortdurend op het bordje van de leerling gelegd middels toetsen, presentaties en werkstukken. Als dit het enige 'register' is dat in het onderwijs wordt bespeeld dan is er iets uit balans geraakt.

Het onderwijs zou erop ingericht moeten zijn de leerling de weg te wijzen naar eigen verantwoordelijkheid en om als volwassen subject in de wereld te kunnen en te willen staan.

Dat volwassen subject brengt ons terug bij ons schoolplan en de *forma mentis*. Wij denken dat de persoonsvorming, zoals Biesta die beschrijft, een mooi handvat geeft voor de invulling ervan. Met de term *formatio mentis* hebben we altijd de ontwikkeling naar een kritisch, sociaal en zelfstandig denkend mens voor ogen gehad. De theorie van Biesta voegt daar met zijn pedagogische component een nadruk op de aanspreekbaarheid aan toe. Jezelf ontplooiën en gebruik willen maken van vrijheid betekent dan ook daarvoor verantwoordelijkheid willen dragen. Een volwassen subject is een persoon die ook aangesproken kan worden op het gebruik van zijn individuele vrijheid.

De leerling als individu centraal zetten is daarbij niet het goede uitgangspunt. Het gaat er niet om dat leerlingen zichzelf kunnen zijn, of alleen maar vanuit zichzelf betekenis kunnen geven aan de wereld om hen heen. Gepersonaliseerd leren is geen doel op zich. Bij de zo vaak genoemde 21^e eeuwse vaardigheden moet het niet alleen maar gaan om individuele overlevingsvaardigheden, maar om het stimuleren van een betekenisgeving die ook vertrekt vanuit de verhouding tot de ander en het andere. Zich ontwikkelen naar volwassenheid betekent zichzelf niet zien als het centrum van de wereld, maar er deel van uitmaken.

Volgens Biesta wordt de leerling als subject onterecht verbonden aan vrijheid-als-soevereiniteit, het vrijheidsbegrip waarbij we op geen enkele manier rekening houden met door wie of wat er buiten onszelf in de wereld bestaat. Biesta bepleit daarom een terugkeer van het lesgeven. De docent is als pedagoog essentieel voor de ontwikkeling van de leerlingen. Daarbij gaat het niet om een terugkeer van het traditionele docentschap, maar een 'derde weg', waarin de docent niet alleen coach is, maar ook regisseur en het lesgeven een essentiële component in het onderwijsproces blijft. Enkel het geven van keuzes aan leerlingen maakt onderwijs niet tot goed onderwijs, de docent zal de leerlingen moeten leren om die keuzes in perspectief te zien en op die keuzes te reflecteren in relatie tot de wereld om hen heen.

Een school is een pedagogische leergemeenschap, daarom moet op school niet alleen het leren centraal staan maar moeten we ook durven les te geven. We moeten de weg naar het 'eigenaarschap van het leerproces bij leerlingen' zorgvuldig uitstippelen, anders leidt die weg niet tot volwassenheid en gaat het niet om subjectificatie maar zelf-objectificatie, waarbij subjectificatie staat voor het

ontwikkelingsproces naar een aanspreekbaar lid van de samenleving. Het zou in het onderwijs niet moeten gaan om het stimuleren van egocentrisme, maar om een groei naar volwassenheid.

Dit streven is gekozen als motto voor het nieuwe schoolplan: aansprekend onderwijs in de dubbele betekenis van het woord.

Missie

We bieden aansprekend gymasiaal onderwijs dat breed toegankelijk is in een prettig schoolklimaat. We spannen ons in om alle leerlingen die een gymnasiumopleiding bij ons willen volgen en daar de potentie voor hebben, binnen te halen en te houden. We stimuleren de leerling stappen te zetten op weg naar verantwoordelijkheid.

Inhoud en onderwijskwaliteit

Het onderwijs op onze school is in eerste instantie gericht op de inhoud. Deze focus wordt weerspiegeld in de samenstelling van het docentenbestand, dat voor het overgrote deel bestaat uit (academisch geschoolde) docenten met een eerstegraads onderwijsbevoegdheid.

Het Stedelijk Gymnasium wil onderwijs bieden van een hoge kwaliteit. Wij streven naar effectief onderwijs, waarbij rekening wordt gehouden met verschillen in leertempo, leerstijl en niveau. Wij houden rekening met individuele achterstanden en leermoeilijkheden terwijl leerlingen die meer aankunnen dan het reguliere lesprogramma, moeten kunnen rekenen op extra aanbod en uitdaging.

Ambitie en talentontwikkeling

Het Stedelijk Gymnasium streeft ernaar een klimaat te scheppen waarin ambitie als kwaliteit wordt gezien, voor zowel leerlingen als personeel. Dit betekent voor ons onderwijs dat wij binnen en buiten de reguliere lessen mogelijkheden aanbieden die verder gaan dan het voorgeschreven curriculum. Hierdoor krijgen leerlingen de kans om hun eigen talenten optimaal tot hun recht te laten komen en uit te blinken op alle mogelijke terreinen. Onze school wil bij de inrichting van het onderwijs de nadruk leggen op de eigen verantwoordelijkheid van de leerlingen. Sociale vorming en samenwerking met anderen staan daarbij hoog in het vaandel. Studie- en huiswerkhulp en coaching van onderbouwleerlingen door bovenbouwleerlingen wordt gestimuleerd. De school hecht aan een goede en ordelijke en veilige werksfeer voor de leerlingen en streeft ernaar ook buiten de lestijden de school open te stellen als studieplek voor huiswerk en voor verdiepende en remediërende activiteiten van de leerlingen.

Attitude, ruimte en respect

Een belangrijk op klassieke leest geschoeid vormingsdoel is het ontwikkelen van de "forma mentis", het ontwikkelen van een kritische en analytische attitude bij onze leerlingen. Deze instelling is van grote waarde bij alle vakken en activiteiten op school, bij vervolgstudies en in de maatschappij.

Wij stimuleren een klimaat van openheid, wederzijds respect en een persoonlijke benadering. Onze school bevordert mondigheid en een kritische zelfstandige houding, waarbij respect voor andere opvattingen centraal staat. Discriminerend of ondermijnend gedrag tolereren we niet. Iedere leerling en medewerker moet zich veilig en gerespecteerd voelen.

Binding

Een grote betrokkenheid van alle geledingen op school is noodzakelijk. Wij vinden het belangrijk dat leerlingen zelf verantwoordelijkheden dragen en serieus genomen worden. De zeer actieve leerlingenvereniging USA organiseert culturele en sportieve activiteiten, feesten en geeft het leerlingenblad (Socius) uit. Leerlingen uit klas 5 zijn hulpmentor voor klas 1, leerlingen uit de bovenbouw geven huiswerkhulp aan leerlingen uit de onderbouw en leerlingen maken deel uit van de

medezeggenschapsraad, leerlingenraad en andere overlegorganen. Ouders leveren een waardevolle bijdrage aan de ontwikkeling van de school door hun betrokkenheid in de ouderraad, de medezeggenschapsraad (MR), als klassenouder of begeleider bij projecten en andere activiteiten.

Organisatiedoelen

De organisatiedoelen worden verwoord in de kernkwaliteiten van de school:

- het geven van effectief onderwijs dat in eerste instantie gericht is op de inhoud en de kwaliteit;
- het scheppen van een klimaat voor zowel leerlingen als personeel waarin ambitie als kwaliteit wordt gezien, waarin ieder zijn talenten optimaal kan ontwikkelen en waarin ieder kan excelleren;
- het ontwikkelen van een kritische en analytische attitude bij de leerlingen;
- het creëren van betrokkenheid en binding met de school van leerlingen, ouders en medewerkers.

1.4 Financieel beeld op hoofdlijnen

De exploitatiecijfers over het totale kalenderjaar 2022 laten een negatief resultaat zien (€ 1.050.213). In de begroting was uitgegaan van een winst van € 82.590. Het verschil tussen begroting en resultaat is (te) groot. De belangrijkste oorzaken van het verschil zijn:

Baten:

- Basisbekostiging:
Op 1 juli 2022 is de wijziging m.b.t. de Regeling bekostiging vo-scholen en de Regeling overgangsbekostiging vereenvoudiging bekostiging gepubliceerd. De bedragen voor de kalenderjaren 2022 en 2023 in de Regeling bekostiging vo-scholen zijn verhoogd met 3,29% op basis van de kabinetsbijdrage voor de loon- en prijsontwikkeling in 2022. Daarnaast is er éénmalig 0,16% incidentele loonontwikkeling voor 2021 in de tarieven van 2022 verwerkt. Voor het SGL betekent dit € 482.913,38 extra inkomsten in 2022. Er was in de begroting rekening gehouden met een indexatie van 2,3% waardoor het verschil t.o.v. de begroting €161.741 is.
- Strategisch personeelsbeleid, begeleiding en verzuim: Op 13 september 2022 is de wijziging m.b.t. de *Regeling aanvullende bekostiging strategisch personeelsbeleid, begeleiding en verzuim vo 2022* gepubliceerd. De (bijgestelde) bedragen uit de regeling zijn in november 2022 beschikbaar en betaald.
Het bedrag per leerling is verhoogd van € 117,95 naar € 525,68 per leerling. Dit betekent voor SGL extra inkomsten voor een bedrag van € 747.973.
- Nationaal Programma Onderwijs: In de begroting was rekening gehouden met een bedrag van €500 per leerling die volledig in 2022 betaald zou worden. Echter, het bedrag is verhoogd naar €820 per leerling waarvan 'slechts' 5/12 deel in 2022 uitbetaald wordt. Hierdoor hebben we in 2022 ca. € 288.000 minder ontvangen dan begroot. De uitgaven in 2022 zijn aanzienlijk hoger dan de inkomsten (€ 1.161.914 uitgegeven, € 622.175 ontvangen). Dit verschil (€ 539.739) wordt ten laste gebracht van de 'reserve NPO' (saldo 1-1-2022 is € 1.117.140).
- Aanvullende bekostiging eindexamens: Het kabinet heeft, net als in 2021, extra geld beschikbaar gesteld om medewerkers een vergoeding te geven voor de extra werklust in verband met de organisatie van een derde tijdvak en de voorbereiding van examenkandidaten om twee herkansingen te doen. De regeling is uitgekeerd in oktober 2022. In ons geval komt dit neer op € 79.992. In overleg met de MR is besloten om dit bedrag volledig uit te keren aan de medewerkers. Dit is in oktober gerealiseerd.

- **Klassieke Culturele Reizen:** Het is niet helemaal gelukt om de reizen kostendekkend te houden. Van de gefactureerde ouderbijdragen heeft het schoolfonds €11.287 voor haar rekening genomen. Er is € 6.241 afgeboekt omdat de ouders gebruik hebben gemaakt van de vrijwilligheid van de ouderbijdrage. Het resultaat (€ 16.292) zal ten laste gebracht worden van de reserve klassieke culturele reizen. Het saldo van deze reserve was op 1 januari 2022 € 38.614.
- **OCW diversen:** Sinds het schooljaar 2021-2022 hebben we één nieuwkomer op school waarvoor we sinds december 2021 'bekostiging eerste opvang nieuwkomers ontvangen'. Dit was niet meegenomen in de begroting. Op jaarbasis is dit ca. € 12.300. Ook hebben er meer docenten subsidie voor studieverlof aangevraagd.

Lasten:

- **Loonkosten:** Het verschil in de prognose t.o.v. begroting is + € 1.456.857. Hieronder staan puntsgewijs de belangrijkste oorzaken:
- € 583.377 door gebruik **verkeerde parameters** in de begroting;
- Ca. € 290.000 **uitbetaling resturen** in juni 2022 (2,87 fte). Dit is aan de betreffende medewerkers uitbetaald als tijdelijke uitbreiding over de periode 1-1/30-6-2022. Op de balans per 1-1-2022 stond voor de resturen een reservering van € 121.693;
- Ca. € 95.000 **eenmalige uitkering** in juli 2022 i.v.m. cao-akkoord d.d. 22-6-2022 (147 fte x € 500 + werkgeverslasten);
- Ca. € 55.000 effect **salarisverhoging** (CAO VO 2022: +4,75% per 1 juli 2022; begroot was 2% over een heel jaar);
- Ca. € 175.000 doordat het aantal fte **vervanging OP** in de periode jan-juli gemiddeld ca 3 fte hoger is dan begroot (begroot 2,88 fte – werkelijk 5,84 fte);
- Ca. € 40.000 **transitievergoeding** één medewerker in september 2022 (OOP);
- Ca. € 35.000 **uitbreiding OOP** met 1,2 fte t.o.v. oktober 2021;
- Ca. € 80.000 uitbetaling oktober 2022 i.v.m. **aanvullende bekostiging eindexamens**.
- Ca. € 210.000 **reservering pb-uren**. Zie hierboven: 'Strategisch personeelsbeleid, begeleiding en verzuim' – 40 uur. In 2022 hebben we voor deze CAO-wijziging €293.135 ontvangen.

Door de krimp van het aantal leerlingen is het aantal fte benodigd voor lessen afgenomen van 87,44 in 2021-2022 naar 84,64 in 2022-2023. Het aantal fte benodigd voor taakuren is echter toegenomen van 18,67 naar 19,54. Het totaal benodigd fte onderwijzend personeel is gedaald van 106,11 naar 104,18. Op 1 augustus 2022 was het aantal fte onderwijzend personeel 114,78. Niet inzetbaar is 3,65 fte i.v.m. BAPO, 1,29 fte door zwangerschapsverlof en 6,02 fte door (lang) verzuim. Derhalve was 103,82 fte inzetbaar.

- De uitkering ziekteverzuimverzekering is achtergebleven bij de begroting. Dit komt o.a. door de wachttijd van 30 dagen bij nieuwe ziektegevallen en door een (late) verrekening die betrekking had op 2021.
- **Kosten uitzendkrachten:** Bij het opstellen van de begroting is voor het NPO-project uitgegaan van € 275.000 voor inhuur van externe medewerkers. Er is echter € 381.560 uitgegeven. Om de werkdruk van docenten te verlichten zijn er in toetsweek 3 surveillanten ingehuurd (€ 12.433). Ook is er meer uitgegeven aan vervanging van zieke OOP-ers.
- **Inhuur OP:** Het Studielokaal heeft een docent geleverd voor de (tijdelijke) vervanging van een collega Engels, economie en scheikunde.

- Inhuur personeel overig: Vanaf september heeft een manager bedrijfsvoering drie dagen in de week ondersteuning gegeven aan de conector organisatie & beheer. Kosten ca. € 4.000 per week. Op de afdeling ICT geven twee stagiairs ondersteuning aan het hoofd ICT. Kosten in 2022: ca. € 51.000. Er is een extern ICT-adviseur ingehuurd die vanaf september 2 dagen per week in Leiden was (ca. € 5000 per maand incl. verblijfkosten).
- Geschenken personeel: Er zijn in maart, mei, juli en december cadeaus geschonken aan het personeel die niet begroot waren (totaal ca. € 20.000).
- Arbozorg: Het hoge ziekteverzuim leidt ook tot extra kosten voor re-integratie, arbeidsdeskundig onderzoek etc.
- Energie: De leveringstarieven voor 2022 stonden vast waardoor het effect van de prijsstijgingen in dit jaar nihil waren. De kosten voor elektra zijn lager uitvallen doordat de zonnepanelen veel opgeleverd hebben.
- Schoonmaak: de overschrijding t.o.v. de begroting (+ ca. € 37.000) betreft het (extra) onderhoud aan de vloeren op beide locaties en het verwijderen van duivenpoep op locatie Athena. Bovendien zijn dit jaar nieuwe prijsafspraken gemaakt.
- (Juridische) advisering: De overschrijding van de begroting wordt o.a. veroorzaakt door de aanbesteding voor leermiddelen en schoonmaak.
- Werving leerlingen: In het begin van het jaar is vol ingezet op het werven van nieuwe leerlingen. Hierdoor is de begroting met ca. € 17.000 overschreden.
- Representatiekosten naar derden: De overschrijding komt voor rekening van de opening van de nieuwbouw Athena.
- Telefoon en internet: Overschrijding van de begroting door het realiseren van een nieuw netwerk aansluitpunt op locatie Socrates door Ziggo.
- ICT: In de begroting zijn de geoffreerde bedragen van Veltwerk opgenomen. In de praktijk is gebleken dat er meer ondersteuning en materialen nodig zijn, maar minder licenties. Dit is zichtbaar in de posten 'Licenties adm software', 'Systeembeheer' (overschrijding van ca. € 67.000) en 'ICT diverse kosten' (overschrijding van € 18.000).
- Schoolboeken: In december 2021 is een aanbestedingsprocedure gestart voor de leermiddelen (schoolboeken, LiFo's). VanDijk heeft als enige ingeschreven. De nieuwe prijsafspraken pakken zeer gunstig voor ons uit.
- Leermiddelen NPO: Er hebben meer leerlingen gebruik gemaakt van de examentrainingen dan was voorzien (overschrijding van € 21.000).

Investeringen

- De financiële afhandeling van de nieuwbouw Athena is afgerond. De Gemeente Leiden heeft de overschrijding t.o.v. het budget voor haar rekening genomen.
- De investering ICT (o.a. laptops voor het personeel) is gerealiseerd.
- Een aantal investeringen waren niet begroot, o.a. conferentiesets t.b.v. lokalen, examentafels, theatergordijnen en meubilair i.v.m. de interne verhuizing van MT-leden (kasten en bureaus). Ook is de verbouwing van de gezamenlijke (werk)ruimtes voor medewerkers in 2022 gestart en afgerond. Het plan was om dit begin 2023 gerealiseerd te hebben en vanaf dat moment te beginnen met afschrijven. De investering in de verbouwingen is uitgekomen op € 177.032 en de investering in meubilair bedroeg € 102.718.

Groot onderhoud

Vanaf 2022 wordt er gewerkt met het nieuwe Meerjarenonderhoudsplan (MOP). De berekening van de lasten voor groot onderhoud over de jaren 2022 t/m 2052 heeft geleid tot een verhoging van de dotatie aan de voorziening groot onderhoud naar € 348.000 (€ 40.500 meer dan begroot). We volgen de ontwikkeling m.b.t. de wijziging in het systeem van onderwijshuisvesting en groot onderhoud op de voet. Zolang hier nog geen uitsluitel over is berekenen we de voorziening voor groot onderhoud volgens de oude systematiek.

Kengetallen

De kengetallen solvabiliteit en liquiditeit bleven hoog en lieten op balansdatum een lichte krimp zien ten opzichte van de vorige kalenderjaren. De kapitalisatiefactor en het weerstandsvermogen zijn eveneens gekrompen.

Sinds 2020 wordt de 'signaleringswaarde mogelijk bovenmatig publiek eigen vermogen' opgenomen (zie de brief van het ministerie van onderwijs d.d. 29 juni 2020 referentienummer 24862676). De berekening leidt tot een normatief eigen vermogen van €2.541.585. Het publiek eigen vermogen van de stichting is op balansdatum is € 7.480.062, zodat het 'mogelijk bovenmatig eigen vermogen' €4.938.477 is.

Reserves

De reserves van het Stedelijk zijn ruim. Door de snelle groei tot 2017 van het leerlingenaantal en het achterblijven van voldoende huisvestingsmogelijkheden heeft het SGL niet optimaal kunnen investeren en functioneren. Het ontbrak de school door ruimtegebrek destijds aan mogelijkheden om te kunnen investeren in onderwijskwaliteit. Wij hebben ons vanaf de verzelfstandiging van het Stedelijk Gymnasium Leiden zorgen gemaakt over de financiële ontwikkelingen op lange termijn. Uit demografische studies bleek dat het aantal potentiële leerlingen in de regio op niet al te lange termijn waarschijnlijk fors zou afnemen. Op basis daarvan hebben wij jarenlang een terughoudend financieel beleid gevoerd. Ieder jaar is een meerjarenbegroting opgesteld, waaruit bleek dat wij over enkele jaren rekening zouden moeten houden met een verlieslatende situatie. Echter, de school heeft zich een aantal jaar zo ontwikkeld, dat het werkelijke aantal leerlingen de demografische toekomstvisie verre heeft overtroffen. Dat heeft geleid tot een meer dan volledige bezetting van de schoolaccommodatie. Eind 2014 is de uitbreiding van de locatie Socrates opgeleverd en met ingang van het schooljaar 2021-2022 is de aanvullende huisvesting van Athena beschikbaar gekomen. In 2022 is geïnvesteerd in de personeelsruimtes.

De hoogte van de financiële buffer heeft ertoe geleid dat het bestuur besloten heeft om een deel van de reserves in te zetten voor een (min of meer) structurele besteding. Dit heeft de volledige instemming van de Raad van Toezicht en de GMR gekregen. Bij het vaststellen van de begroting en de meerjarenbegroting in de Kadernota worden jaarlijks, zolang het financiële perspectief daartoe de ruimte geeft, voorstellen gedaan om met nieuw (structureel) beleid de reserves af te bouwen.

Om de overmatige reserves terug te brengen zijn - naast waar mogelijk het terugbrengen van de groeps grootte - de afgelopen jaren aanvullende structurele kwaliteit bevorderende maatregelen genomen, waaronder een (gedeeltelijke) eigen bekostiging van de optimale functiemix, het aanstellen van een conector onderwijs en zorg, het aanbieden van facultatieve extra vakken, zoals het vak onderzoek, wiskunde C en drama en meer vakondersteuning. Begin 2022 is een nieuwe risicoanalyse gemaakt. Naar aanleiding van de uitkomsten van deze analyse is de risicoreserve verhoogd van €1.439.000 naar €1.696.000.

Gezien het demografisch perspectief met betrekking tot de te verwachten leerlingenaantallen, is in 2020 besloten om op advies van de accountant een deel van de algemene reserve om te zetten in een

bestemmingsreserve om de onderwijskwaliteit op de middellange termijn te borgen in een situatie van lichte krimp. Het bestuur van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden heeft uit de algemene reserve een bestemmingsreserve handhaving onderwijskwaliteit bij meerjarige krimp gevormd voor een bedrag van € 4.855.957. Dit bedrag is gebaseerd op de exploitatietekorten die in de meerjarenbegroting 2022-2026 berekend zijn onder invloed van het dalende aantal leerlingen zonder concessie te doen aan uitgave om de onderwijskwaliteit op peil te houden. De instroom van het aantal leerlingen in klas 1 is voor het schooljaar 2022-2023 283, maar de verwachting is dat de instroom de komende jaren tussen de 270 en 300 leerlingen zal liggen. Dit zal leiden tot exploitatietekorten die gedeeltelijk ten laste van deze bestemmingsreserve gebracht kunnen worden. Bij de afsluiting van het boekjaar heeft het bestuur besloten om een deel van het verlies toe te rekenen aan de krimp. Er is €494.182 ten laste gebracht van deze reserve.

In december 2022 is een tussentijdse evaluatie m.b.t. de NPO-gelden besproken met de GMR. Op balansdatum was €1.382.938 van de begrote 1,9 miljoen uitgegeven. Voor het restant is een 'reserve Nationaal Programma Onderwijs' opgenomen (saldo 31 december 2022: €577.401). Een deel van het totale verlies is toe te schrijven aan het NPO-project. Hierdoor zal deze reserve eind 2022 gedeeltelijk vrijvallen (vrijval van €539.739)

Risico's

Risico's staan vermeld in par 1.6.2 en worden geanalyseerd in de risicoanalyse (par 1.9). Met betrekking tot het kasstroomoverzicht en de financieringsbehoefte zijn in het kalenderjaar geen bijzonderheden te vermelden.

1.5 Realisatie beleidsvoornemens en bestuurlijke zelfevaluatie

1.5.1 Meerjarige beleidsontwikkelingen schoolplan

De beleidsvoornemens zoals deze zijn geformuleerd in het schoolplan worden uitgevoerd, geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. De evaluatie maakt onderdeel uit van de van tevoren vastgestelde beleidscyclus. Het schoolplan omvat beleidsvoornemens op het gebied van school- en onderwijskundig beleid, personeelsbeleid, kwaliteitszorg, financieel en materieel beleid, interne en externe communicatie. Het beleid wordt jaarlijks vertaald in een activiteitenplan. De looptijd van dit schoolplan is 2019 tot 2024. De wereldwijde uitbraak van de coronapandemie heeft gevolgen voor het Stedelijk Gymnasium Leiden gehad en met name ook het realiseren van de doelstelling van het schoolplan. In de jaarlijkse activiteitenplannen zijn voortdurend de doelstellingen aangepast aan wat nodig en realiseerbaar was. De school heeft tijdens de pandemie voortdurend moeten anticiperen op veranderende omstandigheden; van lockdown tot hybride, maar vooral op kortdurende corona gerelateerde lesuitval (ziekte en quarantaine) en 'lege' klassen door ziekte en quarantaine. In 2022 was het effect van de pandemie zichtbaar in het achterblijven van sociale- en executieve vaardigheden van leerlingen. De cognitieve achterstanden waren beperkt (zie verder 1.5.2). Voor medewerkers heeft de pandemie grote gevolgen gehad. Zowel negatief als positief. Hun dagelijks werk veranderde periodiek, soms per week, soms per maand. Er werd gedurende de pandemie veel gevraagd van hun flexibiliteit door het steeds bijgestelde beleid van de overheid en daaruit voortvloeiende bijstelling van maatregelen en interventies binnen de school. Aan de andere kant heeft de pandemie bij een deel van het docententeam gezorgd voor een versnelling in het ontwikkelen en gebruik van digitaal lesmateriaal.

Ook in 2022 was luchtkwaliteit en ventilatie een belangrijk thema voor medewerkers. Er is door de school eind 2022 een project gestart om de luchtkwaliteit op beide locaties te onderzoeken en verbetermaatregelen te treffen. Ook in 2022 was de school in goed overleg met de medezeggenschap voorbereid op eventuele coronamaatregelen. Er lag een draaiboek klaar gebaseerd op de protocollen van de VO-raad.

1.5.2 Onderwijskundig beleid en onderwijsprestaties

Het Stedelijk Gymnasium Leiden biedt onderwijs op hoog niveau aan: er is voor veel vakken meer aanbod in het opdoen van kennis en vaardigheden dan het minimale curriculum. Het onderwijs dat op het SGL geboden wordt, heeft het vertrouwen van de Inspectie van het Onderwijs. Bij het inspectieonderzoek in juni 2022 werd op alle kwaliteitsgebieden Onderwijsproces, veiligheid en schoolklimaat en Kwaliteitszorg en ambitie opnieuw de kwalificatie *goed* toegekend. De conclusie van de inspectie luidde:

*“De scholen hebben een uitdagend en breed aanbod voor leerlingen dat ze voorbereidt op de samenleving en het vervolgonderwijs. De leerlingen maken ruimhartig gebruik van de vele mogelijkheden om zich in de diepte of breedte verder dan gebruikelijk te ontwikkelen, of -daar waar nodig- achterstanden in te lopen. De scholen stimuleren waar mogelijk het stapelen van vakken en het versnellen van het onderwijsprogramma. De scholen zorgen goed voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van leerlingen. Dat de scholen hier grote waarde aan toekennen blijkt uit de schoolcultuur (helder en breed gedragen) en ook uit het aanbod: mediation- en relatielessen vormen een vast bestanddeel van het curriculum. De scholen monitoren de realisatie van de veiligheid goed en treffen adequate verbetermaatregelen als dat nodig is. Het beleid inzake uitingen die strijdig zijn met de basiswaarden is goed verankerd in de schoolcultuur en glashelder voor leraren en leerlingen. De scholen hebben een duidelijke pedagogische visie en mede daardoor een samenhangend en doelgericht aanbod burgerschap. De waarden die de scholen willen overbrengen en de kennis en vaardigheden (sociale en maatschappelijke competenties) zijn voor leerlingen herkenbaar en komen tot uitdrukking in het voorbeeldgedrag van leraren. Het stelsel van kwaliteitszorg ten behoeve van de onderwijskwaliteit staat, en dat geldt voor de inrichting, de uitvoering én de evaluatie. De schoolleidingen en leraren weten wat de onderwijskundige koers van de scholen is en zij onderschrijven deze ook. De scholen kennen een professionele verbetercultuur en de dialoog (bijvoorbeeld tussen schoolleiding en leraren en tussen medezeggenschapsraad en schoolleiding) is goed ontwikkeld. Van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap ontving het Stedelijk Gymnasium Leiden sinds 2012 ononderbroken het predicaat *excellente school*.”*

Bij de meest recente beoordeling hebben beide locaties van het Stedelijk Gymnasium van de Inspectie van het onderwijs het predicaat ‘Excellente School’ gekregen. Het predicaat is voor drie jaar verleend en geldig van 2022-2025. Een door de inspectie samengestelde deskundige jury heeft de scholen beoordeeld. Uit het juryrapport 2022:

“De jury is onder de indruk van de congruente wijze waarop de school talentontwikkeling van leerlingen en medewerkers stimuleert en bestendigt. Zowel leerlingen als medewerkers krijgen de ruimte en worden gestimuleerd om hun talenten te ontwikkelen. De aanpak van het excellentieprofiel is breed gedragen in de hele school. Door het combineren van een breed aanbod met een cultuur van een lerende organisatie kunnen leerlingen en medewerkers zich breed ontwikkelen en komen hun talenten tot bloei. Het brede aanbod richt zich zowel op extra ondersteuning als ruimte voor verbreding en verdieping. De onderwijsresultaten van het Stedelijk Gymnasium Leiden zijn bovengemiddeld en daarnaast is er een hoog welbevinden onder leerlingen, hun ouders en medewerkers. Grote aantallen leerlingen nemen deel aan het extra aanbod dat geboden wordt, medewerkers vervullen veel extra taken en het excellentieprofiel is vervlochten met de cultuur van de school als geheel. Ook toont de

school zich betrokken bij diverse doelgroepen voor wie passend onderwijs niet altijd vanzelfsprekend is, zoals hoogbegaafden of leerlingen voor wie het gymnasium wel geschikt is maar niet gevonden wordt vanuit hun achtergrond. De school trekt hiervoor samen op met het primair onderwijs en het samenwerkingsverband. Daarnaast is de school actief binnen de Stichting voor Het Zelfstandig Gymnasium rondom het onderzoek naar kansenongelijkheid. Het Stedelijk Gymnasium Leiden heeft duurzaam excellentieprofiel en heeft dit ook richting medewerkers uitgebouwd. Talentontwikkeling en schoolontwikkeling gaan hand in hand. De school is daarmee een voorbeeld voor andere scholen.”

NPO

In het jaar 2021-2022 heeft het SGL de NPO middelen zoals toegekend door de overheid ingezet conform een model bestaande uit negen interventies. Deze interventies zijn gedurende en aan het einde van het jaar geëvalueerd in gesprekken met docenten, schoolleiding, externe betrokkenen en leerlingen/ouders (GMR). De oorspronkelijke aanpak (2021-2022) betrof “activiteiten volgen middelen” (de middelen vormen het startpunt en worden verdeeld over verschillende interventies c.q. activiteiten). Inmiddels is de regelgeving rondom de besteding van de NPO middelen vanuit de overheid aangepast en mogen scholen de middelen verder “uitsmeren” over een langer tijdsbestek (2024-2025), waardoor wij nu “middelen volgen activiteiten” kunnen hanteren (de interventies/activiteiten zijn het startpunt. De middelen worden hiervoor ingezet totdat deze uitgeput zijn). Huidige interventies vanuit de NPO middelen:

1. Kleinere klassen: om aandacht te geven aan (vermeende) achterstanden wordt een kleinere norm dan 29 leerlingen per klas gehanteerd. Om de overgang van het PO (waarin kinderen twee jaar in coronatijd onderwijs genoten hebben) naar het VO extra aandacht te kunnen geven wordt deze maatregel geëffectueerd in de brugklas (jaar 2022-2023) en tweede klas (vanaf 2023-2024). Afhankelijk van de precieze instroom wordt gestreefd naar klassen van ongeveer 24 tot 25 leerlingen;
2. Intensivering van het mentoraat: om aandacht te geven aan de extra werkdruk voor mentoren in de begeleiding van leerlingen en afstemming met ouders en/of externe begeleiding (zie ook 3) wordt een totaal van 20 extra uren op de taakbelasting van de mentoren toegekend voor het jaar 2022-2023. Geëvalueerd wordt of deze maatregel gecontinueerd moet worden richting 23/24 en 24/25;
3. Extra ondersteuning op het gebied van (meta)cognitieve en leervaardigheden: de inzet van extra-curriculaire begeleiding op het gebied van leervaardigheden, huiswerk, bijles en ondersteuning wordt voortgezet, zowel vanuit interne capaciteit georganiseerd (hutten e.d.) als met inkoop van externe capaciteit (Studielokaal & Onderwijshelden). Met name in de onderlinge communicatie worden hier nieuwe afspraken over gemaakt ter verbetering van de samenhang tussen school en instituut. Het animo vanuit de leerling/ouderpopulatie hiervoor is groot (zo'n 300 leerlingen maken hier in meer of mindere mate gebruik van). Elk jaar wordt opnieuw geoffreerd voor de dan vigerende situatie. Hieronder vallen ook de specifieke trainingen voor de examenklassen;
4. Extra ondersteuning op het gebied van specifieke zorg: de inzet van extra zorgcapaciteit voor leerlingen die het moeilijk hebben (o.a. gerelateerd aan corona) wordt gecontinueerd. Dit betreft met name de inzet van een inhuizige leerlingpsycholoog, de uitbreiding van uren voor de zorgcoördinator en de ontwikkeling van beleid op hoogbegaafdheid en versnelling (ten behoeve van het terugdringen van de thuisblijfproblematiek waarmee het SGL in toenemende mate te maken krijgt);
5. Extra middelen voor sociale c.q. bindingsactiviteiten: conform de aanpak van voorgaand jaar worden de leerjaarcoördinatoren extra middelen beschikbaar gesteld om centraal (met het leerjaar) of decentraal (met de klas, met de mentor) extra activiteiten te bekostigen om de binding in de klassen te versterken. Dit betreft veelal activiteiten waar een inhaalslag te maken is. Nu het leerjaar (vooralsnog) kan verlopen zoals voorheen is er van nature al aandacht voor

een variëteit aan activiteiten (passend binnen het excellentieprofiel van de school). Dit budget is fluïde en op aanvraag, beoordeelbaar op de aard en achtergrond van het voorstel;

6. Extra middelen voor centrale (administratieve en beleidsmatige) ondersteuning: dit betreft met name de inzet, monitoring en organisatie van een ordentelijke herleidbare inzet van de middelen; 0,5 fte aan beleidsadvies op het gebied van data (studievoortgang, in-, door- en uitstroom), uitbreiding van secretariaat t.b.v. ondersteunende processen van 0,4 fte en de inzet van de CITO metingen in klas 1 en 2.

De verschillende genomen maatregelen zijn als volgt effectief gebleken:

Ad 1. De eerste klas van het schooljaar 2022-2023 had een grootte van ongeveer 25/26 leerlingen (met een algemene splitsingsfactor van 29). De tweede klassen zoals begroot voor het volgende studiejaar zijn, inclusief uitstroom rond de 24/25. De instromende leerlingen worden geplaatst in klassen van 26/27 leerlingen. Hierdoor is meer ruimte voor sociale interactie en individuele aandacht.

Ad 2. Het mentoraat is geïntensiveerd conform afspraak en begroting waardoor mentoren meer tijd en ruimte hebben gehad om met ouders/leerlingen te spreken over mogelijke achterstanden en/of sociaal emotionele zaken omtrent de nasleep van de corona crisis. Uit tevredenheidsmetingen blijkt dat leerlingen zich gezien en gehoord voelen.

Ad 3. Voor alle leerlingen is extra ondersteuning, naschools, in de vorm van bijles en huiswerkbegeleiding beschikbaar gesteld. Hiervan is door gemiddeld ongeveer 250 leerlingen door het jaar heen gebruik gemaakt.

Ad 4. De beoogde interne psycholoog is aangesteld voor één dag per week per locatie. Deze heeft gerapporteerd over haar caseload en effectiviteit. Deze maatregel was vooral gericht op het beperken van het thuis komen te zitten. Van de leerlingen die door de psycholoog gezien zijn, zijn geen leerlingen thuis komen te zitten.

Ad 5. De begrote gelden zijn aangewend voor extra extra-curriculaire activiteiten voor alle leerjaren, variërend van uitjes tot pizza-avonden. Alle middelen zijn aangewend voor de leerlingen.

Ad 6. De extra middelen ten behoeve van de administratieve organisatie zijn aangewend voor het monitoren en meten van de aard van de instroom (welke problematiek is hierin zichtbaar), de doorstroom (welke resultaten hebben welke invloed) en de uitstroom (achterliggende redenen voor uitval). Deze worden gebruikt voor bijvoorbeeld aanpassing van overgangsnormen en/of plannen voor leerlingen (vaak gerelateerd aan corona-achterstanden).

Na instemming van de GMR op de geformuleerde besteding van de NPO middelen (uiteraard met eventuele aanpassingen op basis van het onderlinge gesprek) is er een kleine NPO begroting opgesteld in lijn met de zes domeinen (meerjarig) waaruit duidelijk wordt hoe lang de verschillende interventies te handhaven zijn totdat de NPO middelen (uiterlijk in 2025) uitgeput zijn. Het bestuur draagt er zorg voor dat ruim voordat de middelen verdwijnen, geëvalueerd wordt welke interventies doorgezet worden, op welke manier en vanuit welke budgettaire alternatieve ruimte.

In 2022 is 31% van de middelen ingezet voor inhuur van personeel niet in loondienst (PNIL).

Interventie	realisatie 2021-2022	Schatting kosten		
		2022-2023	2023-2024	2024-2025
1 Kleinere klassen				
2022-2023 extra klas 1 (2 locaties = 2 klassen)	€	179.236,87		
2023-2024 extra klas 1 + 2 (2 locaties = 4 klassen)			€	360.000,00
2024-2025 extra klas 1 + 2 (2 locaties = 4 klassen)				€
		€	€	€
		179.236,87	360.000,00	360.000,00
2 Intensivering van het mentoraat				
mentoraat 20 uur	€	77.435,58	€	40.000,00
3 Extra ondersteuning op het gebied van (meta)cognitieve en leervaardigheden				
Studielokaal - alles	€	200.000,00	€	100.000,00
De Koning - onderwijsassistenten + klassenassistenten	€	50.000,00	€	50.000,00
SSL - examentrainingen	€	70.000,00	€	35.000,00
Onderwijsbehoud				
Hutten (c-taken)				
		€	€	€
		320.000,00	185.000,00	100.000,00
4 Extra ondersteuning op het gebied van specifieke zorg				
Psycholoog	€	50.000,00	€	50.000,00
Supermentoren (c-taken)				
(Deskundigheidsbevordering) hoogbegaafdheid (c-taken, training)	€	15.629,44	€	15.000,00
	€	65.629,44	€	65.000,00
5 Extra middelen voor sociale c.q. bindingsactiviteiten				
Vast budget - op aanvraag, PP geeft toestemming	€	120.000,00	€	60.000,00
Eventueel audioapparatuur Ath/Soc?				
6 Extra middelen voor centrale (administratieve en beleidsmatige) ondersteuning				
Data-analist 0,5fte	€	30.000,00	€	30.000,00
Brede ondersteuning 0,4fte	€	25.000,00	€	25.000,00
Cito toetspakketten onderbouw	€	14.381,15		
		€	€	€
		69.381,15	55.000,00	55.000,00
Totaal	€	1.060.123,81	€	831.683,04
			€	765.000,00
				€
				640.000,00
				€
				3.296.806,85
Beschikbare gelden:				
Beschikking NPO (strategisch personeelsbeleid, begeleiding en verzuim) 2021 - 20DP - € 701,16 per lln	€	692.044,92		
Beschikking NPO (strategisch personeelsbeleid, begeleiding en verzuim) 2021 - 30GD - € 701,16 per lln	€	646.118,94		
Te ontvangen 2021: 1820 leerlingen * € 341,67	€	621.839,40		
Te ontvangen 2022: 1747 leerlingen * € 478,33	€	835.642,51		
	€	2.795.645,77		
Eigen investering	€		€	500.000,00

Toetsing en examinering

Inhoudelijk ligt het primaat voor toetsing en examinering bij de vaksecties. Docenten in hun vaksecties stellen de voorstellen voor de PTA's op voor de examencommissie, waarbij ze in toetsstof en toetsvorm rekening houden met de eindtermen van het vak en het afsluitende karakter van de examenonderdelen. De PTA's zijn jaarlijks onderwerp van gesprek in alle vaksecties en het PTA als geheel vormt dan ook geenszins een dode letter.

Ook bij het maken, corrigeren en bespreken van de toetsen wordt door de vaksecties uitgebreid overlegd. De hoge mate van professionaliteit van het docententeam leidt tot een immer kritische houding en levendige discussies binnen de secties.

Dit jaar is er bovendien een grote stap gezet met de ontwikkeling van een **toetsbeleid**. Alle aspecten van de toetscyclus worden onder de loep genomen: opstellen, afnemen, beoordelen en evalueren. De werkgroep bestaat uit leden van alle vaksecties, zodat de expertise van alle disciplines ingezet wordt om tot een breed gedragen toetsbeleid te komen.

De **examencommissie** heeft dit jaar op volle sterkte gefunctioneerd. De commissie heeft de voorstellen voor de PTA's en het examenreglement gemaakt, in nauw overleg met de vaksecties en leerjaarcoördinatoren. Waar nodig heeft de examencommissie uitgebreider overlegd met vaksecties over de gemaakte keuzes, wat in veel gevallen tot verbeteringen heeft geleid. De PTA's en het examenreglement zijn door de examencommissie grondig getoetst aan de wet- en regelgeving, zoals uitgewerkt door de VO-Raad in de checklists ('Examenreglement', 'Programma van toetsing en afsluiting' en 'Kwaliteit schoolexaminering').

De voorstellen voor de PTA's en het examenreglement zijn door de examencommissie naar het bevoegd gezag verzonden, dat ze ter goedkeuring heeft voorgelegd aan de MR. Na deze goedkeuring

zijn de documenten voor 1 oktober gepubliceerd, zowel intern op Moodle als extern bij de inspectie en op het oudergedeelte van onze website.

Om de kwaliteit en het afsluitend karakter van het schoolexamen te kunnen borgen én om tot richtlijnen en aanwijzingen voor de beoordeling van het schoolexamen te komen, heeft de commissie gedurende het schooljaar proactief contact gezocht met de vaksecties. De commissie fungeert als gesprekspartner met een opbouwend kritische insteek en heeft zich dit jaar gericht op het onder de loep nemen van de processen die de vaksecties gebruiken bij de schoolexaminering. Conform artikel 2.60e van de WVO zal de examencommissie aan het einde van het schooljaar haar eerste jaarverslag uitbrengen, waarin ook de evaluatie van de schoolexamens en de bijbehorende adviezen van de commissie aan het bevoegd gezag worden opgenomen.

Bij de **inspectieonderzoeken** op schoolniveau in 2019 en 2022 kregen beide scholen van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden op het onderdeel Afsluiting (in 2019: Toetsing en afsluiting) de kwalificatie 'voldoende':

In 2019 kwam de inspectie tot de volgende conclusie m.b.t. de kwaliteit van toetsing en examinering: *"Het examenreglement voor de twee bezochte vestigingen voldoet aan de wettelijke vereisten. De vestigingen voeren het programma voor toetsing en afsluiting (PTA's) uit zoals is vastgesteld. De cijferadministratie is op orde. Waar gegevens ontbreken heeft de school een goede verklaring. Opvallend is dat leerlingen goed op de hoogte zijn van de PTA's en dat de PTA's overzichtelijk zijn."* In 2022 is dit onderdeel minder intensief onderzocht en heeft de inspectie geconstateerd: *"De afsluiting van het onderwijs verloopt zorgvuldig."*

Zoals in de tabel hieronder is weergegeven, is het **slagingspercentage** hoog en stabiel.

Schooljaar 2019-2020 was met het wegvallen van het centraal examen een bijzonder jaar. De uitslag is alleen bepaald op basis van de resultaten van het schoolexamen. Leerlingen konden voor ten hoogste twee vakken een resultaatsverbeteringstoets maken.

Ook in de schooljaren 2020-2021 en 2021-2022 was de invloed van corona merkbaar. Om de negatieve gevolgen van de schoolsluitingen te beperken, mochten leerlingen in beide jaren hun examens over de tijdvakken spreiden, een extra herkansing maken en een cijfer wegstrepen ("duimregeling"). De slagingspercentages in deze jaren waren resp. 98% en 97,7%. Uit deze resultaten blijkt dat we in staat zijn geweest om ook in deze tijd een stabiel slagingspercentage te handhaven. We hebben de kwaliteit hoog gehouden zonder leerlingen tekort te doen.

In schooljaar 2021-2022 waren de resultaten als volgt:

Socrates: van de 145 kandidaten zijn er 145 geslaagd: dat is de gedroomde 100%

Athena: van de 154 kandidaten zijn er 147 geslaagd: dat is 95,5%

In totaal zijn er 292 kandidaten geslaagd van de 299 en dat is 97,7%.

Uitslagbepaling na tijdvak 3:

Jaar	2022	2021	2020	2019	2018
SGL totaal geslaagd	97,7%	98%	98%	97,2%	94,3%

1.5.3 Passend Onderwijs

Het Stedelijk Gymnasium Leiden wil dat elke leerling met zijn eigen aanleg, mogelijkheden en talenten zich optimaal kan ontplooien en zich thuis voelt. Het bovenstaande betekent dat voor leerlingen met

leermoeilijkheden, een ontwikkelingsstoornis, ziekte of handicap extra ondersteuning en begeleiding beschikbaar is. Bij het laatste inspectieonderzoek kreeg de extra ondersteuning de kwalificatie *goed* toegekend. De inspectie schreef in haar rapport:

“De school geeft goed vorm aan het extra ondersteunen van leerlingen die passend onderwijs nodig hebben. Het beleid van de school is er op gericht om elke leerling die daartoe de wil en de capaciteiten heeft in staat te stellen om een gymnasiumdiploma te halen. De school is bereid om daar erg ver in te gaan en de inspanningen leiden veelal tot succes.”

Vanuit het Samenwerkingsverband wordt passend onderwijs op de VO-scholen in Leiden op twee manieren ondersteund en versterkt. In de eerste plaats gebeurt dit met de inzet van de Begeleiders Passend Onderwijs (BPO'ers). Voor de inzet van BPO'ers heeft het Samenwerkingsverband een overeenkomst met de Ambulante Educatieve Dienst (AED). Het aantal beschikbare uren BPO wordt jaarlijks verdeeld over alle scholen. Scholen hebben zelf de ruimte om te bepalen hoe en voor welke ondersteuningsvragen zij de BPO'ers inzetten. Daarnaast is er per school een bedrag van €25.000 beschikbaar voor taakuren van docenten die die leerlingen in het kader van passend onderwijs ondersteunen. Op het Stedelijk Gymnasium zetten wij deze taakuren in voor onze intern begeleiders (IB'ers) en zogenaamde supermentoren die (soms onder auspiciën van een BPO'er) een zware zorgleerling extra ondersteuning bieden.

Naast deze extra ondersteuning voor leerlingen met een specifieke leerbehoefte of leerbelemmering (passend onderwijs) is er voor alle leerlingen een breed arsenaal aan preventieve en licht-curatieve interventies beschikbaar gericht op het signaleren of ondersteunen van leerproblemen en opgroei- en gedragsproblemen (de zogenaamde basisondersteuning). Een deel van deze interventies wordt standaard aan alle leerlingen aangeboden (o.a. mentoraat, lessen studievaardigheden, dyslexiescreening, lessen omgaan met conflicten, relatielessen). Een ander deel wordt op maat aangeboden als leerlingen tijdelijk wat extra ondersteuning nodig hebben (o.a. counselors, faalangsttraining, weerbaarheids cursussen, huiskamer). Uiteraard zijn de plannen en inzet van extra middelen afgestemd door bestuur/schoolleiding met de PMR en GMR.

Loket Passend Onderwijs van het SWV

Het Loket Passend Onderwijs is het centrale punt voor consultatie, advies en ondersteuningsvragen van de scholen die onderdeel uitmaken van het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Leiden. Hierbij gaat het Loket Passend Onderwijs uit van de onderwijsbehoefte van de leerling. Centraal staat de vraag wat de leerling nodig heeft en niet wat de mogelijke tekorten van de leerling zijn. Bij het Loket Passend Onderwijs zijn adviseurs en GZ psychologen werkzaam. De medewerkers van het Loket Passend Onderwijs hanteren een oplossingsgerichte- en handelingsgerichte aanpak. Plaatsing van leerlingen gebeurt in basis binnen het regulier onderwijs indien nodig met extra ondersteuning vanuit het Samenwerkingsverband en indien noodzakelijk wordt een leerling speciale ondersteuning geboden, vaak binnen de scholen voor voortgezet speciaal onderwijs.

Op onze school is de aangestelde psychologe een vaste kracht geworden.

Gifted education (hoogbegaafdheid)

Op het Stedelijk Gymnasium Leiden streven we ernaar de verborgen én bestaande talenten van onze leerlingen te stimuleren. Dit doen we vanuit het model van gifted education, onderwijs waarin groei en leren gestimuleerd worden bij ál onze leerlingen, met én zonder hoogbegaafdheidskenmerken. Onze opzet van gifted education kent drie poten; de begeleiding van leerlingen, het stimuleren van talentontwikkeling buiten de lessen (extra-curriculair) en de toepassing van differentiatie in de lessen.

Wij willen een omgeving aanbieden waarin iédere leerling zich thuis voelt. Dit alles onderbouwd door de meest recente wetenschappelijke theorieën.

1.5.4 Kwaliteit van het onderwijs

In 2019 heeft de Inspectie een bestuursonderzoek afgenomen. Het oordeel van de inspectie was voldoende voor kwaliteitszorg, een goed voor kwaliteitscultuur en verantwoording en dialoog. In 2022 heeft de inspectie bij het onderzoek alle kwaliteitsstandaarden SKA1, SKA2 en SKA3 met een goed beoordeeld.

“De scholen hebben een stelsel van kwaliteitszorg dat goed is ingericht en goed wordt uitgevoerd en geëvalueerd. Zo zitten schoolleidingen, leraren en vakgroepen bovenop alle relevante onderwijsresultaten. Deze worden snel en adequaat geanalyseerd en waar nodig worden afspraken gemaakt over verbeteringen, die vervolgens worden geïmplementeerd en nadien geëvalueerd. Deze cyclische wijze van werken wordt ook toegepast op het schoolplan, de jaarplannen, de leskwaliteit, de begeleiding van leerlingen en de veiligheid (zie hiervoor ook de tekst bij Veiligheid). De scholen verantwoorden zich op de adequate wijze over de behaalde resultaten. Illustratief voor de kwaliteitszorg is dat de scholen aantoonbaar werk hebben gemaakt van aanbevelingen uit eerdere rapporten van de inspectie. Het gaat om zaken als het concreter formuleren van doelen en het prioriteren hiervan en om het door leraren afstemmen van instructie en opdrachten op groepen en individuele leerlingen. De onderwijsvisie, ambities en doelen zijn neergelegd in het schoolplan en de daarop gebaseerde jaarplannen. Deze plannen zijn richtinggevend voor de ontwikkeling van de scholen. Bij de totstandkoming ervan zijn alle relevante partijen betrokken geweest en de plannen worden regelmatig geëvalueerd, bijgesteld en besproken met de medezeggenschapsraad, leraren en vaksecties. Schoolleiding en leraren werken op een constructieve en positieve wijze samen aan het verbeteren van het onderwijs voor de leerlingen. Ditzelfde geldt voor de wijze waarop schoolleiding en medezeggenschapsraad met elkaar omgaan. De beide locaties werken eveneens nauw samen en in gesprekken wordt dit duidelijk als leraren en schoolleiding zeggen dat Athena en Socrates eigenlijk één school zijn met twee locaties (in plaats van twee scholen). Leraren worden ruim gefaciliteerd om zichzelf vakinhoudelijk en pedagogisch-didactisch te ontwikkelen. Zij ervaren hierin veel ruimte en zijn over deskundigheidsbevordering op een constructieve wijze in gesprek met de schoolleidingen, die voldoende oog hebben voor de ontwikkeling van de scholen en de doelen van het schoolplan. Leraren en vakgroepen voelen zich in hoge mate verantwoordelijk voor de kwaliteit van de lessen en voor de resultaten die zij met leerlingen bereiken. De schoolleidingen zijn ambitieus, tonen onderwijskundig leiderschap, werken nauw samen met de medewerkers en onderhouden goede contacten met andere scholen, het samenwerkingsverband en scholen voor vervolgonderwijs (universiteiten).”

Systematische inzet van instrumenten

Binnen het Stedelijk Gymnasium zijn we op weg om steeds meer en systematischer onze kwaliteit in kaart te brengen en te meten. De aansluiting bij Kwaliteitsscholen VO is een belangrijke stap in de professionalisering van de kwaliteitszorg. Nu worden zaken als resultaten, verzuimgegevens (van leerlingen en personeel), welbevinden van personeel of ontwikkelingen in de samenstelling van de leerlingenpopulatie of het personeel op de voet gevolgd.

Op de twee locaties is het afgelopen twee jaar een flinke stap voorwaarts gezet in de richting van een transparant kwaliteitsbeleid. Sinds 2021 is een medewerker aangesteld om te komen tot een verstevigde data-voorziening en -analyse. Dit heeft in 2022 geleid tot rijkere rapportages ten aanzien van de instrumenten die gebruikt worden.

Verslaggeving

De verslaggeving van de kwaliteitszorg vindt jaarlijks plaats in managementrapportages RvT en in diverse separate notities voor diverse stakeholders.

1.5.5 Strategisch beleid en huisvesting

Het beleid van de Stichting Stedelijk Gymnasium is steeds geweest om zoveel mogelijk leerlingen de kans te geven een goede gymnasiumopleiding te volgen. In 2022 is de daling van het aantal leerlingen gestabiliseerd. Een afname van het aantal leerlingen wegens een dalende demografische trend was al jaren voorspeld. Alle leerlingen die zich aangemeld hebben in 2022 konden op hun voorkeurslocatie geplaatst worden.

In 2021 werd de nieuwbouw opgeleverd van locatie Athena, waardoor de fysieke ruimte weer passend is voor het aantal leerlingen in de school. Dit leverde zeven nieuwe lokalen op en extra plekken voor vrije studieruimte, ingericht met extra leerlingcomputers. De nieuwbouw is in 2022 verder ingericht. In 2022 is op beide locaties de personeelsruimte verbouwd en opnieuw ingericht. Ook is er gewerkt aan de verbetering van het binnenklimaat. Zie verder ook onder 'duurzaamheid'.

1.5.6 Ontwikkeling van strategisch HRM beleid

De kwaliteit van het personeel is cruciaal voor de kwaliteit van het onderwijs en een goede verbinding van het personeelsbeleid met de opgaven waar de school voor staat en met de missie en de kernkwaliteiten is van grote meerwaarde.

Het personeelsbeleid is er daarbij op gericht een klimaat te bieden waarin het personeel zich gewaardeerd weet en zich gestimuleerd voelt in de eigen ontwikkeling, passend binnen de missie van de school. Wij willen niet alleen met leerlingen, maar ook met elkaar als medewerkers zorgvuldig omgaan en eisen niet alleen van leerlingen hoge kwaliteit, maar ook van medewerkers. De school is een "lerende organisatie" een organisatie die niet alleen in staat is om te leren, maar ook om "leren te leren" (individueel en collectief). De medewerkers beschouwen zichzelf en elkaar als volwassen individuen, die zelf verantwoordelijkheid nemen voor hun functioneren in relatie tot elkaar.

Vanuit de organisatiedoelen en de visie op personeelsbeleid zijn de volgende doelen geformuleerd:

- Behoud en onderhoud van de kwaliteit van de arbeid bij het personeel;
- Het scheppen van een goed werkklimaat en werksfeer;
- Het creëren van goede arbeidsvoorwaarden en omstandigheden.

Bij de ontwikkeling van het HRM beleid van de stichting komen onder meer de volgende onderwerpen aan bod:

- Gesprekkencyclus;
- Loopbaanontwikkeling;
- Scholing;
- Formatie- en organisatie;
- Arbeidsvoorwaarden;
- Arbeidsomstandigheden;
- Lerarentekort.

Jaarlijks wordt aan de hand van het schoolplan een jaarplanning ofwel activiteitenplan opgesteld, waarin deze onderwerpen een plek krijgen, evenals de thema's veiligheid, gezondheid en welzijn.

Strategisch personeelsbeleid

Belangrijke aandachtspunten binnen het strategisch personeelsbeleid waren voor de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden in 2022 de wijze van totstandkoming van de formatie, invoering van de vernieuwde cao en collectieve werkdrukverlichtende maatregelen. Bij de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden zijn onderwijs en personeelsontwikkeling onlosmakelijk gekoppeld. Om goed onderwijs te kunnen geven en als school een aantrekkelijke werk- en leeromgeving te kunnen bieden, is een stevige en transparante formatie, kwalitatief en kwantitatief, de basis van waaruit gewerkt kan worden. Zo zorgen we voor het behoud van gekwalificeerd personeel en is het Stedelijk Gymnasium aantrekkelijk voor nieuwe collega's. Zowel in de planvorming als in de beleidsuitvoering (en binnen de context van een professionele dialoog) realiseren we dat docenten en schoolleiding zoveel mogelijk willen, kunnen en mogen leren met inzet van de daarvoor in 2022 verstrekte bekostiging.

De plannen en inzet van middelen zijn voortdurend onderwerp van gesprek geweest met de personele medezeggenschap. Waar nodig hebben zij instemming op de plannen gegeven. De RvT wordt geïnformeerd over het personeelsbeleid middels de managementrapportage.

De belangrijkste inzet van middelen betreffende strategisch personeelsbeleid in het algemeen gaat naar betere formatieplanning, beloning (bij vaste aanstelling LC en een hoog percentage LD 70%), sterke inzet op begeleiding van nieuwe medewerkers en de inzet van onderwijsondersteunend personeel. De school stimuleert medewerkers om individueel of in sectieverband ruim gebruik te maken van het professionaliseringsbudget. Docenten met een tweedegraadsopleiding verplichten zich bij indiensttreding tot het volgen van de master 1^e graad.

Ten behoeve van de continuïteit en sociale samenhang in de klassen zijn sommige klassen niet gesplitst (hoewel dit logischerwijs op het vlak van de splitsingsfactor wel had gemoeten).

Het voornemen de cohesie binnen het docententeam te bevorderen hebben we na de pandemie weer opgepakt met een personeelsdag en sociale bindingsactiviteiten.

Gesprekkencyclus

Beide scholen hebben de intentie om te werken met een vaste gesprekscyclus, die beschouwd wordt als de basis voor de uitvoering van een goed Integraal Personeelsbeleid. Met alle nieuwe medewerkers worden tussentijdse functioneringsgesprekken en beoordelingsgesprekken na afloop van het eerste jaar gevoerd. Met ingang van 1 augustus 2022 hebben 24 nieuwe medewerkers een aanstelling gekregen. De nieuwe docenten volgen bij een positieve beoordeling een driejarige intensief inductietraject.

Voor zittend personeel is er, in overleg met de PMR, een tweejaarlijkse gesprekscyclus. Op dit moment is de organisatiestructuur ontoereikend om dit te realiseren. De schoolleiding bestaande uit vier leden kan deze tweejaarlijkse cyclus niet doorlopen. In het middenmanagement zitten coördinatoren. Door de sluiting van de school i.v.m. corona in het voorjaar en het hybride onderwijs in het najaar is er met ongeveer een kwart van de medewerkers een functionerings- of ontwikkelgesprek gevoerd. De beoordeling van de nieuwe medewerkers is afgerond.

Verzuim

Het verzuimpercentage over kalenderjaar 2022 is binnen SGL 7,29%. OOP is daarbij 5,99% en OP is 7,63%. Dat is hoger dan het landelijk gemiddelde binnen het voortgezet onderwijs (5,7%). In de jaren 2019 (5,26%) en 2020 (4,98%) was het verzuimpercentage binnen SGL juist lager dan het gemiddelde binnen het VO en in 2021 (6,04%) was dit nagenoeg gelijk. Hierin valt een stijgende lijn te herkennen. Wat hierbij opvalt is dat het percentage medewerkers dat zich in 2022 heeft ziekgemeld met ca. 70% net zo hoog ligt als in 2019.

Per 1 januari 2022 wordt het Stedelijk Gymnasium Leiden door De Arbodienst geadviseerd en ondersteund bij ziekteverzuim en re-integratie. De Arbodienst heeft geconstateerd dat er binnen SGL

veel frequent verzuim plaatsvindt. Er wordt van frequent verzuim gesproken als iemand zich minimaal drie keer in twaalf maanden ziek meldt. Dit betreft, voor 2022, 68 werknemers en is ruim 35% van het totale medewerkersbestand. Frequent verzuim kan op den duur leiden tot langdurig verzuim en dat willen we voorkomen. Verdere verbeterafspraken zijn gemaakt.

Veiligheid

Jaarlijks wordt het thema veiligheid geagendeerd bij PMR, GMR, MT en RvT. Een jaarlijkse rapportage veiligheid wordt opgesteld. De inspectie heeft het thema veiligheid ook meegenomen in haar onderzoek en het oordeel is zeer positief op dit punt. In het verslag veiligheid wordt meegenomen: A. Ongevallenregistratie en -preventie B. Incidentenregistratie C. BHV D. Risico-Inventarisatie & -Evaluatie (RI&E) E. Cameratoezicht F. Tevredenheidsonderzoeken G. Jaarverslag vertrouwenspersonen. Over het algemeen is het aantal incidenten zeer laag. Zie verder het verslag veiligheid.

Professionalisering

Professionalisering is een belangrijk element in het personeelsbeleid, evenals alle zaken die daaruit voortvloeien. Het Human Resource Management (HRM) van een school draait eerst en vooral om de vrouw of man voor de klas. Het is tevens één van de antwoorden op het lerarentekort en een hoofdelement in het tegengaan van (een beleving van) grote werkdruk. Professionalisering helpt medewerkers beter toegerust te zijn en beter in staat te zijn 'onderwijs en zorg op maat' te leveren voor de leerlingen. We leren steeds beter om meer gebruik te maken van in de scholen aanwezige kennis en kunde. Dat doen we onder meer door het delen van good practices, collegiale consultatie en intervisie. Binnen de jaartaak van het onderwijzend personeel is jaarlijks 10% van de tijd opgenomen voor professionalisering. Een deel wordt ingezet in algemene studiedagen. De studiedagen kennen een vaste opzet en kennen drie peilers. We houden binding met elkaar. Naast de workshops en de lezingen is er op elke studiedag ruimte voor de ontmoeting. Deze kan plaatsvinden tijdens de koffie, de lunch en de afsluitende borrel. We laten ons informeren over ontwikkelingen binnen het onderwijsveld. Tijdens het ochtendgedeelte vinden er één of twee lezingen plaats om het team niet alleen te informeren, maar ook te inspireren. Ook de actualiteit kan een rol spelen in de keuze voor een gastsprekers. We leren zowel van- als met elkaar. Het middagedeelte bestaat steeds uit drie of vier workshops/informatiebijeenkomsten, waarin ontwikkelingen binnen onze school worden gedeeld en toegelicht. Aan het einde van de dag is er een schoolleider aanwezig in de aula om vragen te stellen over ontwikkelingen binnen het SGL.

Het resterende deel van de professionaliseringstijd wordt door de individuele medewerker ingezet door bijvoorbeeld het volgen van cursussen. Er is ruimte gegeven aan de secties om met elkaar te overleggen door extra ontwikkeltijd. In de CAO is afgesproken dat er vanaf 1 augustus 2019 in het takenpakket van een docent 50 uur op jaarbasis wordt vrijgespeeld als ontwikkeltijd. Na evaluatie met de PMR is besloten om vanaf het jaar 21-22 en dus ook 22-23 te werken met een aantal dagen in plaats van wekelijkse verkorte roosters. Dit betekent dat er gedurende het jaar vier reguliere studiedagen ingeroosterd worden (teamontwikkeling, gezamenlijk) en vijf ontwikkeldagen voor de secties. De secties maken een plan hoe zij deze dagen invulling willen geven rondom thematiek die voor de specifieke sectie van belang is.

CAO

In de zomer 2022 is na het bereiken van een onderhandelaarsakkoord de CAO 2022-2023 gepubliceerd en ingegaan. Zoals gebruikelijk bevat deze nieuwe CAO een aantal nieuwe of gewijzigde maatregelen, welke vragen om uitspraken en aanzien van uitvoering en implementatie in de vigerende manier van omgang met de bepalingen in de CAO. Het bestuur heeft de PMR geïnformeerd hoe de individuele maatregelen CAO geïmplementeerd zullen worden:

1. De verhoging van het persoonlijke keuzebudget, met terugwerkende kracht, nu en in de toekomst;
2. Spaarverlof en inzet van spaaruren voor verlof;
3. Toevoeging van extra uren professionalisering op het vlak van basisvaardigheden en curriculumherziening.

In 2022 zijn ook collectieve werkdrukverplichtende maatregelen genomen vanuit de bekostiging. Het bestuur categoriseert onderdelen van de organisatie als 'werkdruk verminderend met terugwerkende kracht' waar het zaken betreft die zorgen voor vermindering van werklust voor de organisatie, organisatieonderdelen of specifieke medewerkers binnen de organisatie. Dit betreft zaken die niet tot het "basispakket" van een reguliere VO school behoren.

Het bestuur realiseert zich dat deze zaken per definitie arbitrair zijn omdat ze met terugwerkende kracht worden beschreven. Toch wordt eraan gehecht de inzet van deze middelen te definiëren. De uitkering van extra middelen betreffende de collectieve werkdrukvermindering, conform de CAO 2022-2023, voor het boekjaar 2022 betreft € 293.135. Dit is besteed aan o.a. de inzet van surveillanten tijdens de toetsweken, versterking op het bestuurssecretariaat, stagiaires ICT, portalbeheer, externe ondersteuning organisatie en beheer.

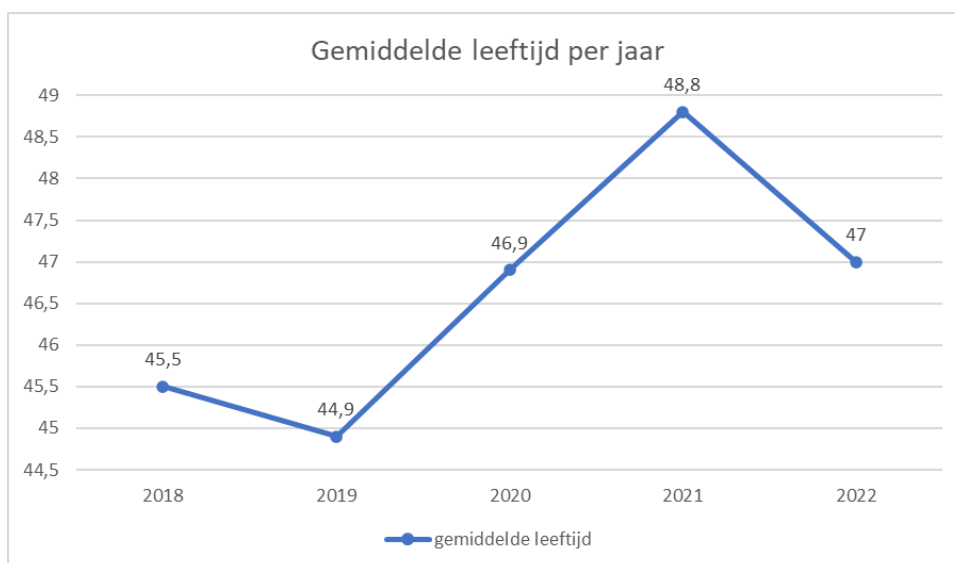
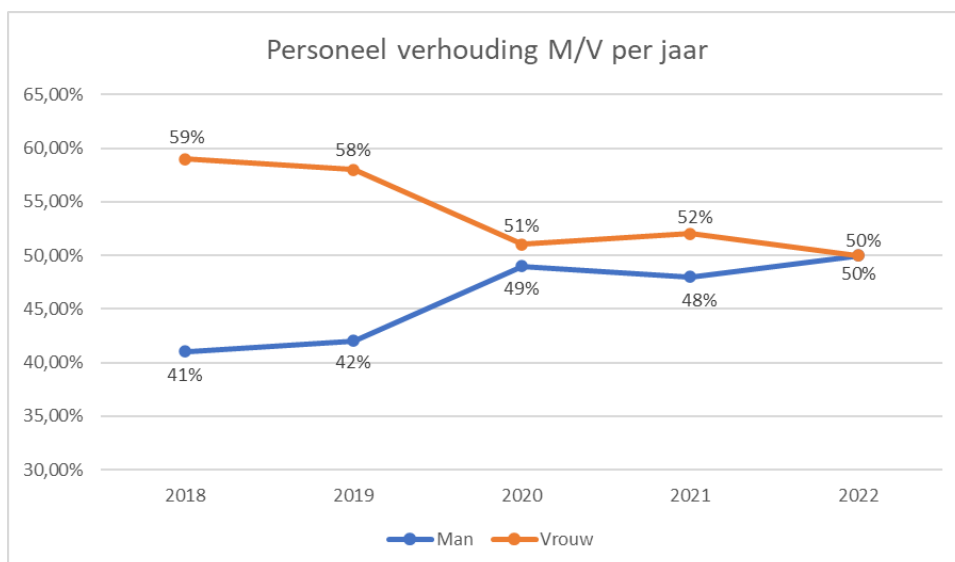
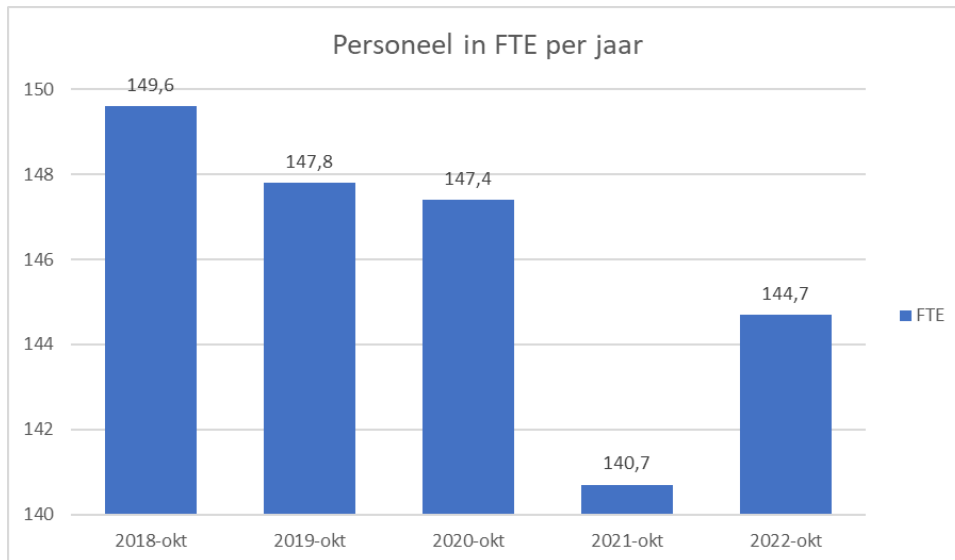
Medewerkerstevredenheidonderzoek

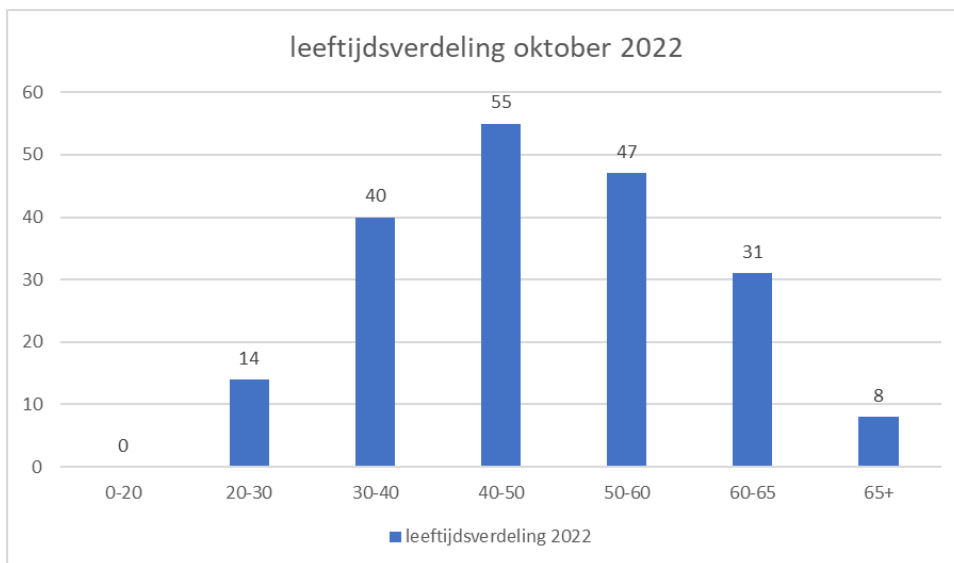
Eind van het kalenderjaar 2022 is een medewerkerstevredenheidsonderzoek (hierna te noemen MTO) afgenomen op stichtingsniveau; gedifferentieerd tussen OP en OOP, niet tussen locatie Socrates en locatie Athena. Hiervoor is de gebenchmarkte vragenlijst van 'Kwaliteitsscholen' gebruikt. Er zijn geen eigen vragen aan toegevoegd. In december 2022 zijn de resultaten gecommuniceerd.

De resultaten van het MTO zijn de harde data en becijfering. Vanzelfsprekend gaat het om het verhaal achter de cijfers, de duiding van de feedback en de verheldering van positieve en negatieve kanten van de beleving van tevredenheid bij de medewerkers van het SGL. Hiertoe wordt in het tweede gedeelte van schooljaar 2022-2023 een aanpak gehanteerd om enerzijds alle medewerkers terugkoppeling te geven over de resultaten en anderzijds met elkaar de data te articuleren en te komen tot een duiding en verbeteragenda op basis van de resultaten op stichtingsniveau alsmede op het niveau van locatie Socrates en locatie Athena. Er wordt gestreefd naar een afronding voor de zomervakantie 2023 met een verbeteragenda voor het jaar 2023-2024 (doorlopend in 2024-2025 en het nieuwe schoolplan).

Gegevens medewerkers

Hieronder staan diverse grafieken en tabellen ten aanzien van de samenstelling van het personeelsbestand van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden. De data worden jaarlijks gemonitord en inzet is om in de komende periode (nog) meer grip te krijgen op de getallen. De ontwikkeling van de personeelsformatie binnen de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden valt af te lezen uit de navolgende gegevens (bron AFAS):





Formatie

De aanmelding van 283 leerlingen in 2022 zou formatief moeten leiden tot de vorming van tien brugklassen: vijf op Socrates en vijf op Athena. In de volgende tabel wordt de relatie zichtbaar gemaakt tussen de volgens het rekenmodel van de lumpsumbekostiging beschikbare en de daadwerkelijke ingezette fte's.

Formatie

School: Stedelijk Gymnasium Leiden
Schooljaar: 2022 - 2023

Formatieoverzicht						
	Budget		Benodigd		Aangesteld	
	Netto FTE	Invoer netto FTE	Netto FTE	Netto inzetbaar FTE	Bruto FTE	Benodigd (Netto) +/- Aangesteld (Netto inzetbaar)
Totaal OP incl. projecten	102,3383	0,0000	102,3036	96,7236	102,0877	5,5800
Totaal OOP incl. projecten	23,7954	0,0000	0,0000	23,2966	23,8883	-23,2966
Totaal Directie incl. projecten	3,8617	0,0000	0,0000	4,1086	4,1086	-4,1086
Totaal Vervangingen (OP, OOP en Directie)	2,4952	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
Totaal FTE incl. projecten en vervangingen	129,9954		102,3036	124,1288	130,0846	-21,6252
Totaal Projecten (OP, OOP en Directie)	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000		0,0000

	Budget		Aangesteld	
	Euro		Personele lasten	Euro
Totaal OP incl. projecten	€ 10.253.708		€ 9.631.033	€ 622.675
Totaal OOP incl. projecten	€ 1.365.880		€ 1.337.249	€ 28.631
Totaal Directie incl. projecten	€ 480.000		€ 510.684	€ -30.684
Totaal Euro incl. projecten	€ 12.099.588		€ 11.478.966	€ 620.622
Totaal Vervangingen (OP, OOP en directie)	€ 250.000		€ 0	€ 250.000
Totaal Projecten (OP, OOP en directie)	€ 0		€ 0	€ 0

Het gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag

Het gevoerde beleid is gericht op beheersing van uitgaven inzake uitkeringen na ontslag. We hebben in beeld welke ex-medewerkers een beroep doen op een uitkering en toetsen de rechtmatigheid daarvan voor zover mogelijk.

Personeelsbeleid & Functiemix

Wij willen een klimaat bieden waarin het personeel zich gewaardeerd en gestimuleerd voelt in de eigen ontwikkeling. In het schooljaar 2003-2004 is het functiebouwwerk FUWA-VO ingevoerd. In de CAO VO 2008-2010 is de functiemixregeling opgenomen. Deze regeling hield in dat de CAO aan de scholen voorschrijft hoeveel procent van de docenten in LB, LC en LD moeten worden benoemd. De concrete doelstellingen met betrekking tot percentages in salarisschalen waaraan de SSGL moet voldoen om voor de extra bekostiging in aanmerking te komen waren:

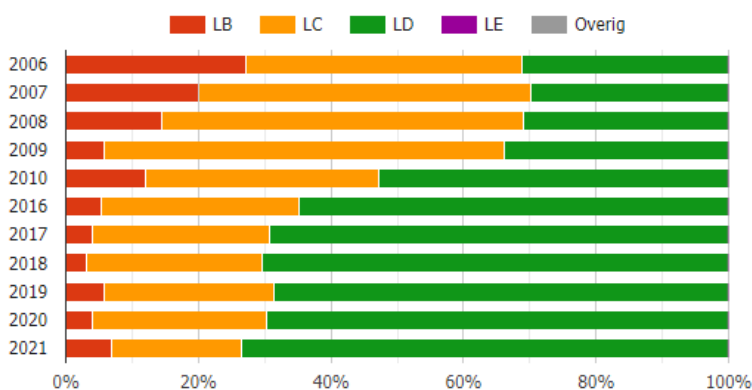
- In 2011 30% LB minder, 29% LC meer en 1% LD meer.
- In 2014 50% LB minder, 39% LC meer en 11% LD meer.

In 2014 bleek volgens de rekentool van het ministerie dat de bekostiging niet toereikend is om de oorspronkelijke streefcijfers voor 2014 te realiseren. Voor het SGL werd berekend dat het doorvoeren van de oorspronkelijke functiemixstreefwaarde van 178 zou leiden tot een tekort van 2,5% van de loonkosten. De overheidsbekostiging was toereikend om 62% van de oorspronkelijke doelstelling te realiseren, wat zou leiden tot een functiemixgetal van 155. De actuele situatie in oktober 2014 liet, mede door het in de nieuwe cao geldende entreerecht, een functiemix van 160 zien. Begin 2015 heeft een Decentraal Georganiseerd Overleg plaatsgevonden waarin het uiteindelijke streefgetal voor de functiemix is afgesproken. Dit getal is vastgesteld op 166 en deze streefwaarde wordt door het bestuur gehanteerd zolang de financiële middelen daartoe toereikend zijn. Het functiemixgetal wordt bepaald door de verhouding tussen de LD-, LC- en LB-functies. In onderstaande tabel is de verhouding tussen de functies weergegeven van 2006 tot 2021. De peildatum is steeds 1 oktober. (Bron functiemix VO ministerie van onderwijs). Omdat het voldoen aan de streefwaarde landelijk is losgelaten zijn er geen nieuwe cijfers beschikbaar.

Inschaling leraren (%)

Vergelijk

■ Aandeel leraren per salarisschaal in procenten



Gegevens in een tabel ▲

	2006	2007	2008	2009	2010	2016	2017	2018	2019	2020	2021
LB	27,2	20,1	14,5	5,8	12,0	5,4	4,1	3,2	5,7	4,1	6,8
LC	41,7	50,1	54,5	60,3	35,2	29,9	26,7	26,5	25,6	26,1	19,8
LD	31,1	29,9	31,1	33,9	52,8	64,7	69,2	70,3	68,7	69,8	73,4
LE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overig	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Het functiemixgetal is in 2021 met 166,6 conform de streefwaarde 166. Sociale partners hebben geconstateerd dat de functiemixstreefcijfers (dan wel de maatwerkafspraken) op de meeste scholen zijn behaald. Het is volgens sociale partners nu niet meer aan hen (dus vakbonden en VO-raad), maar aan de scholen zelf om over de functiemixpercentages in overleg te blijven, samen met de P(G)MR en als onderdeel van het formatieplan. Sociale partners zullen wel de ontwikkelingen van de functiemixcijfers op sectorniveau blijven monitoren. Als daarbij gesignaleerd wordt dat sprake is van een landelijke dalende trend, zullen sociale partners daarover passende afspraken maken. De functiemix en de percentages vormen een onderdeel van het formatieplan, waarover scholen overleg voeren met de P(G)MR. Dit betekent dat afspraken uit het verleden over de functiemix in overleg tussen P(G)MR en de school gewijzigd kunnen worden waarbij uitgangspunt is de afgesproken streefpercentages te respecteren.

Het bestuur heeft in 2022 aangegeven het streefgetal 166 te willen behouden en heeft in overleg met de PMR vastgesteld hoeveel LD formatie er in 2022 beschikbaar is. Gezien het feit dat de streefwaarde (166) in 2021 behaald is (namelijk 166,6) en er een verwachte ruimte ontstaat voor vijf LD plekken - gezien aanstaande pensioneringen - is in overleg met de PMR de LD-ruimte als volgt vastgesteld: drie plaatsen voor zittende collega's en twee voor externe instroom. Op die manier blijft het – mede gezien de krapte op de arbeidsmarkt – mogelijk voor tekortvakken goed gekwalificeerd personeel aan te trekken. In overleg met de PMR zijn voor de huidige vacatureronde Nederlands en Klassieke talen als tekortvakken aangemerkt. Mochten deze plekken overigens niet door externe kandidaten opgevuld worden dan worden deze plaatsen toegevoegd aan de plaatsen voor zittende collega's. Tevens is er een voorwaarde toegevoegd om te kunnen solliciteren naar LD. De sollicitant moet tenminste eenmaal aan een examenklas VWO (inclusief centraal examen) hebben lesgegeven. Het bestuur hanteert ook de komende jaren de streefwaarde 166 mits dat betaalbaar blijft. Het hoge percentage LD maakt de school mede aantrekkelijk voor zittend- en nieuw te werven personeel.

Aanpak van het lerarentekort en versterking van de beschikbare capaciteit in de tekortvakken

Ook hier is het zaak te blijven zoeken naar inventieve en duurzame oplossingen. Naast continuering van de intensieve samenwerking met het ICLON als opleidingsscholen, zal onder meer een 'pool' worden samengesteld van net gepensioneerd docenten, die niettemin nog de energie en motivatie hebben om een bijdrage te blijven leveren aan het onderwijs op het SGL.

Leiden ligt in de arbeidsmarktregio Holland Rijnland. CentERdata heeft voor het voortgezet onderwijs ramingen gepubliceerd over te verwachten tekorten voor de komende jaren. In de regio Holland Rijnland daalt de werkgelegenheid in het VO conform het landelijk gemiddelde. Ook de vervangingsvraag daalt de komende jaren gelijk aan het landelijk gemiddelde. Desondanks zal de instroom niet toereikend zijn en zal de onvervulde werkgelegenheid stijgen. We zien dat tekorten zich met name concentreren rond de vakken Nederlands, Duits, Frans, natuurkunde, scheikunde en wiskunde. Op de lange termijn ook klassieke talen.

Naast kwantitatieve tekorten en tekorten voor specifieke vakken, spelen ook kwalitatieve problemen, doordat er steeds minder keus is, waardoor er soms concessies moeten worden gedaan aan de mate van geschiktheid van docenten voor het onderwijs.

De Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden neemt deel aan de *Regionale aanpak personeelstekort onderwijs Regio Leiden, Duin- en Bollenstreek*. Plan is dat de RAP eind 2023 overgaat in de RATO: Regio's voor de Arbeidsmarkt van de Toekomst van het Onderwijs. Doel is het terugbrengen versnippering van samenwerkingen en financieringsstromen. De activiteiten van RATO zijn in ieder geval gericht op werven, matchen, opleiden, begeleiden en professionaliseren en het inrichten van een loket voor alle ontwikkelmogelijkheden in de regio.

1.5.7 Beleidsontwikkelingen 2022

Het schoolbeleid wordt voorbereid en besproken in de vergaderingen van de schoolleiding, het College van Bestuur en de Raad van Toezicht. Bij de verzelfstandiging is gekozen voor het RvT-CvB model.

In 2022 waren er vier vergaderingen van de Raad van Toezicht. Het bestuur vergadert wekelijks met de overige directieleden. De belangrijkste onderwerpen die tijdens de vergaderingen van 2022 aan de orde zijn gekomen zijn:

- Financiële kwartaalrapportages, bestuursverslag, verslag Raad van Toezicht, jaarrekening en begroting;
- Oplevering uitbreiding locatie Athena;
- Kwaliteitszorg: zelfevaluatie, rapport waarderend onderzoek SHZG, rapport excellente scholen, rapport inspectie onderzoek, examenresultaten, leerling- en tevredenheidsonderzoeken;
- NPO middelen en verantwoording;
- Functioneringsgesprekken College van Bestuur;
- Veranderagenda CvB;
- Activiteitenplan 2022-2023 voortvloeiend uit het schoolplan 2019-2023;
- Strategisch beleid, o.a. instroombeleid;
- Passend Onderwijs;
- Risicomanagement;
- Formatieplan 2022-2023;
- Scholing Raad van Toezicht;
- Ontwikkeling administratieve organisatie;
- Bestemmingsreserves.

1.5.8 Zelfevaluatie bestuur

In 2022 heeft het bestuur van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden een uitgebreide zelfevaluatie voorgelegd aan de Inspectie van het onderwijs met als doel opnieuw de kwalificatie 'Goed' te verwerven in het kader van het traject Excellente Scholen 2012-2025. In het schooljaar 21-22 is er ook een visitatiecommissie van de Stichting Het Zelfstandige Gymnasium op bezoek geweest. Het rapport "krachten en kansen SGL" is door het bestuur gebruikt als input voor de zelfevaluatie en de aanvraag excellente scholen 22-25.

In de zelfevaluatie heeft het bestuur beide scholen op de volgende onderdelen als goed beoordeeld. Deze onderdelen zijn door de inspectie op 15 juni 2022 onderzocht. Het oordeel van de inspectie is per onderdeel toegevoegd. Voor een uitgebreide onderbouwing verwijzen we naar het openbare inspectierapport:

Op1 aanbod. Oordeel inspectie: goed

Op4 onderwijstijd. Oordeel inspectie voldoende

Vs1 Veiligheid. Oordeel inspectie goed

Vs2 Schoonklimaat. Oordeel inspectie goed

Or1 resultaten . Niet in onderzoek inspectie meegenomen i.v.m. corona

SKA1 Visie, ambitie en doelen. Oordeel inspectie goed

SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur. Oordeel inspectie goed

SKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog. Oordeel inspectie goed

De onderdelen die in de zelfevaluatie als voldoende zijn beoordeeld zijn geïnterpreteerd:

Op2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding. Oordeel inspectie: voldoende
Op3 Pedagogisch didactisch handelen. Oordeel inspectie: voldoende
Op6 afsluiting. Oordeel inspectie voldoende
Or2 Sociale en maatschappelijke competenties. Oordeel inspectie voldoende

Het inspectierapport bevestigt voor het bestuur van de Stichting Stedelijk Gymnasium dat het gevoerde beleid adequaat is geweest en een goede basis vormt om de toekomst vorm te geven. Uiteraard blijft het bestuur kritisch en staat het altijd open voor verbetering. Externe visitaties zoals de inspectiebeoordeling en de deelname aan Excellente Scholen zijn hierbij belangrijke hulpmiddelen. Wij zijn trots op de erkenning dat wij goed in staat zijn om een omgeving te realiseren waarin de sociale, fysieke, en psychische veiligheid van leerlingen gegarandeerd is. Een basisvoorwaarde om tot leren te kunnen komen.

Ook de komende jaren blijven wij werken aan het versterken van ons aanbod burgerschap. We zetten in op diversiteit en het toegankelijker maken van het Stedelijk voor alle leerlingen die cognitief op hun plek zijn bij ons, ongeacht hun sociale context en/of achtergrond. De professionele verbetercultuur en in- en externe goed ontwikkelde dialoog gaan ons daar zeker bij helpen.

De inspectie geeft in haar rapport aan dat het Stedelijk weliswaar veel aandacht besteedt aan de sociale- en maatschappelijke competenties van leerlingen, maar dat er schoolbreed nog te weinig (systematisch) zicht is op de competenties die individuele leerlingen gedurende hun schoolcarrière verwerven. Competentieontwikkeling op sociaal en maatschappelijk gebied zal daarmee voor de komende jaren een ontwikkelpunt zijn in de brede doelstellingen en jaarplannen van de school.

Onderwijsproces

Het bestuur beoordeelt OP1 als goed. Het aanbod is erg groot. Hiervoor verwijzen wij ook naar het aanvraagformulier Excellente Scholen. Uit onderzoek van de zelfstandige gymnasia bleek dat het SGL de meeste contacturen voor de klassieke talen in haar curriculum inruimt (landelijke benchmark). Het aanbod in de derde klas wordt als fors ervaren in verhouding tot de andere jaren. De leerbaarheid en leerdruk voor de leerlingen is een punt van aandacht voor de komende jaren. Op dit moment wordt onderzocht hoe wij het aanbod moeten aanpassen, zodat ons aanbod ook op de langere termijn toekomstbestendig is. Wij hebben ons aanbod ook verbreed door de vakken drama en onderzoek aan te bieden. Het vak drama loopt goed, en wordt door een stabiele groep gekozen. Het vak onderzoek is een vak voor klas 1 en voor de bovenbouw. Vanaf klas vier is een lopende leerlijn ontwikkeld richting het PWS en uiteindelijk richting de universiteit, waar onze leerlingen met stevige wetenschappelijke vaardigheden arriveren.

De school beschikt over een bijzonder uitgebreid en divers systeem om leerlingen te begeleiden tijdens hun zes jaar binnen de muren van het Stedelijk. Zowel op groepsniveau als op individueel niveau. Voor kinderen die door omstandigheden gehinderd worden in hun leerproces, gaat de school ver in het doorlopen van verschillende mogelijkheden tot aan individuele begeleidingstrajecten. De school beschikt over een uitvoerig en gedifferentieerd systeem van extra begeleiding bij het leerproces, variërend van simpelweg fysieke ruimte om tot huiswerk te komen tot remediërende begeleiding bij verschillende vakken. Dit is een samenhangend systeem met de reguliere lessen (differentiatie 1) en samenhangend met de verschillende behoeften in de verschillende leerjaren (differentiatie 2). De school administreert haar inspanningen in Magister. Door de grote ervaring van de coördinatoren op de verschillende leerjaren blijft informatie nog wel eens te veel 'hangen' in het hoofd of de persoonlijke omgeving. Daarnaast is het bestaan en gebruik van een grote variant aan communicatiekanalen een hobbel in de transparante en robuuste vastlegging (Teams, mail, whatsapp). Een transparant en

controleerbaar systeem van vastleggen ten behoeve van de herleidbaarheid verdient nog extra aandacht, zonder dat hierdoor leerlingen buiten beeld raken. Het stevige persoonlijke contact tussen leerling en mentor is iets om trots op te zijn. Daarom beoordeelt de school OP2 als voldoende. Wij beoordelen het pedagogisch-didactisch handelen OP 3 als voldoende. Het Stedelijk heeft een rijk curriculum en een groot extra-curriculair aanbod. De leerlingen zijn tevreden over de lessen. Het Stedelijk is in voldoende mate in staat over de volle breedte van het docentencorps de lessen af te stemmen op de leerlingpopulatie en recht te doen aan verschillen. Er zijn stappen gezet om beter te differentiëren. Er is voldoende aanbod voor diverse leerlingen buiten de reguliere lessen. Dit aanbod is nog in ontwikkeling, onder andere door beleidsontwikkeling op het vlak van hoogbegaafdheid en deelname aan het onderzoek kansengelijkheid. De school heeft hoge ambities. Ook op dit thema. Binnen de lessen kan en moet er op het gebied van differentiatie nog een slag gemaakt worden. Dat geldt ook voor het creëren van meer ruimte voor alternatieve leerroutes voor individuele leerlingen. De kwaliteit van het onderwijs op het SGL is traditiegetrouw hoog te noemen. De leerlingen volgen een breed aanbod van vakken middels een uitgebreide lessentabel. Voor de onderbouw komt het uit op ca 30-35 uren per week (van 50 minuten). Voor de bovenbouw komt het uit op ca 35 uren (klas 4 en 5) en ca 30 uren (klas 6). De ambities van de school zijn erin gelegen het brede vakkenaanbod te handhaven en op die manier aan de onderwijstijd te blijven voldoen. Tegelijkertijd is er de ambitie om ook hierin meer maatwerk te leveren. Zeker in de bovenbouw is het streven om meer leerlingen één of twee vakken versneld te laten afronden. Daarnaast ronden sommige leerlingen vakken op contract af. De afsluiting van het onderwijs voldoet op dit moment aan alle eisen van de basiskwaliteit. Het examenreglement en het PTA zijn aanwezig, worden op tijd gecommuniceerd en sluiten aan bij de wet- en regelgeving. De medezeggenschap is conform wet & regelgeving betrokken bij de vaststelling van het PTA. Alle geledingen werken samen om de nodige kwaliteit te leveren. Onderwijsondersteunend personeel, docenten, vaksecties, examencommissie, examensecretaris en bevoegd gezag zijn betrokken en actief. De uitvoering verloopt soepel: problemen komen snel boven water bij de examensecretaris en de examencommissie zet momenteel grote stappen in de borging van de kwaliteit. Wij geven deze standaard een voldoende omdat wij ons nog in een groeifase bevinden.

Veiligheid en schoolklimaat

Het bestuur beoordeelt VS1 als goed en VS2 (m.n. op burgerschapsvorming) als voldoende.

1. De school heeft een veiligheidsbeleid. De veiligheid wordt jaarlijks systematisch geëvalueerd aan de hand van o.a. de incidentregistratie, de uitkomst van de jaarlijkse enquêtes onder leerlingen, personeel en ouders en overige signalen. De uitkomsten hiervan worden jaarlijks besproken met de GMR. (Zie onder voor de meest recente resultaten.) ;
2. De school heeft een RIE;
3. De school heeft een incident- en ongevallenregistratie;
4. De school neemt deel aan het Emovo onderzoek en richt mentorlessen en ouderavonden in n.a.v. de jaarlijkse conclusies;
5. De school heeft een pestprotocol, een antipestcoördinator en voert een actief beleid om pesten te voorkomen, onder andere in de speciale vakoverstijgende mentorlessen in de onderbouw;
6. In de onderbouw zijn mediationlessen een vast onderdeel van het curriculum. Op die manier leren leerlingen om te gaan met conflicten, wat de veiligheid onderling versterkt;
7. De school geeft relatielessen in klas 3. Een belangrijk onderdeel hiervan is de aandacht voor de acceptatie van LHBTIQ+ leerlingen en personeelsleden;
8. De school organiseert ouderavonden rondom specifieke thema's zoals het gebruik van alcohol en drugs en sociale media;
9. De school heeft een protocol ICT en sociale media.

Door al deze structurele activiteiten wordt op beide, relatief kleine, scholen de sociale cohesie vergroot. De leerlingen geven een zeer hoge score aan de items rond veiligheidsbeleving. Zie de uitkomsten van de leerling enquête over sfeer en veiligheid.

De school bereidt de leerlingen voor op het leven in de maatschappij. Middels het brede vakkenaanbod en het – middels de klassieke cultuur – reflecteren op het vreemde en het eigene zijn ze na het behalen van hun diploma toegerust om de maatschappij in te gaan. Basiswaarden zoals de democratische rechtsstaat en de pluriforme samenleving komen aan bod bij vakken als geschiedenis en maatschappijleer. Ook de klassieke talen laten hen kennismaken met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat. Het schoolklimaat is in overeenstemming met deze basiswaarden.

Burgerschapsvorming is bij het Stedelijk Gymnasium op verschillende manieren verankerd in het onderwijs: in lessen, in maatschappelijke stages en bij een groot aantal andere buiten-curriculaire activiteiten als de maatschappijleer-dag, de debatclubs en de Leiden Model United Nations. De school participeert momenteel in het leernetwerk burgerschap van de SHZG. De verbinding met de maatschappij is een essentiële voorwaarde voor de persoonlijkheidsvorming zoals die in de missie en de visie van de school beschreven staat. Ook onder personeelsleden is het uitdragen van de waarden van de democratische rechtsstaat een vanzelfsprekend gegeven. Gezien de leerlingenpopulatie van de school en de leefwereld van de leerlingen beschouwt de school het als een van haar pijlers leerlingen kennis te laten maken met de pluriforme samenleving.

Sfeer en veiligheid (S&V)

Sfeer en veiligheid (voorheen schoolklimaat en veiligheid) bestaat vanaf schooljaar 2020-2021 uit een nieuwe vragenlijst en is verdeeld in drie categorieën:

- Welbevinden
- Ervaren van sociale en fysieke veiligheid
- Aantasting van sociale en fysieke veiligheid



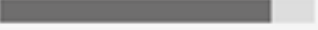
Onderstaande tabel toont de algemene tevredenheid van leerlingen per onderwijssoort over de sfeer en veiligheid. Vervolgens wordt uitgesplitst hoe tevreden de leerlingen zijn op basis van de drie categorieën.

Hoe tevreden zijn uw leerlingen over de sfeer en veiligheid in 2020-2021, uitgesplitst naar onderwijssoort?

Athena (20DP)

Onderwijssoort/ thema	Gemiddeld cijfer	Landelijk gemiddelde	Percentielscore	Aantal respondenten	Trend 20-21
vwo					
Welbevinden	8,7	8,1	97	190	8,7
Ervaring soc. en fys. veiligheid	7,7	7,3	82	190	7,7
Aantasting soc. en fys. veiligheid	9,7	9,7	52	190	9,7

Socrates (30GD)

Onderwijssoort/ thema	Gemiddeld cijfer	Landelijk gemiddelde	Percentielscore	Aantal respondenten	Trend 20-21
vwo					
Welbevinden	 8,5	8,1	89	248	8,5
Ervaring soc. en fys. veiligheid	 7,7	7,3	83	248	7,7
Aantasting soc. en fys. veiligheid	 9,7	9,7	50	248	9,7

Onderwijsresultaten

Het bestuur beoordeelt OR1 als goed. Op beide locaties waren de examencijfers de afgelopen drie jaar boven de norm, zowel in het driejarig gemiddelde, als per jaar. Voor 2021 is op 30GD het gemiddelde CE-cijfer 6,80 (gem. 6,5), op 20DP is dat gemiddeld 6,71 (gem. 6,5). Daarmee voldoen we zowel aan de norm van de Inspectie als aan onze eigen ambitie. De doorstroom in de bovenbouw was op beide locaties de afgelopen drie jaar, zowel in het driejarig gemiddelde als per jaar, zeer ruim boven de norm: 30GD 96,11 (norm 81,61%), 20DP 95,41% (norm 81,86%). Daarmee voldoen we zowel aan de norm van de Inspectie, als aan onze eigen ambitie. De onderbouwsnelheid was de afgelopen drie jaar ook boven de norm, zowel in het driejarig gemiddelde, als per jaar: 30GD 97,62% (norm 95,15%), 20DP 97,22% (norm 95,26%). De onderwijspositie t.o.v. het advies PO is op 20DP boven de norm: 1,85% (norm 1,35%), kijkend naar het driejarig gemiddelde. 30GD zit daar onder: 0,46% (norm 1,35%).

Kwaliteitszorg en ambitie

Het bestuur beoordeelt SKA1 als goed. Het Stedelijk Gymnasium bevindt zich in het tweede deel van het schoolplan. De realisatie van het schoolplan behoeft nog een verdere push op een aantal dossiers die door de omstandigheden vertraging opgelopen hebben. De school heeft een personeelsbeleid waaruit veel aandacht voor de brede behoeften van de docenten spreekt. Er is veel ruimte en relatief gezien veel tijd. Tegelijkertijd is de monitoring en aansturing vooral belegd bij de secties (verticaal) en zijn de leerjaren minder duidelijk zichtbaar als het gaat om onderwijs, passend bij leeftijd en moment in de schoolloopbaan. Voor de komende jaren heeft de school de ambitie om deze horizontale lijn te verstevigen en de verschillende mandaten voor sectie versus leerjaar verder te beschrijven en vast te leggen. Het bestuur beoordeelt SKA2 als goed. Het ontwikkeldossier neemt inmiddels een vaste plaats in binnen de gesprekkencyclus. Medewerkers schrijven hun eigen ontwikkeldocument om de ontwikkeling te stimuleren en inzichtelijk te maken. Hierbij staan leerling enquêtes, vastgestelde competentieprofielen (conform wet bio) en de door de docent behaalde resultaten centraal. De vele data die de school ophaalt (zie boven) kunnen nog meer een bijdrage leveren aan het verhogen van de kwaliteit van het onderwijs. De ambitie is de data te structureren en te bekijken hoe dit kan bijdragen aan het in kaart brengen van problemen en oplossingen (b.v. doorstroom verbeteren).

De school is van mening dat de manier waarop zij de verschillende geledingen (stakeholders) betreft bij de kwaliteitsborging en de manier waarop zij de medezeggenschap in stelling brengt op een gedegen en robuuste wijze vorm krijgt. Verschillende stakeholders (ouders, leerlingen en docenten) kunnen daadwerkelijk invloed uitoefenen op beleid en beleidsvoornemens. Dit geldt zowel ten aanzien van de formele organen, PMR, GMR en RvT als op het vlak van onderlinge samenhang en communicatie in minder formele vormen; met de leerlingen (USA), met de oudervereniging, maar ook met deelvertegenwoordigingen van de verschillende formele inspraakorganen. De school is van mening dat zij zowel landelijk als regionaal goed ingebed is, zodat verschillende externe effecten steeds tijdig in

beeld zijn en onderdeel kunnen worden van beleid en evaluatie van beleid. Hierdoor weet de school (op kwaliteitsvlak) goed wat er speelt en is zij in control voor het heden, maar ook voor de nabije toekomst en kan zij bijsturen waar nodig. De school is transparant over haar beleidslijnen en doelen. Hierover geeft zij zowel schriftelijk als mondeling inzage aan zowel ouders, leerlingen maar zeker ook docenten. Het bestuur beoordeelt SKA 3 als goed.

1.5.9 Toezicht en verantwoording: horizontale dialoog

Naast het afleggen van verantwoording, is bij de hieronder genoemde geledingen advies ingewonnen en heeft het College van Bestuur draagvlak verworven voor beslissingen.

1. Raad van Toezicht

In de statuten van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden en het reglement van de Raad van Toezicht is verwoord wat de taken en bevoegdheden zijn van de Raad van Toezicht. De statuten en het reglement zijn ingevoerd (zie verder het verslag van de Raad van Toezicht 2022). Daarnaast heeft de Raad van Toezicht een belangrijke rol gehad als sparringpartner van het College van Bestuur.

2. Medezeggenschapsraad

In september 2012 werd een GMR ingesteld. Deze Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad adviseert en stemt in met besluiten op voordracht van het College van Bestuur. De GMR verzorgt haar verslaggeving per schooljaar. Het verslag van de GMR is te vinden in Bijlage I.

3. Bestuur van de Ouderraad

De structuur is in 2021 aangepast van oudervereniging naar ouderraad. Centraal blijft een goede samenwerking tussen de ouders en de school, waarbij de meerderheid van de bestuursleden uit ouders bestaat. De ouderraad heeft als doel het behartigen van de belangen van de ouders bij de directie en de medezeggenschapsraad (MR). Er is regelmatig contact met de oudergeleding van de MR en met de directie van school. Daarnaast heeft de ouderraad ook regelmatig contact met de klassenouders doordat de leden ervan aanwezig zijn bij de klassenouderavonden.

Het bestuur van de ouderraad adviseert het College van Bestuur. Het bestuur is in 2022 vier maal - voornamelijk digitaal - bij elkaar gekomen en heeft onder andere gesproken over de vrijwillige ouderbijdrage en een aantal themaonderwerpen.

Het bestuur van de ouderraad is verantwoordelijk voor het Schoolfonds, dat gevormd wordt uit de vrijwillige bijdrage van ouders.

Daarnaast onderhouden de leden van het College van Bestuur contact met:

1. De wethouder van Onderwijs van de gemeente Leiden

In het verleden viel het Stedelijk Gymnasium Leiden als openbare school rechtstreeks onder het gezag van het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Leiden. Als gevolg van de verzelfstandiging en een wetwijziging is de directe invloed van de gemeente op het bestuur van de school zeer beperkt. Jaarlijks voert de wethouder een gesprek met de voorzitter van de Raad van Toezicht en het College van Bestuur. Dit gesprek heeft in 2022 plaatsgevonden. Onderwerpen die ter tafel zijn gekomen: coronatijd, personeelstekort, samenwerking met de gemeente, inclusie en gelijke kansen.

2. Universiteit Leiden

Het Stedelijk Gymnasium Leiden onderhoudt goede contacten met de Universiteit Leiden. De school participeert in het Pre University College en diverse aansluitingsprojecten.

3. Samenwerkingsverband Leiden

Het Stedelijk Gymnasium maakt deel uit van het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Leiden. Dit SWV is een stichting waarbij 12 schoolbesturen zijn aangesloten met totaal 24 vestigingen van de scholen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in Leiden e.o. .

De samenwerking heeft tot doel de leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften in de regio op de scholen aangesloten bij het Samenwerkingsverband een passend onderwijsaanbod te bieden. Alle scholen voor voortgezet onderwijs in de regio Leiden zijn lid van dit Samenwerkingsverband. De scholen van het Samenwerkingsverband bieden onderwijs dat leerlingen in staat stelt hun schoolloopbaan af te sluiten met een diploma of een startkwalificatie. In die gevallen dat dit niet mogelijk is, bereiden de scholen leerlingen voor op een arbeidsplaats of op dagbesteding, bij voorkeur in de regio.

Het Samenwerkingsverband richt zich in het bijzonder op de ondersteuning van die leerlingen van wie vaststaat dat een orthopedagogische en orthodidactische benadering nodig is om te komen tot een ononderbroken leer- en ontwikkelingsproces.

4. Inspectie en DUO

Het Stedelijk Gymnasium Leiden legt volgens de richtlijnen van de Inspectie en de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) verantwoording af.

5. Kring van rectoren Leiden

De rectoren van de regio Leiden hebben onderling contact om regiogebonden onderwerpen te bespreken. Jaarlijks terugkerende agendapunten zijn: afspraken betreffende de open dagen en de afstemming van de vakantieregeling.

1.5.10 Governance, interne beheersing en toezicht

De Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden is lid van de VO-raad. De leden van de VO-raad hebben met elkaar de 'Code Goed Onderwijsbestuur VO' vastgesteld. Met deze code wil de sector een goede bestuurscultuur garanderen, passend bij onderwijsorganisaties die publiekelijk worden bekostigd en publieke belangen dienen. De interne bestuursstructuur van de SSSL is ingericht in overeenstemming met de in het voortgezet onderwijs geldende beginselen van goed bestuur, zoals vastgelegd in de code "Goed onderwijsbestuur" van de VO-raad. De Raad van Toezicht van de SSSL onderschrijft de in deze code vastgelegde beginselen van goed bestuur. In 2019 is een geactualiseerde code tot stand gekomen. De bestaande reglementen zijn aangepast aan de geactualiseerde code. In 2021 zijn het reglement van de auditcommissie en de remuneratiecommissie van de RvT aangepast. In 2022 is het reglement RvT aangepast.

1.5.11 Horizontale verantwoording en afhandeling klachten

Het bestuur publiceert statuten, bestuursreglement, reglementen inzake het functioneren van het bestuur en interne toezicht, professioneel statuut, integriteitscode, klachtenregeling,

klokkenluidersregeling op de website van de school. Ook het jaarverslag, de schoolgids en de gegevens over het bestuur en de toezichthouders zijn hier te vinden.

Voorts communiceert de school met de ouders door onder meer:

- een algemene informatieavond voor alle ouders en speciale ouderavonden over bijvoorbeeld studiereizen, profielkeuze of vervolgstudie, themabijeenkomsten;
- periodieke en incidentele informatiebrieven voor ouders;
- Jaarlijks twee nieuwsbrieven met warme communicatie;
- prestaties van de scholen van de SSGL op www.scholenopdekaart;
- specifieke klankbordgroepen voor leerlingen en ouders.

Hiernaast is er regelmatig contact tussen de SSGL en omliggende onderwijsinstellingen in het primair- en voortgezet onderwijs en in het hoger en universitair onderwijs.

Het bevoegd gezag van de school is aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC). Deze commissie is belast met de behandeling van klachten, zoals bedoeld in artikel 24b van de Wet op het voortgezet onderwijs. De school heeft een klachtenregeling onderwijs waarbij het reglement van de Landelijke Klachtencommissie van overeenkomstige toepassing is.

In 2022 is er één klacht ingediend bij de LKC die betrekking had op het Stedelijk Gymnasium Leiden. De klager is door de commissie in het gelijk gesteld.

1.5.12 Opleidingsschool

Het Stedelijk Gymnasium Leiden is opleidingsschool van het ICLON, de lerarenopleiding van de Universiteit Leiden. In het traject “Samen opleiden” verzorgt de school samen met het ICLON de opleiding van nieuwe eerstegraads docenten. In 2022 had het SGL gedurende het jaar 23 stagiaires verdeeld over diverse vakken.

1.5.13 Allocatie van middelen binnen het schoolbestuur

De allocatie van middelen bij de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden is geregeld als bij een ‘éénpitter’. De middelen worden centraal ontvangen. Er wordt door het bestuur voor de beide scholen geen afzonderlijke begroting gemaakt zodat de ontvangen middelen niet over de scholen verdeeld worden. De bovenschoolse kosten (waaronder kosten voor ICT en administratie) zijn in de gezamenlijke begroting opgenomen.

In de financiële administratie worden de meeste kosten en opbrengsten via kostenplaatsen verdeeld over de locaties Athena, Socrates of ‘bovenschools’, maar in de verslaglegging wordt dit onderscheid niet gemaakt. Voor het jaar 2022 is het verplicht om een XBRL vragenlijst ‘beleidsinformatie 2022’ in te vullen. Bij de keuze voor allocatie van middelen was het niet mogelijk om ‘niet van toepassing’ in te vullen. Daar er wel gevraagd werd om een uitsplitsing o.a. naar bovenschools etc. is er in de vragenlijst wel voor gekozen om ‘ja’ in te vullen bij allocatie van middelen.

1.5.14 Beleggen en liquiditeitsbeheer

Om aan de richtlijnen van het Ministerie van OC&W te voldoen heeft het Bestuur een Treasurystatuut vastgesteld, dat is goedgekeurd door de Raad van Toezicht. In het Treasurystatuut van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden is bepaald dat de Stichting een zorgvuldig en risicomijdend beleid voert. Met de beschikbare publieke financiële middelen van het bevoegd gezag is in 2022 als volgt omgegaan:

Betaalrekening: Van de beschikbare liquide middelen werd in 2022 een deel op de rekening-courant aangehouden om aan de kortlopende verplichtingen te kunnen voldoen.

Sparen: Van de resterende financiële middelen werd een deel op internet spaarrekeningen aangehouden, waarover op korte termijn kan worden beschikt. De financiële instellingen waar deze spaarrekening lopen, hebben een A-rating.

Het totale saldo van bovengenoemde rekeningen was voldoende om de volgende betalingen per direct te kunnen verrichten:

- Verschil tussen huidige schulden en vorderingen op korte termijn
- 2/12 deel van de jaarlijkse niet-personele kosten volgens de meest recente jaarrekening
- 1/12 deel van de jaarlijkse personele kosten volgens de meest recente jaarrekening
- Eventueel extra te verwachten uitgaven, welke goedgekeurd zijn door het Bestuur.

Het resterende saldo werd op langlopende spaarrekeningen ingezet, om een zo hoog mogelijk rendement te behalen bij financiële ondernemingen als bedoeld in de Wet op het financieel toezicht, en die:

- a. gevestigd zijn in een lidstaat;
- b. minstens een single A-rating hebben, afgegeven door tenminste twee van de drie ratingsbureaus Moody's, Standard and Poor's en Fitch.

In het eerste kwartaal van 2020 kondigde de ABN AMRO aan vanaf 1 april negatieve rente te gaan berekenen over een saldo boven de €2.500.000. Deze grenzen zijn in de loop van 2021 verlaagd naar €100.000. Per 1 oktober 2022 is de negatieve rente vervallen en per 1 december 2022 is de rente op spaarrekeningen verhoogd naar 0,25%.

Ook de ING Bank, Rabobank en de BNG Bank hebben hun rentetarieven in de loop van 2022 verhoogd. Het spreiden van saldo over bankrekeningen bij de ABN AMRO, ING Bank, BNG Bank en Rabobank was met name bedoeld ter voorkoming van het betalen van negatieve rente, maar door het verlagen van de grenzen was dit effect minimaal. Gezien het totaalsaldo aan banktegoeden (gemiddeld ruim 11 miljoen) is er in 2022 uiteindelijk per saldo ca. €30.000 rente in rekening gebracht.

Beleggen: De stichting heeft geen beleggingen.

1.6 Toekomstbeeld meerjarenperspectief, risico's en begroting 2023

1.6.1 Meerjarenperspectief

Overheidsbekostiging en ontwikkeling loonkosten

Het SGL heeft al jaren een gedegen stabiel financieel beleid laten zien. De school heeft een stevige reservepositie. Die reservepositie werd gecreëerd om de toekomstige ontwikkelingen m.b.t. de uitbreiding van de school en schommelingen in het leerlingenaantal op verantwoorde en haalbare wijze en zoveel mogelijk zonder kwaliteitsverlies van het onderwijs te laten plaatsvinden. De solvabiliteit en liquiditeit zijn ruim boven de ondergrens die de inspectie als signaleringswaarden hanteert. Het normatief publiek eigen vermogen is wel boven de signaleringswaarde. In de meerjarenbegroting tot 2021 zijn trendmatige ontwikkelingen in baten en kosten buiten beschouwing gelaten. Er is tot die tijd gekozen om te begroten volgens feitelijke situatie met betrekking tot de beschikkingen bekostiging van de overheid en de feitelijke cao met betrekking tot de loonontwikkeling. Een trendbreuk is dat het bestuur besloten heeft om voor het eerst m.i.v. de begroting 2022 niet te begroten op basis van de

reële baten (bekende beschikkingen - o.a. op basis van prognose leerlingaantal, reeds bekende bedragen GPL etc.), maar te begroten met een percentage verwachte stijging van de inkomsten. Op basis van de gemiddelde extra inkomsten per leerling tussen 2012 en 2022, is dat percentage 3,5%. Aan de kostenkant wordt uitgegaan van 4,75% verwachte stijging van de loonkosten. De verandering van de loonkosten bestaat uit twee componenten, namelijk de jaarlijkse CAO stijging en de stijging/daling veroorzaakt door periodieke verhogingen en mobiliteit van instroom versus uitstroom.

Het is een bewuste keuze die voortvloeit uit de keuze om met een indexering van de verwachte inkomsten te werken. Aan de kostenkant wordt met een stijging van de loonkosten rekening gehouden i.p.v. het werken met de reële loonkosten zoals in alle eerdere begrotingen; hierdoor worden relatief grote verschillen in de realisatie (het financieel beeld) gereduceerd.

Proportionele grondslag

De prognosticering van de materiële kosten is -indien van toepassing- proportioneel doorgerekend aan de hand van de leerlingaantallen. Veel materiële kosten zijn echter niet direct afhankelijk van de fluctuering van het leerlingenaantal. Met betrekking tot de personele kosten is de proportionele basis bewust niet gehanteerd. Hier liggen twee redenen aan ten grondslag. Allereerst is dat het streven de onderwijskwaliteit steeds als prioriteit te stellen, in dat kader zullen teruglopende leerlingaantallen niet automatisch leiden tot een vermindering van het personeelsbestand. In de tweede plaats zal een vermindering van het leerlingenaantal allereerst leiden tot rechtspositioneel vastgesteld overleg en in het uiterste geval tot een sociaal plan waarin personele gevolgen overeengekomen worden.

Huisvesting en investeringen

Het Stedelijk Gymnasium heeft een MIP en een MOP. De MIP en de MOP zijn in 2022 herzien. De monitoring zal elk kwartaal plaats gaan vinden. In de (meerjaren)begroting zijn de geactualiseerde cijfers opgenomen. Er is achterstallig/uitgesteld groot onderhoud. Tevens zijn een aantal onderhoudswerkzaamheden doorgeschoven naar 2023. Er wordt in 2023 voor beide gebouwen een analyse klimaatbeheersing uitgevoerd. We gaan ervan uit dat er de komende jaren investeringen in beide gebouwen nodig zijn om de klimaatbeheersing op orde te houden. In 2022 zijn beide medewerkersruimtes grondig verbouwd en opnieuw ingericht.

De komende jaren wordt verder geïnvesteerd in de ICT. Dit is een afgeleide van het meerjarenplan, waarbij grofweg 2021-2022 in het teken stond van het op orde brengen van de basisvoorzieningen (hardware, software, toegankelijkheid en veiligheid) – gerealiseerd – en 2022-2023 in het teken had moeten staan van ICT en educatie (educatief plan, softwaregebruik in de les, professionalisering docenten en groundrules). In het lopende jaar 2022-2023 is gebleken dat de basisvoorzieningen nog onvoldoende op orde zijn om onverwijld het ICT & educatieplan uit te rollen. Verschillende kleine pilots en experimenten met o.a. het gebruik van laptopkarren in de klas, professionalisering van een deel van de docenten, gesprekken over het applicatielandschap hebben weliswaar een plek, maar een aantal basisvoorwaarden voor de kwaliteit hebben nog meer aandacht nodig dan gedacht. Het betreft hierin met name de uitfasering van Veltwerk (terugname eigen beheer), een kwalitatief en kwantitatief voldoende omvang van de serviceorganisatie en de kwaliteit van WIFI en Accespoints. Dit wordt vorm gegeven in het tweede deel van 2022-2023 waardoor de voorgenomen activiteiten opschuiven richting 2023-2024. Grootste investering wordt beoogd in leerlingdevices en personele omvang. Een deel van de investeringskosten komen ten laste van het budget NPO, maar deze hebben meistens plaats gevonden in het jaar 2022. Belangrijkste doelstelling is het creëren van een toekomstbestendig ICT-park, zowel in bemensing, als in devices en netwerk, als in applicatielandschap.

Duurzaamheid

Het onderwerp 'Duurzaam ondernemen' heeft in de afgelopen jaren in toenemende mate aandacht gekregen binnen de organisatie. Een begin is gemaakt met het verduurzamen van het energieverbruik

binnen de gebouwen. Mede door de extreem gestegen energietarieven zijn een aantal onderdelen in een versnelling gekomen.

Om tot een klimaat neutrale omgeving te komen zijn er stappen nodig die breed worden gedragen en zelfs een onderdeel kunnen gaan vormen van het educatieve proces. De besparende maatregelen, aangevuld met noodzakelijke ecologische stappen, zullen gewenst zijn.

- Isolerende maatregelen

Socrates is een relatief nieuw gebouw, waarin vanuit de bouw al veel isolerende maatregelen getroffen zijn. Begin 2023 is een expert ingezet om de installaties op Socrates en Athena te controleren, te kalibreren en indien nodig opnieuw in te regelen, zodat er op efficiëntere manier kan worden omgegaan met de (dure) energie. Daarnaast zal worden bekeken of isolerende maatregelen getroffen kunnen worden in de verouderde structuren van het gebouw Athena.

- Afvalscheiding

Op beide locaties zal eind 2023 een plan worden opgesteld om afval in meerdere stromen te scheiden. Dit zal in overleg gaan met de vuilverwerker Renewi. Naar verwachting zullen hiervoor aanpassingen gemaakt moeten worden.

- Watermanagement

Socrates heeft in alle sanitaire ruimten reeds sensor gestuurde kranen en waterbesparende stortbakken. Athena heeft in de meeste sanitaire ruimten geen waterbesparende maatregelen. Met een investering zouden ook deze kranen en stortbakken voorzien kunnen worden van besparende maatregelen. De sanitaire ruimten op deze locatie zijn (buiten de nieuwbouw) ook toe aan vervanging. Doel uitvoering 2024-2025.

- Elektra

Beide locaties hebben de beschikking over een aanzienlijk aantal PV-panelen. Gekeken wordt naar de mogelijkheid om de energie die gedurende dagen dat de school gesloten is, met buurtgenoten te delen. Nog geen doel gezet.

- Groenbeheer

Socrates is gelegen aan een grasveld en een vijver. Om het gebouw heen zijn weinig mogelijkheden (geen eigen grond) om verder te vergroenen. Binnen is voor de grote ruimten en personeelsruimten meer beplanting gepland. Athena heeft een stuk terrein rond de school waar aandacht is gegeven voor meer groen. Hierbij is ook rekening gehouden met planten die insect-vriendelijk zijn, om op die manier een bijdrage te leveren aan biodiversiteit in een stedelijke omgeving. De secties biologie en maatschappijleer zouden binnen dit onderwerp ook kunnen kijken naar een educatief programma, om dit nog verder op het netvlies van leerlingen te krijgen. Het uitzetten van insectenhôtels, wormentorens e.d. Nog geen doelstelling aan gekoppeld, maar heeft al wel voortdurende aandacht.

- Catering

De huidige cateraar heeft het convenant 'Gezonde Schoolkantine' ondertekend. Dit voorziet in een duurzaam en evenwichtig aanbod van consumptiegoederen binnen de organisatie. De Zilveren Standaard wordt hierbij aangehouden.

- Overig
 - Kleding. Met de bedrijfskleding zal vanaf heden gebruik worden gemaakt van duurzaam geproduceerde kleding. Een certificaat hiervan wordt afgegeven.
 - Papierverbruik. Het SGL maakt gebruik van 75gr papier. Dit is 5 gram per vel lichter dan standaard print- en kopieerpapier. Daarnaast is het papier FSC gecertificeerd en we voldoen daarmee aan duurzaamheidseisen. Alle overbodige papiervarianten zijn uitgesloten, er wordt uitsluitend nog met gestandaardiseerde papiersoorten gewerkt.
 - Schoonmaak. De externe schoonmaakleverancier gebruikt uitsluitend duurzame schoonmaakmiddelen, materialen en procedures die in een duurzaam en verantwoord beleid passen. Rapportages en certificeringen zijn verkrijgbaar.
 - Milieuprogramma SGL. Een gericht milieuprogramma voor de bedrijfsvoering van het Stedelijk Gymnasium Leiden is nog niet opgesteld. Een dergelijk programma zou idealiter door zowel medewerkers als leerlingen gedragen moeten worden. Het zou een idee zijn om het milieuprogramma in een educatief proces te laten ontstaan, wat de draagkracht gunstig zou beïnvloeden.
 - Communicatie. In de communicatie richting leerlingen, ouders en medewerkers kan extra aandacht worden geschonken aan de duurzaamheidsdoelstellingen die het SGL nastreeft. Daarvoor zou vooralsnog eerst een milieuprogramma opgesteld moeten worden.
 - Duurzame keuzes in onderhoud. In de keuze voor leveranciers wordt bewust de nadruk gelegd op de voorkeur van duurzaam georiënteerde leveranciers. Dit legt een deel van de verantwoordelijkheden van duurzaam ondernemen neer bij de bedrijven die voor het SGL opdrachten aannemen en uitvoeren.
 - Samenwerkingsverbanden aangaan met collega instanties. Met zowel de Gemeente Leiden als omliggende VO scholen, kunnen afspraken worden gemaakt op samenwerking, uitwisseling van informatie en ondersteunende activiteiten die gericht zijn op duurzaam ondernemen. Het SGL is reeds aangesloten bij LEA. De LEA bevat zeven thema's: Leiden aantrekkelijke kennis- en onderwijsstad, Internationale stad, Onderwijs en arbeidsmarkt, Onderwijs en Jeugdhulp, Gelijke Kansen, Gezondheid en bewegen en Duurzame Onderwijshuisvesting.

Kadernota 2023-2027

In de Kadernota (meerjarenbegroting) 2023-2027 schetst het Bestuur de contouren van de financiële toekomst van het Stedelijk Gymnasium Leiden. Deze Kadernota is gebaseerd op de exploitatiecijfers van 2022 en de begrotingscijfers van 2023-2027. In de kadernota 2023-2027 wordt alleen het scenario aanmelding 270 leerlingen gepresenteerd, omdat dat het meest realistische scenario lijkt gezien de instroom de afgelopen twee jaar en de demografische analyse.

Het SGL heeft de afgelopen jaren een instroom gehad die tussen 2016 en 2022 geleidelijk is teruggelopen. De terugloop is deels te verklaren uit een verwachte lichte daling van het aantal leerlingen in de regio. De veronderstelling dat het marktaandeel van het SGL recent gedaald is, klopt niet. Hoewel de (demografische) prognoses voor de komende jaren niet geheel eensluidend zijn, kan wel uitgegaan worden van een instroom van rond de 270 leerlingen op jaarbasis. In de (meerjaren)begroting van 2022 en verder zijn we vorig jaar uitgegaan van het scenario instroom 330 leerlingen. Dit blijkt op basis van de instroom in 2022 en de analyse instroom niet realistisch. We hanteren voor 2023 tot en met 2027 een verwachte instroom van 270 leerlingen op jaarbasis. Er is de afgelopen twee jaar geïnvesteerd in het wervingsproces. De contacten met basisscholen worden verder versterkt. Naast een lagere verwachte instroom zien we ook de tussentijdse uitstroom stijgen. In het afgelopen schooljaar verlieten ruim 60 leerlingen (twee klassen) tussentijds de school. Dat is een zorgelijke ontwikkeling. Op dit moment wordt gewerkt aan een analyse van de tussentijdse uitstroom. In de (meerjaren)begroting is de gemiddelde (taakstellende) uitstroom van de afgelopen vijf jaar opgenomen. Het totaal aantal leerlingen op het SGL is dus de afgelopen jaren harder gedaald dan de instroom. Het leerlingenaantal zal de komende jaren dus niet stabiliseren, maar teruggelopen naar rond de 1500 leerlingen. In 2026-2027 zit het omslagpunt. Daarna zou bij een instroom van 270 de in- en uitstroom gelijk moeten zijn. Hoewel een stabilisering van het leerlingenaantal om meerdere redenen wenselijk is (stabiel medewerkersbestand in een markt met personeelstekorten, stabiele verdeling personele- en materiële lasten en een goede bezetting van de gebouwen) is dat niet realistisch en zal het SGL de komende jaren dalen in leerlingenaantal en daarmee te maken krijgen met een lagere bekostiging. Voor de meerjarenbegroting 2023-2027 werken we met het realistische scenario 270 leerlingen instroom.

opleiding / schooljaar	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26	26/27	27/28
Verwacht van basisschool		270	270	270	270	270	270
Verwacht van elders		1	1	1	1	1	1
Verwachte uitstroom			334	340	312	316	284
A1	134	146	135	135	135	135	135
A2	149	133	141	131	130	130	130
A3	159	137	126	133	124	123	123
A4	150	151	133	123	129	120	119
A5	174	142	146	129	119	124	116
A6	157	170	141	144	128	118	122
S1	144	142	140	139	139	139	139
S2	168	143	137	135	134	134	134
S3	144	164	137	131	129	128	128
S4	167	134	158	134	127	125	124
S5	128	165	133	155	132	125	123
S6	146	122	159	129	150	128	121
TOTAAL	1820	1749	1686	1618	1576	1529	1514
GROEI/KRIMP	-88	-71	-63	-68	-42	-47	-15
			-3,59	-4,05	-2,6	-2,98	-0,98
			-3,59	-7,49	-9,89	-12,58	-13,44

Scenario 270: de financiële situatie

Bij een scenario 270 zien we in 2023 een begroting met een tekort van ruim 7 ton. In de jaren 2023-2027 laat de begroting een oplopend tekort zien. In de jaren 2023-2027 is bij de inkomsten het leerlingenaantal conform prognose genomen. Aan de kostenkant is begroot met de huidige omvang van de formatie en overig ongewijzigd beleid. Bij ongewijzigd beleid leidt dit tot een aanzienlijk tekort in 2027. De bestemmingsreserves zijn niet toereikend om dit tekort op te vangen. Zoals vastgelegd in een e-mail van 21 december 2022 geeft de Raad van Toezicht goedkeuring aan de meerjarenbegroting 2023-2027 met daarbij de taakstelling om in 2023 zodanige mitigerende maatregelen voor te bereiden en in te zetten dat eind 2023 een aangepaste meerjarenbegroting 2024-2028 kan worden

gepresenteerd die in alle jaren binnen de signaleringswaarden van de inspectie blijft voor solvabiliteit (2), liquiditeit (current ratio), weerstandsvermogen en rentabiliteit. Vanzelfsprekend moet en zal het bestuur mitigerende maatregelen nemen.

Mitigerende maatregelen kunnen zijn:

Kwantitatief:

- Formatie laten krimpen door tijdelijke contracten niet te verlengen;
- Formatie laten krimpen door vacatures (natuurlijk verloop, mobiliteit) niet te vervullen;
- Grote investeringen bij- of uitstellen;
- Extra inkomsten genereren door derde geldstroomactiviteiten of subsidies;
- Herbezinning op vakkenaanbod, waaronder ook het niet standaard aanbieden van een vak op beide locaties;
- Aanpassingen doen in de lessentabel, op splitsingsfactor en clustergroottes;
- Instroom LD reduceren of opschorten;
- Structurele herziening taakbeleid.

Kwalitatief:

- Aantrekkelijkheid voor andere doelgroepen verbeteren, bredere instroom;
- In samenwerking met de SHZG mogelijk maken van tussentijdse instroom in klas 3;
- Investeren in beperking tussentijdse uitstroom;
- Aanpassingen in extra-curriculaire activiteiten en bijpassende taken (focus op primaire proces).

Meerjarenbegroting 2023-2027 (scenario 270)								
	Realisatie 2021	Begroting 2022	Prognose 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
3 Baten								
3.1 Rijksbijdragen	€ 17.195.109	€ 16.216.791	€ 16.987.108	€ 17.039.253	€ 16.161.073	€ 16.097.239	€ 16.268.103	€ 16.311.681
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	€ 42.675	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
3.5 Overige baten	€ 451.471	€ 411.674	€ 367.628	€ 280.552	€ 297.152	€ 295.552	€ 281.552	€ 283.552
Totaal: 3 Baten	€ 17.689.256	€ 16.633.464	€ 17.359.736	€ 17.324.805	€ 16.463.225	€ 16.397.791	€ 16.554.655	€ 16.600.233
4 Lasten								
4.1 Personeelslasten	€ 13.824.899	€ 13.172.049	€ 14.868.639	€ 14.709.381	€ 15.119.483	€ 15.529.568	€ 15.830.084	€ 16.238.193
4.2 Afschrijvingen	€ 210.092	€ 271.408	€ 285.446	€ 325.915	€ 421.473	€ 465.292	€ 513.167	€ 538.557
4.3 Huisvestingslasten	€ 1.132.629	€ 1.087.351	€ 1.094.171	€ 1.247.530	€ 1.149.313	€ 1.116.382	€ 1.133.013	€ 1.150.227
4.4 Overige lasten	€ 1.717.153	€ 1.980.067	€ 1.927.891	€ 1.880.966	€ 1.811.522	€ 1.734.472	€ 1.714.193	€ 1.721.370
Totaal: 4 Lasten	€ 16.884.773	€ 16.510.874	€ 18.176.146	€ 18.163.793	€ 18.501.791	€ 18.845.714	€ 19.190.457	€ 19.648.347
Totaal: 5 Financiële lasten en baten	€ -50.082	€ -40.000	€ -32.449	€ 52.000	€ 52.000	€ 52.000	€ 52.000	€ 52.000
Resultaat	€ 754.401	€ 82.590	€ -848.860	€ -786.987	€ -1.986.567	€ -2.395.923	€ -2.583.802	€ -2.996.114

1.6.2 Risico's en risicobeheersingssystemen

Risico's in beeld

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden kijkt vanuit meervoudig perspectief naar de inrichting van risicomanagement: vanuit de interne organisatie, vanuit externe ontwikkelingen en vanuit de procesgang. We laten periodiek een risicoanalyse opstellen. In voorjaar 2022 is de nieuwe risicoanalyse uitgevoerd en opgesteld door een externe partij. In deze inventarisatie worden de risico's gewogen en de effectiviteit van de beheersmaatregelen getoetst. Het gaat hierbij om de risico's ten aanzien van het bereiken van de strategische doelstellingen, de risico's ten aanzien van de effectiviteit en efficiency van de bedrijfsmatige processen, de compliance-risico's, die betrekking hebben op het voldoen aan wet- en regelgeving en aan interne procedures, protocollen en richtlijnen en ten slotte de risico's met betrekking tot (financiële) informatievoorziening, die samenhangen met de cyclus van planning en control, inclusief treasury en informatiemanagement.

Risicomanagement

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden is alert op risico's voor de organisatie, intern en extern. We identificeren deze risico's in een zo vroeg mogelijk stadium en sturen hierop. Om dit effectief te kunnen doen, heeft het College van Bestuur de interne organisatie van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden zo vormgegeven dat het risicomanagement op meerdere niveaus wordt bewaakt en uitgevoerd:

Het College van Bestuur is als eerste verantwoordelijk voor het identificeren en managen van risico's:

- Het bestuur van de scholen ziet erop toe dat conform regels en afspraken gewerkt wordt, controleert dit periodiek en stuurt bij waar nodig. Ook de kwaliteit van onderwijs wordt hier bewaakt. De conrectoren en het managementteam vallen onder directe aansturing van het College van Bestuur.
- Het bestuur bewaakt dat er op efficiënte en effectieve wijze gewerkt wordt; en is verantwoordelijk voor de opzet, implementatie en werking van de beheersmaatregelen.

De Raad van Toezicht geeft vorm aan het interne toezicht van de stichting.

Rapportage van risico's

Aan de begroting en de kadernota/meerjarenbegroting is een risicoparagraaf toegevoegd. Daarin staan risico's beschreven die het realiseren van de strategische en financiële doelstellingen in de weg kunnen staan, met beheersmaatregelen. Op dezelfde wijze bevatten ook de beleidsplannen een risicoparagraaf.

De periodieke (kwartaal-)rapportages gaan in op risico's die beschreven staan in de risicoparagraaf. Deze worden besproken in de vergaderingen van de Raad van Toezicht met het College van Bestuur.

Daarbij komt aan de orde welke risico's worden voorzien en welke manifest zijn geworden. Tevens wordt besproken welke maatregelen het bestuur heeft genomen (of gaat nemen).

Ook in de jaarverslaggeving gaat het bestuur m.n. in de continuïteitsparagraaf in op de risico's en de beheersing daarvan. We beschrijven in het verslag de hoofdlijnen van het risicobeheersingssysteem en de werking in de praktijk. Bij de risico-inventarisatie in het verslag worden risico's en eventuele aanpassingen beschreven. In het jaarverslag wordt ook beschreven welke risico's in de nabije toekomst voorzien worden en welke maatregelen zijn of worden genomen. (zie paragraaf 1.9)

1.6.3 Begroting 2023

Historisch beeld

Het SGL heeft al jaren een gedegen stabiel financieel beleid laten zien. De school heeft een stevige reservepositie. Die reservepositie werd gecreëerd om de toekomstige ontwikkelingen m.b.t. de uitbreiding van de school en schommelingen in het leerlingenaantal op verantwoorde en haalbare wijze en zoveel mogelijk zonder kwaliteitsverlies van het onderwijs te laten plaatsvinden. De solvabiliteit en liquiditeit zijn ruim boven de ondergrens die de inspectie als signaleringswaarden hanteert. Het normatief publiek eigen vermogen is wel boven de signaleringswaarde. In 2022 is voor de eerste maal bewust een negatief resultaat behaald. De komende jaren wordt ook bewust een begroting met een negatief resultaat opgesteld teneinde de reserve gestaag af te bouwen.

Uitgangspunten begroting

1. Afbouwen van de reserve. Uitgaand van de financiële situatie met een aanzienlijk reserve. Beleid is om de reserve geleidelijk af te bouwen. Streven is om komende jaren (23-27) negatief te begroten. Het bestuur heeft een aantal jaar met goedkeuring van de RvT negatief begroot om de reserve af te bouwen. In 2022 laat de realisatie voor het eerst een negatief resultaat

zien. De realisatie heeft voorgaande jaren daarentegen steeds een positief resultaat laten zien. De inspectie heeft het SGL bovendien in 2021 gevraagd naar de achterliggende reden voor de relatief hoge reservepositie;

2. Het niveau van onderwijs borgen door de kwaliteit van het personeel op het huidige niveau te houden, de omvang van de formatie afbouwen volgens natuurlijk verloop;
3. Begroten met percentage verwachte extra inkomsten. In 2022 is voor het eerst niet begroot op basis van de reële baten (bekende beschikkingen - o.a. op basis van prognose leerlingaantal, reeds bekende bedragen GPL etc.), maar begroot met een percentage verwachte stijging van de inkomsten. Op basis van de gemiddelde extra inkomsten per leerling tussen 2012 en 2022, is dat percentage naar boven afgerond: 3,5%. Aan de kostenkant wordt uitgegaan van 4,75% verwachte stijging van de loonkosten in 2023. De jaren erna hanteren we een lager, namelijk meerjaarsgemiddeld percentage (3,09%). We hebben op dit moment onvoldoende beeld van de verwachte matige loonstijging komende jaren i.v.m. inflatie en recessie. De verandering van de loonkosten bestaat uit twee componenten, namelijk de jaarlijkse CAO stijging en de stijging/daling veroorzaakt door periodieke verhogingen en mobiliteit van instroom versus uitstroom. Nog niet meegenomen in de begroting is het feit dat OCW structureel 400 miljoen beschikbaar wordt gesteld voor inflatie en stijging energiekosten. Onduidelijk is nog hoe dit bedrag verdeeld wordt. Het is een bewuste keuze die voortvloeit uit de keuze om met een indexering van de verwachte inkomsten te werken. Aan de kostenkant wordt opnieuw met een stijging van de loonkosten rekening gehouden i.p.v. het werken met de reële loonkosten zoals in alle eerdere begrotingen; hierdoor worden relatief grote verschillen in de realisatie (het financieel beeld) gereduceerd;
4. De onderhoudskosten en investeringen zoals opgenomen in de in januari 2022 opgeleverde MOP en MIP. Omdat een flink aantal onderhoudswerkzaamheden niet uitgevoerd kon worden in 2022, zijn deze kosten meegenomen in 2023 waardoor het bedrag relatief hoog is;
5. Indexatie van materiële lasten voor zover bekend of van toepassing;
6. Er is een aparte begroting NPO gemaakt. Zoals nu voorzien vervallen de NPO middelen vanaf augustus 2024. Of, indien de begroting niet volledig gerealiseerd is, eind kalenderjaar 2024 .

Bestemmingsreserves

De geprognosticeerde tekorten bij ongewijzigd beleid in het scenario 270 zullen onttrokken worden uit de bestemmingsreserve 'handhaving onderwijskwaliteit bij meerjarige krimp'. In het jaarverslag van 2021 is toegelicht hoe deze reserve destijds berekend is: "gebaseerd op de exploitatietekorten die in de Kadernota 2020-2024 berekend worden onder invloed van dalende leerlingen zonder concessie te doen aan uitgaven om de onderwijskwaliteit op peil te houden". Op basis van een scenario instroom 270 betekent dat een prognose van 10 (of meer indien beleidsrijk) brugklassen in 2023-2027. Elke onderbouwklas kost ca. € 110.000 (Zie tabel voor een prognose van aantal klassen in de onderbouw). De beleidsrijke keuze voor extra brugklassen (zie NPO begroting) is een keuze die gemitigeerd kan worden. Het aantal vaste FTE blijft in ieder geval gehandhaafd in 2023, tenzij er sprake is van pensionering of vrijwillig ontslag en de lesvraag binnen een sectie met de bestaande FTE ingevuld kan worden. Het aantal tijdelijke FTE is afhankelijk van de instroom, vervanging en de vraag vanuit diverse projecten zoals het NPO. De verwachting is dat de vraag naar tijdelijk personeel in 2023 op het niveau van 2022 zal blijven. Het gereserveerde bedrag 'bestemmingsreserve meerjarige krimp' was ultimo 2021 € 4.855.957. De meerjarenbegroting 2023-2027 laat zien dat de hoogte van deze reservering niet toereikend is voor het opvangen van de tekorten.

Jaarlijks zal in de continuïteitsparagraaf van het jaarverslag expliciet aandacht besteed worden aan de reserve (algemeen-, risico- en krimpreserve); benodigde reserve in relatie tot de risicoanalyse en de uitputting van de krimpreserve door investering en eventuele krimp.

Het bestuur van de Stichting Stedelijk Gymnasium heeft voor het kalenderjaar 2023 de volgende begroting opgesteld:

Begroting 2023		Begroting 2023
3 Baten		
3.1 Rijksbijdragen		
3.1.1 Rijksbijdrage OCW/LNV	€	16.717.665
3.1.2 Overige subsidies OCW	€	321.588
Totaal: 3.1 Rijksbijdragen	€	17.039.253
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies		
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen en subsidies	€	5.000
Totaal: 3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	€	5.000
3.5 Overige baten		
3.5.1 Verhuur	€	2.000
3.5.2 Detachering personeel	€	4.000
3.5.5 Ouderbijdragen	€	265.000
3.5.6 Overige (overige baten)	€	9.552
Totaal: 3.5 Overige baten	€	280.552
Totaal: 3 Baten	€	17.324.805
4 Lasten		
4.1 Personeelslasten		
4.1.1 Lonen en salarissen	€	14.356.848
4.1.2 Overige personele lasten	€	796.533
4.1.3 Af: uitkeringen	€	-444.000
Totaal: 4.1 Personeelslasten	€	14.709.381
4.2 Afschrijvingen		
4.2.2 Materiele vaste activa	€	325.915
Totaal: 4.2 Afschrijvingen	€	325.915
4.3 Huisvestingslasten		
4.3.1 Huur	€	84.000
4.3.3 Onderhoud	€	151.000
4.3.4 Energie en water	€	312.600
4.3.5 Schoonmaakkosten	€	357.936
4.3.6 Heffingen	€	10.600
4.3.7 Dotatie overige onderhoudsvoorzieningen	€	282.000
4.3.8 Overige (huisvestingslasten)	€	49.394
Totaal: 4.3 Huisvestingslasten	€	1.247.530
4.4 Overige lasten		
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	€	548.265
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	€	1.322.300
4.4.4 Overige lasten	€	10.401
Totaal: 4.4 Overige lasten	€	1.880.966
Totaal: 4 Lasten	€	18.163.793
5 Financiële lasten en baten		
5.1.0 Rentebaten	€	52.000
5.5.0 Rentelasten	€	-
Totaal: 5 Financiële lasten en baten	€	52.000
Exploitatieresultaat	€	-786.987

1.7 Financiële kengetallen

	2022	2021	2020	Signaleringswaarde Inspectie
Solvabiliteit <i>(eigen vermogen / totaal vermogen)</i>	0,55	0,61	0,56	-
Solvabiliteit 2 <i>(eigen vermogen + voorzieningen / totaal vermogen)</i>	0,82	0,85	0,83	< 0,30
Liquiditeit (current ratio) <i>(vlottende activa / vlottende passiva)</i>	4,87	5,95	5,36	< 0,75
Rentabiliteit (%) <i>(exploitatieresultaat / totale baten * 100%)</i>	-6,03%	4,26%	-0,72%	< -10%
Personele lasten / totale lasten	81,71%	81,88%	82,79%	-
Materiële lasten / totale lasten	18,29%	18,12%	17,21%	-
Huisvestingsratio <i>(huisvestingslasten + afschrijving gebouwen en terreinen / totale lasten)</i>	6,42%	7,00%	7,21%	> 10%
Kapitalisatiefactor 1 <i>(totaal vermogen - gebouwen en terreinen / totale baten)</i>	72,16%	73,49	83,80	-
Weerstandsvermogen <i>(eigen vermogen / totale baten)</i>	43,10%	48,36%	48,89%	< 5%
Mogelijk bovenmatig eigen vermogen (signaleringswaarde) <i>(feitelijk eigen vermogen -(0,5 x aanschafwaarde gebouwen x 1,27) + (boekwaarde resterende materiële vaste activa) + (0,05 x totale baten)</i>	€4.938.477	€6.262.045	€7.788.157	>€2.541.585 (2022)
Ratio eigen vermogen <i>Verhoudingsgetal tussen feitelijk en normatief eigen vermogen</i>	2,94	3,78	4,12	>1

1.8 Continuïteitsparagraaf

A1 Kengetallen personele bezetting (stand 31-12)

Kengetal	2022	2023	2024	2025
Personele bezetting in FTE				
- Management/directie	4,00	4,00	4,00	4,00
- Onderwijzend personeel	115,81	114,32	113,83	113,68
- Onderwijs ondersteunend personeel	24,31	25,84	25,99	25,78
	144,12	144,16	143,82	143,46
Leerlingaantallen (excl. VAVO)	1748	1686	1618	1576

Toelichting:

Het SGL heeft de afgelopen jaren een instroom gehad die tussen 2016 en 2022 geleidelijk is teruggelopen. De terugloop is deels te verklaren uit een verwachte lichte daling van het aantal leerlingen in de regio. De veronderstelling dat ook het marktaandeel van het SGL gedaald is blijkt niet te kloppen. Het marktaandeel was in 2022 stabiel. De (demografische)prognoses voor de komende jaren zijn niet eensluidend. Op basis van diverse prognoses en onze eigen analyse is een instroom van 270-300 leerlingen realistisch. De significant sterkere daling van instroom in het jaar 2021 kan verband houden met de manier waarop de werving verlopen is. Uit een analyse blijkt dat het marktaandeel van het SGL gelijk is gebleven. Uit onderzoek van de inspectie blijkt dat er landelijk minder VWO adviezen zijn gegeven en meer dubbeladviezen. In 2022 heeft het bestuur de werving geïntensiveerd. In maart 2023 is duidelijk geworden dat de instroom voor 23-24 300 leerlingen is, 30 meer dan verwacht. De wervingsactiviteiten zullen geëvalueerd worden.

Het totaal aantal leerlingen op het SGL is de afgelopen jaren harder gedaald dan de instroom. Dat heeft o.a. te maken met de uitstroom van een aantal grote cohorten in de bovenbouw. Ook is er tussentijdse uitstroom. Om ervoor te zorgen dat het totale leerlingenaantal de komende jaren tenminste stabiliseert, is een instroom van (tenminste) 330 leerlingen noodzakelijk. Met een scenario 300 blijft het totaal aantal leerlingen rond de 1800. Die stabilisering is om meerdere redenen wenselijk: stabiel medewerkersbestand in een markt met personeelstekorten, stabiele verdeling personele- en materiële lasten en een goede bezetting van de gebouwen. Hoewel een stabilisering uiteraard wenselijk is, is een instroom van 330 leerlingen de komende jaren niet realistisch. Realistisch is een instroom van 270-300 leerlingen, waarbij het totaal aantal leerlingen op het SGL de komende jaren zal dalen tot uiteindelijk 1500 leerlingen op 1 oktober 2026.

Om continuïteit te bieden aan het personeel en om leerling onafhankelijke kosten (zoals MIP, MOP, administratieve organisatie, ICT, e.d.) verhoudingsgewijs in balans te houden zijn bij een daling naar 1500 leerlingen mitigerende maatregelen onvermijdelijk en noodzakelijk. Bij een scenario 270 zien we in 2023 een begroting met een tekort van ruim 7 ton. In de jaren 2023-2027 laat de begroting een oplopend tekort zien. In de jaren 2023-2027 is bij de inkomsten het leerlingenaantal conform prognose genomen. Aan de kostenkant is begroot met de huidige omvang van de formatie en overig ongewijzigd beleid. Bij ongewijzigd beleid leidt dit tot een aanzienlijk tekort in 2027. De bestemmingsreserves zijn niet toereikend om dit tekort op te vangen. Zoals vastgelegd in een e-mail van 21 december 2022 geeft de Raad van Toezicht goedkeuring aan de meerjarenbegroting 2023-2027 met daarbij de taakstelling om in 2023 zodanige mitigerende maatregelen voor te bereiden en in te zetten dat eind 2023 een

aangepaste meerjarenbegroting 2024-2028 kan worden gepresenteerd die in alle jaren binnen de signaleringswaarden van de inspectie blijft voor solvabiliteit (2), liquiditeit (current ratio), weerstandsvermogen en rentabiliteit.

Vanzelfsprekend zal het bestuur mitigerende maatregelen nemen.

A2 meerjarenbegroting

Balans

	2022	2023	2024	2025
ACTIVA				
Materiële vaste activa	1.752.459	2.331.348	2.247.072	2.329.346
Vlottende activa	300.781	300.781	300.781	300.781
Liquide middelen	11.543.343	9.817.588	8.034.282	5.686.516
TOTAAL ACTIVA	13.596.583	12.449.717	10.582.135	8.316.643
PASSIVA				
Eigen vermogen				
- Algemene reserve	844.886	844.886	844.886	844.886
- Bestemmingsreserve publiek	6.635.176	5.850.258	3.863.692	1.467.769
- Bestemmingsreserves privaat	24.391	22.322	22.322	22.322
Voorzieningen	3.662.033	3.302.154	3.421.138	3.551.569
Kortlopende schulden	2.430.097	2.430.097	2.430.097	2.430.097
TOTAAL PASSIVA	13.596.583	12.449.717	10.582.135	8.316.643

Huisvestingsbeleid

In de zomer van 2021 is de aanbouw van Athena opgeleverd. Dat betekent dat de capaciteit van beide locaties vanaf schooljaar 2021-2022 toereikend is om maximaal 2000 leerlingen te huisvesten. In 2022 is de aula op Athena gemoderniseerd. In 2022 zijn beide personeelsruimtes aangepast. In 2022 is een start gemaakt met het verbeteren van het binnenklimaat in beide gebouwen. Er is geen voornemen voor doordecentralisatie van de twee schoolgebouwen vanuit de gemeente. De huidige situatie wordt in 2023 gecontinueerd.

Investeringen

Het bestuur is voornemens de komende jaren op diverse terreinen investeringen te doen. Een belangrijk doel is de positionering van het SGL te versterken. Tevens is er aandacht voor secundaire arbeidsvoorwaarden voor medewerkers.

- De komende jaren vindt een investering in ICT plaats. Dit is een afgeleide van het meerjarenplan, waarbij grofweg 2021-2022 in het teken stond van het op orde brengen van de basisvoorzieningen (hardware, software, toegankelijkheid en veiligheid) – gerealiseerd – en 2022-2023 in het teken had moeten staan van ICT en educatie (educatief plan, softwaregebruik in de les, professionalisering docenten en groundrules). In het lopende jaar 2022-2023 is gebleken dat de basisvoorzieningen nog onvoldoende op orde zijn om onverwijld het ICT & educatieplan uit te rollen. Grootste investering wordt beoogd in leerlingdevices en personele omvang. Een deel van de investeringskosten komen ten laste van het budget NPO, maar deze hebben meestens plaats gevonden in het jaar 2022. Belangrijkste doelstelling is het creëren van een

toekomstbestendig ICT-park, zowel in bemensing, als in devices en netwerk, als in applicatielandschap. De invoering van de CAO 2022. Uitwerking van de maatregelen individuele- en collectieve werkdrukverlichting worden grotendeels gefinancierd uit eigen middelen. SGL streeft ernaar de maximale lestaak terug te brengen naar 24 lesuur. Daarbij zal de professionaliserings- en ontwikkelruimte groot blijven indien de medewerker zich kan verantwoorden over de inzet;

- Kleine klassen in de onderbouw (klas 1 en 2) formeren (zie NPO begroting);
- Het aanscherpen van de profilering van de school betekent een aanpassing van beide gebouwen vanaf 2023. Het betreft het creëren van nieuwe ruimtes en bestaande ruimtes herinrichten (voortuitgeschoven naar 2025 t/m 2027);
- De nieuwe MOP en MIP zijn in 2022 opgeleverd. Er is flink wat achterstallig onderhoud aan het gebouw Athena. Tevens zijn een aantal onderhoudswerkzaamheden doorgeschoven naar 2023;
- Er wordt in 2023 voor beide gebouwen een analyse klimaatbeheersing uitgevoerd. We gaan ervan uit dat er de komende jaren investeringen in beide gebouwen nodig zijn om de klimaatbeheersing op orde te houden;
- In de begroting is rekening gehouden met de oplopende energiekosten. EE-Care verwacht voor de jaren 2024 t/m 2027 een daling van de energiekosten naar het niveau van 2022.

Met betrekking tot de financieringsstructuur verwacht het bestuur van de Stichting Stedelijk Gymnasium geen wijzigingen. Majeure veranderingen in huisvesting worden geheel van gemeentewege bekostigd.

Mutaties in reserves

De geprognosticeerde tekorten bij ongewijzigd beleid bij scenario 270 zullen onttrokken worden uit de bestemmingsreserve 'handhaving onderwijskwaliteit bij meerjarige krimp'. In het jaarverslag van 2020 is toegelicht hoe deze reserve destijds berekend is: "gebaseerd op de exploitatietekorten die in de Kadernota 2020-2024 berekend worden onder invloed van dalende leerlingen zonder concessie te doen aan uitgaven om de onderwijskwaliteit op peil te houden".

Op basis van een scenario instroom 270 betekent dat een prognose van 11 brugklassen in 2023-2024. Elke onderbouwklas kost ca. € 110.000 (Zie tabel op pagina voor een prognose van aantal klassen in de onderbouw). Extra brugklas(sen) worden bekostigd uit het NPO (zie ook de aparte NPO begroting). Het aantal vaste FTE blijft in ieder geval gehandhaafd in 2023, tenzij er sprake is van pensionering of vrijwillig ontslag en de lesvraag binnen een sectie met de bestaande FTE ingevuld kan worden. Het aantal tijdelijke FTE is afhankelijk van de instroom en de vraag vanuit diverse projecten zoals het NPO. De verwachting is dat de vraag naar tijdelijk personeel in 2023 zal dalen t.o.v. 2022 door het dalend aantal leerlingen.

Het gereserveerde bedrag 'bestemmingsreserve meerjarige krimp' is ultimo 2022 € 4.361.775.

De meerjarenbegroting 2023-2027 laat zien dat de hoogte van deze reservering niet toereikend is voor het opvangen van de tekorten. Daarom is in de toelichting van de meerjarenbegroting expliciet aangegeven welke mitigerende maatregelen nodig zijn om de tekorten te beperken en uiteindelijk binnen de signaleringswaarden van de inspectie te blijven.

Voorzieningen

Voorzieningen blijven op het huidige peil. Een nieuw meerjaren onderhoudsplan is in 2022 gemaakt.

Contractactiviteiten en derde geldstroomactiviteiten

De Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden is niet voornemens om op commerciële basis opdrachten uit te voeren voor een andere onderneming in de komende jaren. Jaarlijks ontvangt de stichting wel een bijdrage voor de klassieke reizen van ouders. De school bekostigt hiermee de klassieke reizen.

Staat / raming van baten en lasten

	2022	2023	2024	2025
BATEN				
Rijksbijdrage	17.005.968	17.039.253	16.161.073	16.097.239
Overige overheidsbijdragen en subsidies	3.771	5.000	5.000	5.000
Overige baten	401.805	280.552	297.152	295.552
TOTAAL BATEN	17.411.544	17.324.805	16.463.225	16.397.791
LASTEN				
Personeelslasten	15.061.520	14.709.381	15.119.483	15.529.568
Afschrijvingen	287.163	325.915	421.473	465.292
Huisvestingslasten	1.114.910	1.247.530	1.149.313	1.116.382
Overige lasten	1.968.260	1.880.966	1.811.522	1.734.472
TOTAAL LASTEN	18.431.853	18.163.792	18.501.791	18.845.714
Saldo baten en lasten	-1.020.309	-838.987	-2.038.566	-2.447.923
Saldo financiële bedrijfsvoering	-29.904	52.000	52.000	52.000
TOTAAL RESULTAAT	-1.050.213	-786.987	-1.986.566	-2.395.923

Bij de keuze voor scenario 270 ligt een meerjarenbegroting voor met in 2023 een begroot tekort. Dit wordt met name veroorzaakt door dalende inkomsten en het gelijk blijven van de (vaste) formatie zonder natuurlijk verloop mee te nemen. In de jaren 2023-2027 is bij de inkomsten het leerlingenaantal conform prognose genomen. Aan de kostenkant is begroot met de huidige omvang van de formatie en overig ongewijzigd beleid. Bij ongewijzigd beleid laat de meerjarenbegroting een tekort zien tussen de 2023 en 2027. De bestemmingsreserve onderwijskwaliteit is onvoldoende om dit tekort tot 2027 op te vangen. Vanzelfsprekend kan en zal het bestuur mitigerende maatregelen nemen (zie boven).

Per 1 oktober 2021 is de wet vereenvoudiging bekostiging VO in werking getreden met een overgangsregeling van vier jaar. Het Stedelijk Gymnasium Leiden heeft dit risico in beeld. De consequentie van deze wet is dat de bekostiging voor het Stedelijk Gymnasium Leiden met ca. 2,5% zal stijgen (op basis van het huidige leerlingaantal). De impact van de vereenvoudigde bekostiging is opgenomen in de doorrekening.

Met betrekking tot de raming van baten en lasten schetst het bestuur van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden hier de komende drie jaar begrotingen met een substantieel tekort. Deze extra uitgaven om de reserve af te bouwen, worden o.a. ingezet voor kwaliteit verbeterende maatregelen.

Kengetallen	2022	2023	2024	2025	Signalerings- waarde Inspectie
Solvabiliteit 2	0,82	0,80	0,77	0,71	<0.30
Liquiditeit	4,87	4,16	3,43	2,46	<0,75
Rentabiliteit	-6,03%	-4,54%	-12,07%	-14,61%	<-10%
Weerstandvermogen	43,10%	38,77%	28,74%	14,24%	<5%
Feitelijk publiek eigen vermogen	7.480.062	6.695.144	4.708.578	2.312.655	
Normatief eigen vermogen (signaleringswaarde)	2.541.585	3.196.581	3.149.670	3.214.106	
Ratio eigen vermogen	2,94	2,09	1,49	0,72	>1

In bovenstaande tabel is de ontwikkeling van de belangrijkste kengetallen weergegeven. De kengetallen zijn afgezet tegen de signaleringswaarden van de inspectie. Hoewel de kengetallen solvabiliteit 2, liquiditeit en weerstandvermogen de komende jaren lager worden, blijven ze (zonder mitigerende maatregelen) allemaal binnen de signaleringswaarden van de inspectie. De continuïteit komt voorlopig niet in gevaar.

Het feitelijk publiek eigen vermogen daalt doordat er exploitatietekorten worden voorzien. De signaleringswaarde normatief eigen vermogen stijgt, waardoor het verschil tussen het feitelijk publiek vermogen en normatief eigen vermogen de komende jaren fors kleiner wordt. De ratio eigen vermogen daalt – zonder mitigerende maatregelen – in 2025 onder de ondergrens van de inspectie.

De financiële positie van het SGL is voor de komende vijf jaren, de looptijd van de meerjarenbegroting, goed in beeld. De totale reserves zijn voldoende om de ambities van de schoolleiding rondom 'goede personeelszorg (betrouwbaarheid en facilitering), 'goed geoutilleerde gebouwen', 'kwalitatief goed onderwijs' en 'toekomst bestendige investeringen' daadwerkelijk waar te maken mits er ook mitigerende maatregelen genomen worden. De instroom is de cruciale factor die maakt welke balans het bestuur moet of kan hanteren als het gaat om investeringen in vernieuwingen (zowel HR als gebouw) of opvang van effecten van terugloop en continuïteit voor personeel (banen). Dit betekent dat het bestuur haar investeringen zal laten samenhangen met de positionering van de school naar haar omgeving; investering in personeel, omdat wij conform onze visie geloven in het belang van de leraar in het onderwijsproces (Biesta), investering in het gebouw omdat een groot deel van ergens willen zijn (werken of leren) samenhangt met de plaats waar je dat doet en investeringen in ons profiel wat haar aantrekkelijkheid moet behouden en tegelijkertijd mee moet bewegen met de vragen die de maatschappij aan ons stelt.

Met de voorgenomen gerichte investeringen en de mitigerende maatregelen in de komende vijf jaar (kwalitatief) gelooft het bestuur van het SGL dat zij haar reserve gecontroleerd en doelmatig af kan bouwen ten behoeve van behoud en verbetering, maar tevens haar gezonde financiële positie kan behouden en borgen (binnen de signaleringswaarden van de inspectie).

1.9 Risicoanalyse

In een risicoanalyse die in 2022 is opgesteld in samenwerking met Wijs Accountants, valt af te lezen dat het Stedelijk een financieel (zeer) gezonde organisatie is. Het algemeen risicoprofiel van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden door het bestuur wordt ingeschat in de categorie "Laag risico profiel". In het najaar van 2022 is een meerjarenbegroting 2023-2027 opgesteld. Ook is er in 2021 een vlootshouw gemaakt om inzicht te krijgen in de totale formatie (vast en tijdelijk) en de impact van pensioneringen bij de (tekort)vakken komende jaren.

Algemeen Risicoprofiel

Uit de sparsessie in 2021 voor de risicoanalyse die in het rapport is weergegeven, komt een duidelijk beeld wat de belangrijkste risico's voor Stedelijk Gymnasium Leiden zijn voor de komende jaren. Stedelijk Gymnasium Leiden heeft haar organisatie op orde en dat zorgt op een aantal vlakken voor relatief lage risico's. Dat uit zich ofwel in de kans dat het risico zich voordoet, of in de impact als het risico zich voordoet.

Specifiek risicoprofiel Stedelijk Gymnasium Leiden kans x impact (kwantitatieve analyse)

In het rapport zijn een aantal risico's onderkend die een uitdaging vormen voor Stedelijk Gymnasium Leiden in de komende jaren. De risico's worden hieronder via de formule "Kans x Impact" tegen elkaar afgezet. In twee gevallen is het werkelijk berekende bedrag van de impact opgenomen.

Risico	Omschrijving	Kans	Impact	Risico in euro's
5.1.1	Ontwikkeling leerlingaantallen	3	225.000	196.875
5.1.2	Differentiatie naar onderwijsconcepten	2	3	93.750
5.1.3	Concurrentiepositie	3	3	164.063
5.1.4	PR en marketingstrategie	2	2	56.250
5.1.5	Onzekere financiering leerlingstromen	2	2	56.250
5.2.1	Periodiek Kwaliteits Onderzoek	2	2	56.250
5.2.2	Kwaliteit onderwijskundig beleid	1	1	4.688
5.2.3	Onderwijskundige vernieuwingen	2	1	18.750
5.3.1	Gemiddelde leeftijd	2	2	56.250
5.3.2	Ziekteverzuim	1	1	4.688
5.3.3	Wachtgeldrisico / sociaal statuut	2	280.000	140.000
5.3.4	Deskundigheid / expertise / scholing	2	1	18.750
5.3.5	Personeelsverloop	1	2	14.063
5.3.6	Claims personeel	1	1	4.688
5.3.7	Garantieregelingen	1	1	4.688
5.3.8	Effect krapte op de arbeidsmarkt	2	3	93.750
Tussentelling				983.753

Risico	Omschrijving	Kans	Impact	Risico in euro's
	Tussentelling			983.753
5.4.1	Kwaliteit van de leiding	2	2	56.250
5.4.2	Beleidsplannen	2	2	56.250
5.4.3	Stabiliteit	1	1	4.688
5.4.4	Kwaliteit van de processen	2	1	18.750
5.4.5	Functiedifferentiatie	2	1	18.750
5.4.6	Werking van de AO/IC	2	1	18.750
5.4.7	Voldoen aan privacywetgeving	2	2	56.250
5.5.1	Achterstallig / uitgesteld onderhoud	1	3	23.438
5.5.2	Onderhoudsintensiteit gebouwen	2	3	93.750
5.5.3	Bezettingsgraad	2	2	56.250
5.5.4	Gemiddelde ouderdom gebouwen	2	1	18.750
5.5.5	Toekomstige investeringen gebouwen	2	4	131.250
5.6.1	Gemiddelde ouderdom inventaris	2	2	56.250
5.6.2	Toekomstige investeringen inventaris	1	3	23.438
				1.616.567

In 2022 was de instroom in klas 1 284. In de meerjarenbegroting 2023-2027 is de bandbreedte 270-330 aangehouden. Het aantal valt dus binnen de bandbreedte. Twee scenario's zijn uitgewerkt. Instroom 270 en instroom 330. De daling van leerlingen is in 2022 gestabiliseerd (14 leerlingen meer dan in 2021). De daling van instroom leerlingen in leerjaar 1 afgelopen jaren was verwacht. In Leiden is tot 2027 een lichte daling van leerlingaantallen in het PO en VO te verwachten. In 2021 heeft ook de coronapandemie opnieuw een grote invloed gehad op het onderwijs en de wervingsactiviteiten voor groep 7 en 8. Beide elementen hebben invloed gehad op de onderdelen 5.1.1 t/m 5.1.5 in de risicoanalyse. Mogelijk heeft de pandemie nog altijd invloed door (landelijk) lagere advisering en voorzichtige schoolkeuze van ouders. In maart 2023 is duidelijk geworden dat er weer sprake is van een lichte stijging van het aantal aanmeldingen (300). Het bestuur heeft in 2022 sterk ingezet op de PR en werving om de school beter te positioneren. Mogelijk heeft dit effect gehad. De vraag is in hoeverre en in welke mate deze trend zich voort zal zetten de komende jaren. Er is voldoende financiële buffer om een geringere instroom komende jaren op te vangen, mits er ook mitigerende maatregelen genomen zullen worden.

Op te nemen risicobuffer

Naar de normen van de Commissie Don dient aan de risicoreserve nog een restrisico toegevoegd te worden. Het restrisico omvat de risico's die er wel zijn maar die niet onderkend zijn of die individueel van een te beperkt belang zijn om financieel tot uitdrukking te brengen. Voor dit restrisico zijn geen normen gesteld. Daarom wordt het uitgangspunt gehanteerd dat in de risicoanalyse ongeveer 95% van de risico's zijn geïdentificeerd en gekwantificeerd. Volgens de kwantitatieve analyse (afgerond) €1.615.000. Hier komt dus een restrisico boven op van 5%, zijnde (afgerond) € 81.000.

Risicobuffer	Bufferreserve
Volgens de kwantitatieve analyse (afgerond)	1.615.000
Restrisico (5%)	81.000
1.696.000	

2 Verslag van de Raad van Toezicht van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden 2022

Inleiding

De Raad van Toezicht is de interne toezichthouder van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden en houdt toezicht op het realiseren van de doelen, het beleid en de algemene gang van zaken van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden. De Raad van Toezicht beoordeelt ook het functioneren van het College van Bestuur en treedt op als werkgever van het College van Bestuur. De Raad van Toezicht beslist over benoeming, beoordeling, beloning, schorsing en ontslag van de bestuurders. Daarnaast functioneert de Raad van Toezicht als adviseur van het College van Bestuur.

De Raad van Toezicht richt zich naar het belang van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden en de door haar in stand gehouden school op de locaties Athena en Socrates, naar het maatschappelijk belang van het onderwijs en naar het belang van de betrokken stakeholders. Het toezicht van de Raad van Toezicht op het College van Bestuur omvat in ieder geval:

- De maatschappelijke resultaten: de realisatie van de doelstellingen van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden;
- De financiële resultaten: efficiency en financiële continuïteit;
- De interne risicobeheersing: de manier waarop risico's worden ingeschat en hoe daarmee wordt omgegaan;
- De financiële verslaggeving;
- De kwaliteit van de maatschappelijke verantwoording;
- Het draagvlak in de organisatie inzake het gevoerde en het te voeren beleid en de werksfeer in de organisatie;
- Naleving van toepasselijke wet- en regelgeving;
- Naleving van de Code Goed Onderwijsbestuur VO.

De taken en verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht zijn beschreven in de statuten van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden en nader uitgewerkt in een toezichtvisie en -kader van de Raad van Toezicht en het reglement van de Raad van Toezicht. Deze documenten zijn te vinden op de website.

De Raad van Toezicht heeft twee commissies ingesteld: een Auditcommissie en een Remuneratiecommissie. De commissies vergaderen regelmatig en bereiden de besluitvorming van de Raad van Toezicht voor. De voorbereiding door de commissies laat onverlet de verantwoordelijkheid voor de besluitvorming van en door de Raad van Toezicht als geheel.

De Auditcommissie beoordeelt de financiële rapportages, de jaarrekening en de begroting alsmede het risicomanagement. Daarnaast onderhoudt de Auditcommissie contact met de externe accountant en adviseert de Auditcommissie de Raad van Toezicht over de benoeming van de externe accountant.

De Remuneratiecommissie ondersteunt bij de werkgeversrol van de Raad van Toezicht en bereidt zaken voor op het gebied van bezoldiging en (her)benoeming. De Remuneratiecommissie voert de voortgangs- en beoordelingsgesprekken met de leden van het College van Bestuur.

Vergaderingen Raad van Toezicht en onderwerpen van bespreking

De Raad van Toezicht heeft in 2022 vier keer regulier vergaderd in aanwezigheid van het College van Bestuur (op 8 maart, 20 juni, 10 oktober en 12 december 2022). Tevens heeft op 21 november 2022 een gezamenlijke strategiemiddag plaatsgevonden, waarbij op informele wijze is gesproken over de organisatieontwikkeling op langere termijn. Daarnaast zijn er vergaderingen geweest van de Remuneratiecommissie, de Auditcommissie en met stakeholders en is de Raad van Toezicht onderling bijeen geweest. De belangrijkste onderwerpen van bespreking worden hieronder nader toegelicht.

Onderwijsontwikkeling en kwaliteit

De kwaliteit van het onderwijs is in 2022 extern beoordeeld in een collegiaal waarderend onderzoek, door de jury Excellente School en door de onderwijsinspectie. De Raad van Toezicht is zeer verheugd dat de onderwijsinspectie zowel Athena als Socrates de hoogst mogelijke beoordeling 'goed' heeft gegeven en dat in 2022 wederom het predicaat Excellente School is verkregen met een geldigheid tot en met schooljaar 2024/25. Deze erkenning is een groot compliment aan alle medewerkers van de school.

De coronapandemie heeft met name in de eerste helft van 2022 nog een grote impact gehad op het onderwijs. Er is veel gevraagd van zowel docenten als leerlingen. De Raad van Toezicht heeft de ontwikkelingen en de maatregelen die de school heeft genomen op de voet gevolgd.

Financiën en risicomanagement

De besprekingen van de belangrijkste financiële documenten, in het bijzonder de jaarrekening en de begroting, zijn voorbereid door de Auditcommissie, die in 2022 twee keer bijeenkwam. De Raad van Toezicht heeft in de vergadering van 20 juni 2022 de jaarrekening 2021 goedgekeurd en in de vergadering van 12 december 2022 de begroting 2023.

Het College van Bestuur heeft een meerjarenbegroting 2023-2027 opgesteld gebaseerd op een jaarlijkse instroom van 270 leerlingen, wat thans als het meest realistische scenario wordt beschouwd. Dit leidt de komende jaren tot een krimp van het aantal leerlingen en van de inkomsten. De gepresenteerde meerjarenbegroting was aan de kostenkant begroot met de huidige omvang van de formatie en overig ongewijzigd beleid, wat leidt tot een tekort in 2027 waarvoor de bestemmingsreserve 'behoud van onderwijskwaliteit bij krimp' niet toereikend is. Aan de goedkeuring van deze meerjarenbegroting heeft de Raad van Toezicht de taakstelling verbonden om in 2023 zodanige mitigerende maatregelen voor te bereiden en in te zetten dat eind 2023 een aangepaste meerjarenbegroting 2024-2028 kan worden gepresenteerd die in alle jaren binnen de signaleringswaarden van de inspectie blijft voor solvabiliteit, liquiditeit (current ratio), weerstandsvermogen en rentabiliteit.

Naast de afname van het aantal leerlingen heeft de Raad van Toezicht bijzondere aandacht voor de hoogte van het eigen vermogen. De reserves waren de afgelopen jaren hoger dan nodig voor de financiering van de activa en voor het opvangen van de risico's. De onderwijsinspectie heeft de reserves aangemerkt als 'potentieel bovenmatig'. In 2022 is een negatief resultaat gerealiseerd en ook voor de komende jaren wordt gewerkt met een negatieve begroting. De Raad van Toezicht bespreekt jaarlijks de besteding van de bestemmingsreserve die is gevormd voor het behoud van onderwijskwaliteit bij krimp.

De controle op de jaarrekening wordt sinds 2017 uitgevoerd door Wijs Accountants. De samenwerking met de accountant verloopt goed en wordt ook in 2023 voortgezet. Vanaf 1 januari 2023 maakt Wijs Accountants deel uit van Crowe Foederer.

Doelmatigheid

De Raad van Toezicht ziet toe op zowel de rechtmatige als de doelmatige besteding van de middelen die ter beschikking zijn gesteld vanuit het ministerie. De doelmatigheid uit zich in een verantwoorde inzet van middelen, gericht op onderwijskwaliteit. Het toezicht op de doelmatigheid is onderdeel van de planning en control cyclus. In iedere reguliere vergadering van de Raad van Toezicht worden de managementrapportage en het exploitatieoverzicht besproken. Het College van Bestuur doet daarbij verslag van de ontwikkelingen in de inkomsten en uitgaven en geeft een gedetailleerde toelichting op de verschillen tussen de begroting en de realisatie.

Bij de bespreking van de meerjarenbegroting staat de Raad van Toezicht stil bij de toelichting van het College van Bestuur op de voorgestelde investeringen en de doelstellingen van die investeringen. Ook worden verschillende scenario's voor de instroom van nieuwe leerlingen besproken.

De grootste kostenpost betreft de personeelskosten. Eind 2021 heeft de Raad van Toezicht kennisgenomen van een gedetailleerde vlootshouw, waarin per sectie scenario's voor de personele bezetting zijn beschreven tot eind 2026. Dit is een belangrijk instrument in het beheersen van de personeelskosten. Het op deze vlootshouw gebaseerde formatieplan is in 2022 besproken.

In 2022 is er evenals in 2021 bijzondere aandacht geweest voor de Begroting Nationaal Programma Onderwijs. De Raad van Toezicht heeft daarbij vastgesteld dat de besteding van deze NPO-gelden door het College van Bestuur ook steeds de instemming heeft gehad van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR).

Organisatieontwikkeling

In 2022 hebben de Raad van Toezicht en het College van Bestuur een aantal keer gesproken over de ontwikkeling van de organisatie, zowel tijdens reguliere vergaderingen als tijdens de strategiemiddag. Daarbij ging het onder andere over de voor- en nadelen van de bestaande platte organisatiestructuur. De issues zijn oriënterend besproken en er zijn alternatieven verkend, maar tot besluitvorming is het nog niet gekomen.

Werkgeverschap College van Bestuur

Eind 2022 heeft Inge Krul aangekondigd de school in het tweede kwartaal van 2023 te verlaten om bestuurder te worden bij CPOW, een scholengemeenschap voor primair onderwijs in Purmerend en omgeving. Zij is dan meer dan zeven jaar verbonden geweest aan onze school, eerst als lid en later als voorzitter van het College van Bestuur en tevens rector Socrates. De Raad van Toezicht is haar bijzonder erkentelijk voor haar grote bijdrage aan de school.

De procedure voor de werving en selectie van een opvolger is op de gebruikelijke wijze in gang gezet. Er is een benoemingsadviescommissie ingesteld, die bestaat uit twee leden van de Raad van Toezicht, twee leden van de GMR (uit de personeelsgeleding en de leerlinggeleding) en de rector Athena/lid College van Bestuur.

In 2022 heeft de Raad van Toezicht het beoordelingskader voor het College van Bestuur vastgesteld aan de hand waarvan het functioneren van de leden van het College van Bestuur wordt getoetst. De

onderwerpen die daarin aan de orde komen, zijn strategievorming, leiding geven aan de organisatie, relatie met de Raad van Toezicht, relatie met interne en externe stakeholders, bedrijfsvoering en ICT, financiën en ontwikkeling op kerncompetenties.

Overleg met stakeholders

De Raad van Toezicht woont twee keer per jaar een deel van de vergadering van de GMR bij. Op 4 juli 2022 stond het juryrapport Excellente School op de agenda. Op 12 december 2022 hebben we met elkaar gesproken over de financiële positie, het toekomstperspectief van de school en de procedure voor de benoeming van een nieuwe voorzitter van het College van Bestuur.

Op 25 januari 2022 heeft de voorzitter van de Raad van Toezicht samen met de voorzitter van het College van Bestuur het jaarlijkse gesprek gevoerd met de wethouder Onderwijs van de gemeente Leiden. Aan de orde waren onder andere de financiële situatie, de onderwijsresultaten en de voortgang van het onderwijs tijdens de coronapandemie alsmede de verkeerssituatie rondom Athena.

Code goed onderwijsbestuur VO

De Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden onderschrijft de Code goed onderwijsbestuur VO van de VO-raad. De Stichting werkt en handelt conform de geest van de code. De Raad van Toezicht heeft in 2021 met de Code goed onderwijsbestuur VO als uitgangspunt een Toezichtvisie en -kader vastgesteld. Ook zijn in dat jaar de reglementen van de Raad van Toezicht en van de Remuneratiecommissie en de Auditcommissie geactualiseerd en opnieuw vastgesteld. In 2022 heeft een geringe aanpassing van het reglement van de Raad van Toezicht plaatsgevonden naar aanleiding van de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (WBTR).

Zelfevaluatie Raad van Toezicht

Op 21 november 2022 is de Raad van Toezicht onderling bijeengekomen voor de jaarlijkse zelfevaluatie. Als leidraad voor de zelfevaluatie is gebruik gemaakt van de handreiking voor de evaluatiecyclus van de VTOI-NVTK en het bijbehorende werkboek. Drie van de zeven principes uit de governancecode zijn besproken, namelijk 1) legitimiteit en compliance, 2) maatschappelijke verantwoordelijkheid en 3) interne en externe verbinding. De Raad van Toezicht ziet mogelijkheden voor verdere ontwikkeling in het toezicht ten aanzien van de invulling van de klankbordrol en netwerkrol.

Samenstelling en vergoeding Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestaat uit vijf leden, die worden benoemd door de Gemeenteraad van de Gemeente Leiden:

- één lid op bindende voordracht van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad;
- twee leden op bindende voordracht van de oudergeleding van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad;
- twee leden op niet-bindende voordracht van de Raad van Toezicht.

Per 1 januari 2022 zijn Willem Peter de Ridder en Anton den Held door de gemeente Leiden herbenoemd voor een tweede termijn van vier jaar. Er zijn in 2022 geen wijzigingen geweest in de samenstelling van de Raad van Toezicht.

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen voor hun werkzaamheden een vaste honorering. Deze bedraagt over 2022 voor leden € 3.150,= en voor de voorzitter € 4.725,=. Met deze bedragen wordt

voldaan aan zowel de Wet Normering Topinkomens (maximale bezoldiging van € 15.400 resp. € 23.100) als aan de Adviesregeling honorering toezichthouders onderwijs van de VTOI-NVTK (maximale bezoldiging van € 11.718 resp. € 17.577) voor scholen in WNT-klasse C. BTW is niet van toepassing.

Samenstelling Raad van Toezicht in 2022

Naam	Op voordracht van	Functie binnen RvT	Datum aantreden	Datum einde 1 ^e termijn	Datum einde 2 ^e termijn
Dr. W.P. (Willem Peter) de Ridder	GMR	Voorzitter RvT Lid RC	1 januari 2018	1 januari 2022	1 januari 2026
Drs. S.L. (Sigrid) Pikker	Oudergeleding GMR	Vicevoorzitter RvT Voorzitter RC	1 januari 2016	1 januari 2020	1 januari 2024
Drs. N.J. (Nellie) van de Griend	Oudergeleding GMR	Voorzitter AC	1 januari 2021	1 januari 2025	1 januari 2029
Mr. A.H. (Anton) den Held	RvT	Lid AC	1 januari 2018	1 januari 2022	1 januari 2026
Prof. dr. R.A. (Rick) Lawson	RvT		1 januari 2021	1 januari 2025	1 januari 2029

RvT = Raad van Toezicht, RC = Remuneratiecommissie, AC = Auditcommissie

Nevenfuncties leden van de Raad van Toezicht in 2022

Naam	Hoofdactiviteit	Deelactiviteiten
Dr. W.P. (Willem Peter) de Ridder	- Directeur Futures Studies	- Vicevoorzitter Raad van Commissarissen Woningstichting Nieuwkoop - Vicevoorzitter Raad van Toezicht PEP Den Haag - Lid Raad van Commissarissen De Goede Woning, Zoetermeer - Lid Raad van Toezicht De Hartekamp Groep - Extern lid Audit Committee Ministerie van Justitie en Veiligheid
Drs. S.L. (Sigrid) Pikker	- Directeur Bureau Interim&Transitie	- Lid Raad van Commissarissen Woonzorg NL - Lid Raad van Commissarissen Waterweg Wonen
Drs. N.J. (Nellie) van de Griend	- Directeur Faculteit Technologie, Innovatie en Samenleving, Haagse Hogeschool	- Lid Maatschappelijke Raad van Advies Faculteit der Geesteswetenschappen, Universiteit Leiden

		<ul style="list-style-type: none">- Lid Algemeen Bestuur Stichting Toekomstbeeld der Techniek
Mr. A.H. (Anton) den Held		<ul style="list-style-type: none">- Bestuurslid Horst Gerson Lezingen
Prof. dr. R.A. (Rick) Lawson	<ul style="list-style-type: none">- Hoogleraar Europees recht, Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Universiteit Leiden	<ul style="list-style-type: none">- Vicevoorzitter Raad van Bestuur EU-Grondrechtenagentschap, Wenen- Bestuurslid Kirchheiner Stichting voor Ombudsman en Democratie- Bestuurslid Stichting Geuzenpenning, Vlaardingen

Leiden, februari 2023

De heer dr. W.P. de Ridder (voorzitter)

3 Jaarrekening

3.1 Algemene toelichting

3.1.1 Activiteiten

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden is het bevoegd gezag van Stedelijk Gymnasium Athena en Stedelijk Gymnasium Socrates. De activiteiten bestaan uit het verzorgen van voortgezet onderwijs in de regio Leiden.

3.1.2 Continuïteit

Het eigen vermogen van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden bedraagt per 31 december 2022 € 7.504.453 positief.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

3.1.3 Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden is feitelijk gevestigd op Fruinlaan 15, 2313 EP te Leiden en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 27362816.

3.1.4 Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

3.1.5 Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

3.1.6 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

3.2 Algemene grondslagen

3.2.1 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo), de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

3.2.2 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelsel- en schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

3.2.3 Leasing

Bij de stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan het eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

3.3 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

3.3.1 Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Voor verplichtingen tot herstel na afloop van het gebruik van het actief (ontmantelingskosten) wordt een voorziening getroffen voor het verwachte bedrag op het moment van activering. Dit bedrag wordt verwerkt als onderdeel van de boekwaarde van het actief waartegenover voor het gehele bedrag een voorziening wordt gevormd.

Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Er wordt een activeringsgrens gehanteerd van € 500; investeringen onder de € 500 worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

Schoolgebouwen

Het economisch eigendom van de gebouwen is in handen van de gemeente en het juridisch eigendom ligt bij het schoolbestuur. Gebouwen die van de gemeente om niet in juridisch eigendom zijn verkregen dienen bij onttrekking aan de bestemming te worden overgedragen aan de betreffende overheidsinstantie. Daarom zijn deze gebouwen niet op de balans opgenomen.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de schoolgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Verbouwingen worden geactiveerd en lineair afgeschreven in 20 jaar.

Inventaris en duurzame leer- en hulpmiddelen

De gehanteerde categorieën materiële vaste activa en de bijbehorende jaarlijkse afschrijvingspercentages zijn:

Schoolmeubilair	6,67%
Overig meubilair	6,67%
Inventaris ICT	20%
Audiovisuele middelen	20%
Overige inventaris	10%
Duurzame leermiddelen	10%

De afschrijving kan nooit over een langere periode plaatsvinden dan de technische levensduur.

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingsverlies wordt direct als last verwerkt in de winst- en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

3.3.2 Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de

verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

3.3.3 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

3.3.4 Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de Stichting Stedelijk Gymnasium. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. De algemene reserve wordt beschouwd als publieke middelen.

Bestemmingsreserves publiek

Risicoreserve

Deze buffer is gevormd naar aanleiding van de uitgevoerde risicoanalyse.

Bestemmingsreserve handhaving onderwijskwaliteit bij meerjarige krimp

Deze bestemmingsreserve is gevormd om de kwaliteit van het onderwijs bij een te verwachten leerlingendaling op de middellange termijn te borgen. Zie voor een nadere toelichting paragraaf 1.4.

Bestemmingsreserve Nationaal Programma Onderwijs

Het niet-bestede deel van de in 2021 ontvangen bekostiging m.b.t. het Nationaal Programma Onderwijs is als een bestemmingsreserve opgenomen. Deze middelen zullen binnen de verlengde looptijd van het programma uitgegeven worden. Zie voor een nadere toelichting paragraaf 1.4.

Bestemmingsreserves privaat

Deze private reserve betreft het door het bestuur reeds bestemde gedeelte van de exploitatieoverschotten van de school tot en met het verslagjaar. Deze reserve muteert na resultaatbestemming.

3.3.5 Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Pensioenvoorzieningen worden gewaardeerd op basis van actuariële grondslagen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Pensioenvoorziening

De stichting heeft één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling welke wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

De stichting heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van tekorten bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Per 31 december 2022 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 110,9%.

Voorziening levensfasebewust personeelsbeleid (VO)

In de CAO 2016-2017 is een persoonlijk budget opgenomen van 50 uur voor elke medewerker en een aanvullend budget van 120 uur voor medewerkers vanaf 57 jaar. Deze uren kunnen ook gespaard worden. Het bevoegd gezag heeft een inschatting gemaakt in hoeverre gespaarde uren tot uitgaven zullen gaan leiden. Voor deze inschatting is een voorziening opgenomen, welke is gevormd tegen de contante waarde van de toekomstige uitbetalingen.

Voorziening spaarverlof

Een aantal medewerkers maakt gebruik van het recht om per jaar 60 uur verlof te sparen (CAO VO 15.8). De hoogte van de voorziening wordt bepaald door voor de werknemers de toekomstige kosten in te schatten. De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde.

Jubileumvoorziening

De jubileumvoorziening wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de blijfkans.

Werkeloosheidsbijdragen

Uitkeringskosten inzake ontslagen werknemers worden door DUO voor 25% verrekend. De voorziening WW-uitkeringen wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen tot de pensioenleeftijd.

Voorziening groot onderhoud

De stichting maakt gebruik van de tijdelijke regeling waarbij het voor de boekjaren 2019 t/m 2022 is toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijspand, gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat.

3.3.6 Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

3.4 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

3.4.1 Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben.

3.4.2 Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen zoals verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier de door het Samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage verantwoord.

De ontvangen (normatieve) Rijksbijdragen en de niet geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva. Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoordt in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

3.4.3 Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de Gemeente, Provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

3.4.4 Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

3.4.5 Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Mutaties in de pensioenvoorziening worden ook in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Zie ook de grondslagen voor waardering van activa en passiva (pensioenvoorziening).

3.4.6 Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

3.4.7 Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

3.5 Financiële instrumenten en risicobeheersing

3.5.1 Marktrisico

Rente- en kasstroomrisico

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (liquide middelen).

Voor vorderingen met variabele renteaftspraken loopt Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen loopt Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente. Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot afdekking van het renterisico gecontracteerd.

Liquiditeitsrisico

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden maakt gebruik van meerdere banken om over meerdere kredietfaciliteiten te kunnen beschikken. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

3.6 Balans per 31 december 2022 (na resultaatverdeling)

Activa	31-12-2022		31-12-2021	
	€	€	€	€
Vaste activa				
1.1.2 Materiële vaste activa				
1.1.2.1 Gebouwen en terreinen	1.033.210		925.320	
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	708.027		514.014	
1.1.2.4 Overige materiële vaste activa	<u>11.222</u>		<u>14.117</u>	
		1.752.459		1.453.451
1.2.2 Vlottende activa				
1.2.2.2 Ministerie van OCW	-		-	
1.2.2.3 Gemeente Leiden	90.088		529.997	
1.2.2.7 Vorderingen ouders van leerlingen	-		-	
1.2.2.10 Overige vorderingen	100.535		104.293	
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten	109.210		111.790	
1.2.2.14 Te ontvangen intrest	<u>948</u>		<u>-</u>	
		300.781		746.080
1.2.4 Liquide middelen				
1.2.4.1 Kasmiddelen	284		316	
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	<u>11.543.059</u>		<u>11.724.449</u>	
		11.543.343		11.724.765
		<u>13.596.583</u>		<u>13.924.296</u>

Passiva	31-12-2022		31-12-2021	
	€	€	€	€
2.1 Eigen vermogen				
2.1.1.1 Algemene reserve	844.886		844.886	
2.1.1.2 Bestemmingsreserve publiek	6.635.176		7.669.097	
2.1.1.3 Bestemmingsreserves privaat	<u>24.391</u>		<u>40.683</u>	
		7.504.453		8.554.666
2.2 Voorzieningen				
2.2.1.2 Levensfasebewust personeelsbeleid	240.021		214.044	
2.2.1.2 Verlofsparen	159.760		-	
2.2.1.4 Jubileumvoorziening	119.561		161.268	
2.2.1.5 Werkeloosheidsbijdragen	35.907		55.686	
2.2.3 Voorziening groot onderhoud	<u>3.106.784</u>		<u>2.843.891</u>	
		3.662.033		3.274.889
2.4 Kortlopende schulden				
2.4.8 Crediteuren	350.249		14.404	
2.4.9 Belastingen en premies	695.123		640.466	
2.4.10 Pensioenen	203.187		200.227	
2.4.12 Overige kortlopende schulden	322.514		320.436	
2.4.14 Vooruit ontvangen subsidies OCW	12.124		39.117	
2.4.16 Vooruit ontvangen bedragen	241.815		287.749	
2.4.17 Vakantiegeld en vakantiedagen	449.162		435.659	
2.4.19 Overige overlopende passiva	<u>155.923</u>		<u>156.683</u>	
		2.430.097		2.094.741
		<u>13.596.583</u>		<u>13.924.296</u>

3.7 Staat van baten en lasten 2022

	2022 €	Begroot 2022 €	2021 €
Baten			
3.1 Rijksbijdragen	17.005.968	16.208.482	17.183.111
3.2 Overige overheidsbijdragen	3.771	5.000	42.675
3.5 Overige baten	401.805	419.982	463.470
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal baten	17.411.544	16.633.464	17.689.256
Lasten			
4.1 Personeelslasten	15.061.520	13.172.048	13.824.899
4.2 Afschrijvingen materiële vaste activa	287.163	271.408	210.092
4.3 Huisvestingslasten	1.114.910	1.087.351	1.132.629
4.4 Overige lasten	1.968.260	1.980.067	1.717.153
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal lasten	18.431.853	16.510.874	16.884.773
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Saldo baten en lasten	-1.020.309	122.590	804.483
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
5. Financiële baten en lasten	-29.904	-40.000	-50.082
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal resultaat	-1.050.213	82.590	754.401
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

3.8 Kasstroomoverzicht

	31-12-2022		31-12-2021	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		-1.020.309		804.483
Aanpassing voor:				
Afschrijvingen		287.163		210.092
Mutaties voorzieningen		387.144		-341.033
Verandering in vlottende middelen				
Vorderingen	445.299		-419.869	
Schulden	<u>335.356</u>		<u>-287.599</u>	
		<u>780.655</u>		<u>-707.468</u>
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties		434.653		-33.926
Ontvangen intrest		-29.904		-50.082
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		<u>404.749</u>		<u>-84.008</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen in materiële vaste activa		-586.171		-633.799
Mutatie liquide middelen		<u>-181.422</u>		<u>-717.807</u>

3.9 Toelichting op de balans per 31 december 2022

Activa

1.1.2 Materiële vaste activa

	Aanschaf-prijs		Afschrijving cumulatief		Boekwaarde		Aanschaf-prijs		Afschrijving cumulatief		Boekwaarde	
	1-1-2022	1-1-2022	1-1-2022	1-1-2022	1-1-2022	1-1-2022	31-12-2022	31-12-2022	31-12-2022	31-12-2022	31-12-2022	31-12-2022
€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
1.1.2.1 Gebouwen en terreinen												
- Verbouwingen	1.321.802	396.482	925.320	177.031	69.141	0	0	1.498.833	465.623	1.033.210		
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur												
- Schoolmeubilair	341.350	229.684	111.666	3.034	19.745	45.603	45.603	298.781	203.826	94.955		
- Overig meubilair	155.846	72.376	83.470	102.718	12.813	0	0	258.564	85.189	173.375		
- Inventaris ICT	198.025	108.051	89.974	258.763	81.963	8.238	8.238	448.550	181.776	266.774		
- Audiovisuele middelen	455.964	256.648	199.316	28.407	94.047	3.525	3.525	480.846	347.170	133.676		
- Overige inventaris	68.636	39.048	29.588	16.218	6.559	6.866	6.866	77.988	38.741	39.247		
	1.219.821	705.807	514.014	409.140	215.127	64.232	64.232	1.564.729	856.702	708.027		
1.1.2.4 Overige materiële vaste activa												
- Duurzame leermiddelen	28.945	14.828	14.117	0	2.895	0	0	28.945	17.723	11.222		
Totaal materiële vaste activa	2.570.568	1.117.117	1.453.451	586.171	287.163	64.232	64.232	3.092.507	1.340.048	1.752.459		

	31-12-2022		31-12-2021	
	€	€	€	€
1.2 Vlottende activa				
1.2.2.2 Ministerie van OCW		-		-
1.2.2.3 Gemeente Leiden				
- Onroerende zaakbelasting	86.317		81.075	
- Uitbreiding Athena	-		447.043	
- Vergoeding gebruik gymzalen	<u>3.771</u>		<u>1.879</u>	
		90.088		529.997
1.2.2.7 Vorderingen ouders van leerlingen				
- Te ontvangen ouderbijdragen klassieke culturele reizen		-		-
1.2.2.10 Overige vorderingen				
- Te ontvangen uitkeringen verzuimverzekering	57.531		47.117	
- Overige	<u>43.004</u>		<u>57.176</u>	
		100.535		104.293
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten		109.210		111.790
1.2.2.14 Te ontvangen intrest		948		-
Totaal vlottende activa		<u>300.781</u>		<u>746.080</u>

1.2.4 Liquide middelen

1.2.4.1 Kasmiddelen		284		316
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen				
Betaalrekeningen ABN AMRO	2.074.664		2.052.809	
Betaalrekeningen ING	998.701		991.170	
Betaalrekening Rabobank	992.603		996.616	
Betaalrekening BNG Bank	2.491.045		2.494.088	
Spaarrekeningen ABN AMRO	2.993.688		3.193.687	
Spaarrekeningen ING	992.358		996.079	
Deposito ABN AMRO	<u>1.000.000</u>		<u>1.000.000</u>	
		11.543.059		11.724.449
		<u>11.543.343</u>		<u>11.724.765</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Over het bedrag dat tussentijds van het (jaar)deposito bij de ABN AMRO opgenomen wordt, wordt alleen een basisrente vergoed. De rentepercentages staan niet vast en varieerden in 2022 tussen -0,5 % en 1,0 %.

Passiva

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
2.1 Eigen vermogen		
Algemene reserve	844.886	844.886
Bestemmingsreserve publiek	6.635.176	7.669.097
Bestemmingsreserves privaat	<u>24.391</u>	<u>40.683</u>
	<u>7.504.453</u>	<u>8.554.666</u>

	Saldo	Bestemming	Overige	Saldo
	1-1-2022	resultaat	mutaties	31-12-2022
2.1.1.1 Algemene reserve	844.886	-1.033.921	1.033.921	844.886
2.1.1.2 Bestemmingsreserves publiek				
- Risicoreserve	1.696.000	-	-	1.696.000
- Reserve meerjarige krimp	4.855.957	-	-494.182	4.361.775
- Reserve Nationaal Programma Onderwijs	<u>1.117.140</u>	-	<u>-539.739</u>	<u>577.401</u>
	<u>7.669.097</u>	<u>-1.033.921</u>	<u>-1.033.921</u>	<u>6.635.176</u>
2.1.1.3 Bestemmingsreserves privaat				
- Reserve klassieke culturele reizen	38.614	-16.292	-	22.322
- Reserve lustrum	<u>2.069</u>	-	-	<u>2.069</u>
	<u>40.683</u>	<u>-16.292</u>	<u>-</u>	<u>24.391</u>
Totaal vermogen	<u>8.554.666</u>	<u>-1.050.213</u>	<u>0</u>	<u>7.504.453</u>

- De risicoreserve is gevormd als buffer die aangehouden wordt om risico's op te kunnen vangen. Zie: risicoanalyse (paragraaf 1.9).
- De reserve handhaving onderwijskwaliteit bij meerjarige krimp is gevormd om de kwaliteit van het onderwijs op de middellange termijn te borgen bij een te verwachten leerlingendaling. Zie voor een nadere toelichting paragraaf 1.4.
- De reserve Nationaal Programma Onderwijs betreft het niet-bestede deel van de in 2021 en 2022 ontvangen bekostiging. Deze middelen zullen binnen de verlengde looptijd van het programma uitgegeven worden.
- De reserve klassieke culturele reizen is gevormd als buffer voor eventuele tegenvallers tijdens de jaarlijkse reis van klas vijf. Bovendien wordt hij gebruikt als noodfonds voor ouders die niet in staat zijn de hele reissom te betalen.
- De reserve lustrum wordt iedere vijf jaar aangewend om iets 'extra's' te kunnen organiseren.

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
2.2 Voorzieningen		
Levensfasebewust personeelsbeleid	240.021	214.044
Verlofsparen	159.760	-
Jubileumvoorziening	119.561	161.268
Werkeloosheidsbijdragen	35.907	55.686
Voorziening groot onderhoud	<u>3.106.784</u>	<u>2.843.891</u>
	<u>3.662.033</u>	<u>3.274.889</u>

	Saldo	Dotatie	Onttrekking	Saldo
	1-1-2022	2022	2022	31-12-2022
2.2.1.2 Levensfasebewust personeelsbeleid	214.044	72.460	46.483	240.021
2.2.1.2 Verlofsparen	-	159.760	-	159.760
2.2.1.4 Jubileumvoorziening	161.268	6.428	48.135	119.561
2.2.1.5 Werkeloosheidsbijdragen	55.686	-	19.779	35.907
2.2.3 Voorziening groot onderhoud	<u>2.843.891</u>	<u>348.000</u>	<u>85.107</u>	<u>3.106.784</u>
Totaal voorzieningen	<u>3.274.889</u>	<u>586.648</u>	<u>199.504</u>	<u>3.662.033</u>

Onderverdeling voorzieningen

	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1jaar
Levensfasebewust personeelsbeleid	-	240.021
Verlofsparen	-	159.760
Jubileumvoorziening	2.913	116.648
Werkeloosheidsbijdragen	23.436	12.471
Voorziening groot onderhoud	<u>419.639</u>	<u>2.687.145</u>
	<u>445.988</u>	<u>3.216.045</u>

	31-12-2022		31-12-2021	
	€	€	€	€
2.4 Kortlopende schulden				
2.4.8 Crediteuren		350.249		14.404
2.4.9 Belastingen en premies				
- Te betalen loonheffing	662.013		627.514	
- Te betalen premie verzuimverzekering	<u>33.110</u>		<u>12.952</u>	
		695.123		640.466
2.4.10 Te betalen pensioenpremies		203.187		200.227
2.4.12 Overige kortlopende schulden				
- Te betalen netto lonen	-		-	
- Te betalen WW-uitkeringen	8.730		527	
- Te betalen resturen	294.269		282.908	
- Te betalen vergoeding extra herkansing	-		23.373	
- Te betalen rentelasten	-		8.023	
- Te betalen gelden Kerstactie	17.186		2.859	
- Overige	<u>2.329</u>		<u>2.746</u>	
		322.514		320.436
2.4.14 Vooruit ontvangen subsidies OCW		12.124		39.117
2.4.16 Vooruit ontvangen bedragen				
- Vooruit ontvangen Gemeente Leiden nieuwbouw (1 ^e inrichting)	228.080		280.001	
- Overige vooruit ontvangen bedragen	<u>13.735</u>		<u>7.748</u>	
		241.815		287.749
2.4.17 Vakantiegeld en vakantiedagen				
- Te betalen vakantiegeld		449.162		435.659
2.4.19 Overige overlopende passiva				
- Te betalen bindingstoelage	42.546		43.509	
- Nog te betalen kosten	<u>113.377</u>		<u>113.174</u>	
		155.923		156.683
		<u>2.430.097</u>		<u>2.094.741</u>

3.10 Niet uit de balans blijvende activa en passiva

Langlopende vordering OCW

Vanwege het vervallen van de 'Regeling onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging VO 2018' per 1 januari 2023 is er geen sprake meer van een vordering OCW of overlopend actief per 31 december 2022.

Lease- en huurverplichtingen

Met Konica Minolta is voor diverse copiers een huur- en serviceovereenkomst afgesloten voor de periode van 1 april 2022 tot en met 31 maart 2027 (ca. € 24.000 per jaar).

Met de Lage Landen is een leasecontract afgesloten voor drie 'Comcolors 7050' voor de periode van 17 juli 2018 tot en met 16 juli 2024 (ca. € 15.000 per jaar).

Met Langerak de Jong is een huurovereenkomst afgesloten voor vier koffieautomaten voor de periode 1 februari 2022 tot en met 12 januari 2027 (ca. € 4.500 per jaar).

Verwarming en elektra

Met Vattenfall is een aansluitovereenkomst stadswarmte t.b.v. de Nieuwe Marnixstraat afgesloten voor de periode van 1 december 2019 tot 1 december 2034.

Met DVEP is een overeenkomst tot levering van vast gas t.b.v. de Nieuwe Marnixstraat en de Fruinlaan afgesloten voor de periode van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2023.

Met Engie is een overeenkomst tot levering van elektra t.b.v. de Nieuwe Marnixstraat en de Fruinlaan afgesloten voor de periode van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2023.

Schoonmaak

Met Effektief is een overeenkomst aangegaan voor schoonmaakdienstverlening voor de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2025 met een eenzijdige verlengingsmogelijkheid van zeven keer één jaar (ca. € 265.000 per jaar).

Schoolboeken

Met Van Dijk Educatie is een overeenkomst aangegaan voor de levering van schoolboeken voor de periode 1 juni 2022 tot en met 31 mei 2024 met een eenzijdige verlengingsmogelijkheid van twee keer één jaar en een tweezijdige verlengingsmogelijkheid van vier keer één jaar (ca. € 550.000 per jaar).

Inzet tijdelijk personeel

Met Het Studielokaal is een samenwerkingsovereenkomst gesloten voor de inzet van tijdelijk personeel ter verhoging van het leerrendement van leerlingen en verlaging van de werklust onder docenten voor de periode van 1 december 2021 tot en met 30 juni 2024.

Met Inwijs B.V. is een raamovereenkomst gesloten voor het op afroep beschikbaar stellen van personeel ter ondersteuning van leerlingen en/of onderwijzend personeel voor de periode van 1 augustus 2022 tot en met 31 juli 2025.

3.11 Toelichting op de staat van baten lasten 2022

	2022	Begroot 2022	2021
	€	€	€
Baten			
3.1 Rijksbijdragen			
Basisbekostiging	14.812.017	14.650.277	-
Bekostiging personeelskosten	-	-	12.870.719
Vermindering i.v.m. uitkeringskosten	-120.004	-165.000	-140.268
Functiemix randstadregio's	315.463	296.196	296.196
Bekostiging exploitatiekosten	-	-	1.520.649
Bekostiging lesmateriaal	-	-	626.843
Strategisch personeelsbeleid, begeleiding en verzuim	957.264	209.290	225.107
Nationaal Programma Onderwijs	622.175	910.500	1.338.164
Aanvullende bekostiging eindexamens	89.581	9.589	78.940
Ontvangen doorbetalingen	257.948	256.939	293.309
Rijksbijdrage SWV			
Overige	86.047	49.000	85.450
	<u>17.020.491</u>	<u>16.216.791</u>	<u>17.195.109</u>
Afdracht bekostiging VAVO-leerlingen	-14.523	-8.309	-11.998
	<u>17.005.968</u>	<u>16.208.482</u>	<u>17.183.111</u>
3.2 Overige overheidsbijdragen			
Gemeente Leiden vergoeding gymlokalen	3.771	5.000	1.879
Gemeente Leiden overig	-	-	40.796
	<u>3.771</u>	<u>5.000</u>	<u>42.675</u>
3.5 Overige baten			
Ouderbijdragen klassieke culturele reizen	286.865	309.000	312.200
Detachering personeel	61.688	55.430	97.689
Verhuur lokalen	20.700	30.000	30.125
Huur lockers leerlingen	13.583	12.000	13.670
Overige baten	18.969	13.552	9.786
	<u>401.805</u>	<u>419.982</u>	<u>463.470</u>

	2022 €	Begroot 2022 €	2021 €
Lasten			
4.1 Personeelslasten			
Lonen en salarissen	14.413.938	12.957.081	13.673.756
Overige personele lasten	1.045.322	723.300	762.150
Af: uitkeringen	-397.740	-508.333	-611.007
	15.061.520	13.172.048	13.824.899
<i>Uitsplitsing lonen en salarissen</i>			
Brutolonen en salarissen	11.099.892	-	10.519.724
Sociale lasten	1.479.290	-	1.358.833
Pensioenpremies	1.834.756	-	1.795.199
<u>Lonen en salarissen</u>	<u>14.413.938</u>	<u>-</u>	<u>13.673.756</u>
<i>Lonen en salarissen naar kostendrager</i>			
Directie	530.917	495.948	422.998
Onderwijzend personeel	12.263.424	11.062.664	11.764.019
Onderwijs ondersteunend personeel	1.619.597	1.398.469	1.486.739
	<u>14.413.938</u>	<u>12.957.081</u>	<u>13.673.756</u>
<i>Uitsplitsing overige personele lasten</i>			
Dotatie personele voorzieningen	6.428	1.000	-1.583
Uitzendkrachten en inhuur personeel	766.274	455.300	557.693
Scholing en coaching	99.274	113.000	75.556
Werving	4.896	19.000	38.144
Arbozorg	38.005	34.000	28.179
Geschenken personeel	41.905	21.000	22.341
Personeelsfeesten	33.790	29.000	13.445
Kantinekosten personeel	34.895	24.000	18.869
Overige	19.855	27.000	9.506
<u>Overige personele lasten</u>	<u>1.045.322</u>	<u>723.300</u>	<u>762.150</u>
Bij de stichting waren in 2022 gemiddeld 147,81 fte's werkzaam (2021: 146,76)			
Onderverdeeld naar:		2022	2021
Directie		4,00	3,33
Onderwijzend personeel		118,97	119,35
Onderwijs ondersteunend personeel		24,84	24,08
		<u>147,81</u>	<u>146,76</u>

	2022	Begroot 2022	2021
	€	€	€
4.2 Afschrijvingen materiële vaste activa			
Verbouwingen	69.141	64.724	49.812
Schoolmeubilair	19.745	19.777	21.236
Overig meubilair	12.813	10.266	9.866
Inventaris ICT	81.963	82.772	36.525
Audiovisuele middelen	94.047	86.262	84.238
Overige inventaris	6.559	5.040	5.852
Duurzame leermiddelen	2.895	2.567	2.563
	287.163	271.408	210.092
4.3 Huisvestingslasten			
Huur sportvelden	37.629	60.000	59.932
Huur (gym)lokalen	27.088	35.000	32.777
Klein onderhoud en reparaties	63.826	60.000	51.555
Contractonderhoud	49.163	50.000	45.483
Kleine aanpassingen gebouw	1.612	10.000	7.041
Gebruikskosten Lammenschansweg	-	-	3.346
Energie en water	151.809	183.485	212.894
Schoonmaakkosten	351.342	306.401	318.651
Vuilafvoer	21.156	21.600	21.082
Heffingen	13.064	10.399	7.185
Beveiliging gebouw	14.346	9.230	7.017
Tuinonderhoud	6.385	7.803	6.423
Dotatie voorziening onderhoud	348.000	307.500	307.500
Overige	29.490	25.933	51.743
	1.114.910	1.087.351	1.132.629

	2022	Begroot 2022	2021
	€	€	€
4.4 Overige lasten			
<i>Administratie en beheerslasten</i>			
Kosten Raad van Toezicht	18.783	29.265	19.287
Kosten MR	2.462	2.040	1.595
Accountantskosten	32.717	35.311	29.559
Administratiekantoor	53.203	49.984	49.170
(Juridische) advisering	45.695	15.000	19.359
Verzekeringen	19.099	17.500	16.846
Contributies besturenorganisaties	80.730	64.030	63.629
Werving leerlingen en PR	67.973	50.930	43.268
Representatiekosten naar derden	12.182	5.000	7.179
Portokosten	5.901	8.918	9.264
Telefoon en internet	50.593	34.882	33.806
Licenties administratieve software	155.588	166.498	152.317
Kantoorkosten	12.319	13.000	13.145
Overige	5.357	2.000	1.702
	<u>562.602</u>	<u>494.358</u>	<u>460.126</u>
<i>Verlooptabel accountantskosten</i>		2022	2021
		Wijs	Wijs
Onderzoek jaarrekening Wijs		29.508	29.559
Andere controleopdrachten		-	-
Fiscale adviezen		-	-
Andere niet-controlediensten		3.209	-
<u>Accountantskosten</u>		<u>32.717</u>	<u>29.559</u>
<i>Inventaris, apparatuur en leermiddelen</i>			
Meubilair en inventaris < € 500	10.262	9.000	9.055
ICT < € 500	5.929	7.000	5.082
Onderhoud meubilair en inventaris	7.215	16.000	12.597
Systeembeheer en diverse ICT	129.052	44.178	52.023
Leermiddelen	158.983	144.000	81.865
Schoolboeken	545.166	718.231	629.290
(Culturele) activiteiten	93.527	82.000	19.049
Sportactiviteiten	43.563	36.000	42.214
Kosten klassieke culturele reizen	303.156	309.000	283.625
Licenties onderwijssoftware	13.105	24.000	32.212
Reproductiekosten	88.806	91.300	84.359
	<u>1.398.764</u>	<u>1.480.709</u>	<u>1.251.371</u>

	2022	Begroot 2022	2021
	€	€	€
<i>Overige</i>			
Bankkosten	2.667	2.000	2.214
EHBO en overige	4.227	3.000	3.442
	<u>6.894</u>	<u>5.000</u>	<u>5.656</u>
	<u>1.968.260</u>	<u>1.980.067</u>	<u>1.717.153</u>
5. Financiële baten en lasten			
5.1 Rentebaten	3.512	-	-
5.2 Rentelasten	-33.416	-40.000	-50.082
	<u>-29.904</u>	<u>-40.000</u>	<u>-50.082</u>

3.13 Model E: Verbonden partijen

Naam	Statutaire zetel	Rechtsvorm	Belangrijkste activiteiten
Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Leiden	Leiden	Stichting	Leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften een passend onderwijsaanbod bieden, dat gericht is op het behalen van een diploma of voorbereidt op een arbeidsplaats
Stichting Schoolfonds Stedelijk Gymnasium	Leiden	Stichting	Innen van ouderbijdragen t.b.v. het bieden van extra onderwijsvoorzieningen

3.14 Model G1: Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Kenmerk toewijzing	Datum toewijzing	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
Subsidie zij-instroom 2020	VO/1091439	13-4-2017	Ja
Subsidie studieverlof 2021	125214	27-6-2021	Nee
Subsidie studieverlof 2022	131744	19-6-2022	Nee
Subsidie studieverlof 2022	137225	19-6-2022	Nee
Subsidie studieverlof 2022	137306	11-10-2022	Nee

3.16 WNT: Wet normering bezoldiging topfuncties publieke en semipublieke sector

De WNT is van toepassing op de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden. Het voor de stichting toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 154.000 (Klasse C – 7 complexiteitspunten).

Complexiteitspunten per criterium:

- a. Totale baten 2020 zijn € 15.954.202: 4 punten;
- b. Aantal bekostigde leerlingen op 1-10-2020 is 1910: 2 punten;
- c. Gewogen aantal onderwijssoorten is 1: 1 punt.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

Gegevens 2022		
bedragen x € 1	I.M. Krul	P.J. A. Pijnenburg
Functiegegevens	Voorzitter CvB	Lid CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	115.374	109.730
Beloningen betaalbaar op termijn	20.961	20.175
<i>Subtotaal</i>	136.335	129.905
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	154.000	154.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	136.335	129.905
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2021		
bedragen x € 1	I.M. Krul	P.J. A. Pijnenburg
Functiegegevens	Voorzitter CvB	Lid CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 - 31/12	1/6 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	107.286	61.747
Beloningen betaalbaar op termijn	19.919	11.463
<i>Subtotaal</i>	127.205	73.210
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	149.000	87.359
Bezoldiging	127.205	73.210

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking

Gegevens 2022		
bedragen x € 1	J.J. van Dokkum	
Functiegegevens	Lid CvB	
Kalenderjaar	2022	2021
Periode functievervulling in het kalenderjaar	n.v.t.	1/1 - 30/6
Aantal maanden functievervulling in het kalenderjaar		6
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar		712
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaxima		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar		199
Maxima op basis van de normbedragen per maand		132.700
Individueel toepasselijke maximum gehele periode		141.688
Bezoldiging (bedragen exclusief btw)		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?		ja
Bezoldiging in de betreffende periode		92.560
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		n.v.t.
Bezoldiging		92.560
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		
		n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		
		n.v.t.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2022						
bedragen x € 1	W.P. de Ridder	S.L. Pikker	A.H. den Held	N.J. van de Griend	R.A. Lawson	
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31-12	1/1 - 31-12	1/1 - 31-12	1/1 - 31-12	1/1 - 31-12	1/1 - 31-12
Bezoldiging						
Bezoldiging	4.725	3.150	3.150	3.150	3.150	0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	23.100	15.400	15.400	15.400	15.400	15.400
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	4.725	3.150	3.150	3.150	3.150	0
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan						
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling						
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2021						
bedragen x € 1	W.P. de Ridder	S.L. Pikker	A.H. den Held	N.J. van de Griend	R.A. Lawson	
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid	Voorzitter	Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 - 31-12	1/1 - 31-12	1/1 - 31-12	1/1 - 31-12	1/1 - 31-12	1/1 - 31-12
Bezoldiging						
Bezoldiging	4.500	3.000	3.000	3.000	3.000	0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	22.350	14.900	14.900	14.900	14.900	14.900

3.17 Voorstel bestemming resultaat

Het College van Bestuur stelt voor om het negatief resultaat over 2022 ad € 1.050.213 ten laste te brengen van de algemene reserve. Vooruitlopend op de vaststelling door het College van Bestuur is dit reeds in de jaarrekening verwerkt.

Algemene reserve	€	-1.033.921
Bestemmingsreserve klassieke culturele reizen	€	-16.292
Bestemmingsreserve lustrum	€	-
	€	<u>-1.050.213</u>

3.18 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de waardering van de in de balans getoonde posten of het resultaat.

Het jaarverslag is opgemaakt d.d. 2 juni 2023 en op 19 juni 2023 vastgesteld.

P.J.A. Pijnenburg BEd

drs. H.A.T.M. Freitag, mem.

4 Overige gegevens

4.1 Goedkeuring jaarrekening door Raad van Toezicht

Deze jaarrekening is op 19 juni 2023 goedgekeurd door de Raad van Toezicht.

Dr. W.P. de Ridder (voorzitter)

Drs. S.L. Pikker

Drs. N.J. van de Griend

Mr. A.H. den Held

Prof. dr. R.A. Lawson



accountants
onderwijs & kinderopvang

Beukenlaan 60, 5651 CD Eindhoven
085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK: 58941487
BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van
Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden
Fruinlaan 15
2313 EP LEIDEN

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden te Leiden gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.



accountants
onderwijs & kinderopvang

Beukenlaan 60, 5651 CD Eindhoven
085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK: 58941487
BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.



accountants
onderwijs & kinderopvang

Beukenlaan 60, 5651 CD Eindhoven
085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK: 58941487
BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.



accountants
onderwijs & kinderopvang

Beukenlaan 60, 5651 CD Eindhoven
085 - 0200 093

mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33

KVK: 58941487

BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;



accountants
onderwijs & kinderopvang

Beukenlaan 60, 5651 CD Eindhoven
085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK: 58941487
BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 22 juni 2023
Wijs Accountants

Was getekend: M.A.M. Heijligers AA

Kenmerk: 2023.0111.conv



Bijlage I. Jaarverslag GMR 2021-2022

Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) en de personele geleding hiervan (PMR) van het Stedelijk Gymnasium te Leiden

Samenstelling

Oudergeleding:

Namens locatie Athena: S. Oorthuys en C. van Overbeeke

Namens locatie Socrates: B. Jongman (voorzitter GMR) en F. Hoogewoning

Leerlinggeleding

Namens locatie Athena: T. Schneiders en D. Verwiel

Namens locatie Socrates: M. Lopes Cardozo (voorzitter LMR) en A. van Rijn

Personeelsgeleding

Namens locatie Athena: J. Boon (secretaris GMR), O. van Dijk, R.J. de Paauw en A. Zakarian

Namens locatie Socrates: R. Müskens, A. Reichart, A. Roos (voorzitter PMR) en L. Wensing

Ambtelijk secretaris: M. Yntema

Vergaderingen en commissies

De GMR vergaderde dit jaar vijf maal, waarvan eenmaal zonder de schoolleiding.

Inhoud

- I) Algemeen
- II) Regelingen
- III) Beleidsstukken
- IV) Huisvesting
- V) Personele wijzigingen

I) Algemeen

Het schooljaar 2021-2022 stond in het kader van de hervatting van het reguliere onderwijs na een periode gedomineerd door corona, hoewel de dreiging hiervan nog steeds aanwezig was. Voor het eerst in drie jaar was een enigszins normale schoolgang weer mogelijk, met als uitzondering een lesvrije week voorafgaand aan de kerstvakantie, om stijgende corona-

aantallen tegen te gaan. Daarmee brak een tijd aan van heling, waarin een begin werd gemaakt met het herstel van het cognitieve en sociale kunnen van leerlingen én collega's. Zowel kennis als kennismaking kregen vernieuwde aandacht, mede dankzij de speciaal hiervoor uitgetrokken overheids gelden, de *NPO-gelden*. Tegelijkertijd ging de school, met een grotendeels nieuwe schoolleiding, herstellend personeelsteam en herstellend leerlingenbestand, de uitdaging aan om de beoordelingen *goed* én *Excellent* binnen te halen (zie III).

II) Regelingen

Vakantieregeling 2022-2023

Vastgesteld

Onderwijstijd 2021-2022

De GMR heeft ingestemd met de activiteitenlijst onderwijstijd 2021-2022

PTA en examenreglement

Vanwege vernieuwde wetgeving zijn PTA en examenreglement aan het begin van het schooljaar aangepast, waarvoor de GMR instemming verleend heeft. De PTA's zijn aan het eind van het jaar gemoderniseerd naar de nieuwste vereisten, waarvoor wederom instemming door de GMR is verleend.

Coronagerelateerd

Aanvullende en bijzondere bekostiging eindexamens 2021 en 2022

In verband met de mogelijkheid tot gebruik van een derde tijdvak in verband met de coronamaatregelen hebben schoolleiding en PMR overlegd over de besteding van de door de overheid beschikbaar gestelde extra gelden i.v.m. het extra werk hierdoor.

Bevorderingsnormen

De GMR heeft voor dit schooljaar ingestemd met enkele versoepelingen van de bevorderingsnormen in verband met de coronacrisis.

NPO-gelden (Nationaal Programma Onderwijs)

Om negatieve effecten van corona te verzachten heeft de overheid geld vrijgemaakt. Op deze school is dit onder meer geïnvesteerd in het Studielokaal, dat steunlessen en huiswerkklassen heeft aangeboden, en het aanbieden van examentrainingen. Daarnaast hebben de verschillende leerlagen activiteiten ondernomen met als doel de sociale cohesie te versterken. Dit alles is gebeurd in overleg met en instemming van de GMR.

III) Beleidsstukken

Inspectiebezoek en Excellentietraject

Vanwege het inspectiebezoek en de aanvraag van een Excellentiewaardering is een zelfevaluatie opgesteld, heeft er een collegiaal waarderend onderzoek plaatsgevonden en zijn

onderwerpen zoals kansengelijkheid en burgerschap duidelijker onder de ogen van het personeel gebracht. Met vereende krachten heeft de school de predi­caten “goed” én “Excellent” voor vier jaar weten te verlengen.

Activiteitenplan

In het activiteitenplan staan concrete onderwerpen omschreven, voortvloeiend uit het schoolplan, die de schoolleiding als speerpunten ziet, waarbij het veelal gaat om doorlopende processen. De 10 speerpunten zijn een breed en toegankelijk gymnasium, diversiteit, open staan voor anderen, schoolklimaat, gezamenlijke verantwoordelijkheid docenten, eigen verantwoordelijkheid leerlingen, ontwikkeling i.p.v. cijfers, differentiëren, ICT, wetenschappelijke inzichten. Het activiteitenplan 2020-2021 is geëvalueerd aan het begin van het schooljaar, de evaluatie van het activiteitenplan 2021-2022 vond gedeeltelijk aan het eind van het schooljaar plaats en staat op de agenda om tegelijkertijd met het nieuwe activiteitenplan in 2022-2023 opnieuw bekeken te worden.

Begroting 2021-2022

Dit jaar is een meerjarenbegroting opgesteld waarin rekening wordt gehouden met verschillende scenario's, te weten een instroom van 270 leerlingen per jaar én een instroom van 330 leerlingen per jaar. Op deze wijze is een duidelijk beeld ontstaan van de financiële mogelijkheden in het geval dat ieder scenario enkele jaren voortduurt. De intentie om de bestemmingsreserves af te bouwen is aanwezig en de uitvoering van de plannen hieromtrent is in gang gezet, maar het vermogen van de school is door de toewijzing van de incidentele NPO-gelden nog niet afgenomen.

Personeelsbeleid

Dit schooljaar is door de schoolleiding een “vloot­schouw” opgesteld, een beschouwing van het personeelsbestand en de verwachte formatie op de lange termijn, om inzicht te krijgen in de effecten van het personeelsverloop op de formatie. Hieruit blijkt dat er op korte termijn weinig tot geen dringende problemen te verwachten zijn.

ICT

Op basis van een rapport van Veltwerk is een ICT-ecosysteem ontworpen voor de school. Gevolgen hiervan dit schooljaar zijn onder meer het in gebruik nemen van laptops door het personeel en het uitrollen van een digitaal portaal, waarmee een flinke digitale slag is gemaakt.

Formatieplan

In het Formatieplan zijn enkele wijzigingen aangebracht in overleg met de PMR. Aan de C-taken is een nieuwe procedure verbonden om de uitvoering hiervan te kunnen overzien en doorgroei indien gewenst te bevorderen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt voor een

onderscheid tussen taken groter dan 100 klokuren en/of met specifieke noodzakelijke expertise en taken kleiner dan 100 klokuren en zonder specifieke noodzakelijke expertise. Voor de toekenning van C-taken wordt daarnaast gelet op het bestaan van overformatie binnen secties. Om een goede toekenning van taken te bevorderen wordt gebruikt gemaakt van gesprekken tussen leidinggevenden en personeelsleden. Wat betreft de formering van klassen worden de NPO-gelden ingezet om in klas 1 en 2 kleinere klassen te kunnen handhaven (gemiddeld 24 leerlingen, tegenover de standaard splitsingsfactor van 29). Tot slot zoekt de schoolleiding naar een structuur waarin de toegang van ieder personeelslid tot de leidinggevende vergemakkelijkt kan worden; dit gebeurt in goed overleg met de PMR.

LD-beleid

Gezien de lastige arbeidsmarkt heeft de PMR ingestemd met de mogelijkheid om solliciterende kandidaten, die op het moment van sollicitatie in een andere schaal dan LB werkzaam zijn, in diezelfde schaal aan te nemen, om werken op deze school zo aantrekkelijker te maken en meer keuze in sollicitanten te hebben gezien het groeiende docententekort. Daarnaast wordt gelet op de mogelijkheden van het huidige personeel om door te groeien naar de LD-schaal.

PR en werving

Door Youngworks is een rapport opgesteld op basis van de vraag waarom nieuwe leerlingen voor deze school kiezen. Op basis hiervan zijn op de korte termijn wijzigingen in de werving aangebracht. De school heeft ongeveer 280 nieuwe leerlingen weten te werven en daarmee een groter marktaandeel aan leerlingen met een vwo-advies in deze regio vergeleken met vorig jaar. Voor 2022-2023 zijn aparte coördinatoren PR en Werving geworven.

Ontwikkeldagen

Het gebruik van studiedagen ingericht voor ontwikkeltijd wordt tot nu toe als prettig ervaren, door het wegvallen van enkele studiedagen in de tweede helft van het jaar i.v.m. de door corona ingegeven onderwijsvrije week rond kerst is dit echter nog niet een volledig schooljaar lang ervaren. De wijze van voortzetting is daarnaast afhankelijk van de verplichtingen in onderwijstijd gezien het eindigen van de regeling *regelluwe school*.

Drie modulenevaluatie

Vanaf 2020 is overgegaan op een structuur van drie in plaats van vier modules per jaar. Deze overgang zal door een werkgroep worden geëvalueerd, met als doel onder meer een vernieuwd toetsbeleid op te zetten.

IV Huisvesting

Nieuwbouw Athena

Begin dit schooljaar is de nieuwe aanbouw van Athena in gebruik genomen; dit is dinsdag 7 juni gevierd met een toast.

V) Personele wijzigingen

Dit was het eerste schooljaar waarin het nieuwe schoolbestuur vanaf het begin van het jaar gezamenlijk kon starten. Naast I. Krul als voorzitter van het College van Bestuur en rector op locatie Socrates functioneerde P. Pijnenburg als lid van het College van Bestuur en rector op locatie Athena. R. Dekker functioneerde als conrector Onderwijs en zorg, I. Rodenburg als conrector Organisatie en Beheer.

Verkiezingen: samenstelling GMR 2022-2023

Aan het einde van het schooljaar 2021-2022 zijn er verkiezingen geweest voor de ouder- en leerlinggeleding van Athena; voor alle andere vacante posities waren er evenveel kandidaten als beschikbare plaatsen:

Oudergeleding Athena: S. Oorthuys nam afscheid aan het eind van het jaar en wordt opgevolgd door K. Kortekaas.

Oudergeleding Socrates: B. Jongman nam afscheid aan het eind van het jaar en wordt opgevolgd door G. Knorr.

Leerlinggeleding Athena: T. Schneiders en D. Verwiel deden eindexamen en worden opgevolgd door T. de Bonth en O. de Theije.

Leerlinggeleding Socrates: M. Lopes Cardozo deed eindexamen en wordt opgevolgd door A. Harmsen.

Personeelsgeleding Athena: geen wijzigingen.

Personeelsgeleding Socrates: Voor het begin van het schooljaar 2021-2022 verliet I. Wakelkamp de GMR vanwege nieuwe nevenfuncties. Zij is opgevolgd door L. Wensing. Aan het eind van het schooljaar verliet R. Müskens de GMR. Zij wordt opgevolgd door M. Verkooijen.

Leiden, 6 juli 2022

opgesteld door J.T. Boon, secretaris GMR